

JAAERVERSLAG 2025

**CENTRAAL
MUSEUM
UTRECHT**

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord directie	3	Digitale vernieuwing	40
Terugblik Raad van Toezicht	5	Collectief Centraal	43
Nevenfuncties Raad van Toezicht	7	Publieksonderzoek	44
Development	9	Onderwijs	46
Programma	12	Educatie	51
De Stallen	13	Educatieve toegankelijkheid	54
De Annex	17	Centraal Laat	55
De Verdieping	21	Collectiebeheer	56
Utrecht Lokaal	25	Organisatie en medewerkers	59
Raamwerk en Kunst op het plein	31	Duurzaamheid	60
Landhuis Oud Amelisweerd	33	Commerciële zaken	61
nijntje museum	35	Personeelszaken	62
Rietveld Schröderhuis	37	Nevenfuncties	65
		Vooruitblik 2026	67
		Codes	68
		Jaarrekening 2025	70

VOORWOORD DIRECTIE

2025 was een jaar waarin voor Stichting Centraal Museum veel samenkwam. Met een bezoekersaantal van 417.000 voor het Centraal Museum, het nijntje museum en het Rietveld Schröderhuis samen, bereikten we opnieuw meer mensen dan ooit tevoren. Die cijfers vormen volgens artistiek directeur Bart Rutten en zakelijk directeur Marco Grob een bevestiging dat de nieuwe inhoudelijk gedreven, maatschappelijke koers niet ten koste hoeft te gaan van publieksbereik.

“Waar ik ongelooflijk trots op ben,” zegt Bart Rutten, “is dat we veel bezoekers trokken terwijl we niet op een populistische manier hebben geprogrammeerd. Integendeel: we kozen juist voor inhoudelijk zware, maatschappelijke tentoonstellingen. Dat dit werkt, en dat zoveel mensen daarin mee willen gaan, zegt veel.” Ook Marco Grob ziet daarin de kern van het jaar: “Wij zijn in de basis een zingedreven museum. Het beleid dat daaruit voortkomt is niet altijd de makkelijkste weg, en toch hebben we er in 2025 opnieuw veel mensen mee bereikt. Dat voelt als een bevestiging van onze koers.”

Die koers werd in 2025 zichtbaar in tentoonstellingen die ontmoeting, reflectie en maatschappelijke betrokkenheid centraal stelden. *Good Mom/Bad Mom* bracht gesprekken op gang over moederschap, zorg en zelfbeschikking, binnen én buiten het museum. *Getekend, de Natuur* nodigde uit tot reflectie op de veranderende relatie tussen mens en natuur, met een historische blik die direct doorwerkte naar vragen van nu.

Beeld: Marco Grob en Bart Rutten door Wessel Spoelder

En in *Ik ben gewoon hier*, ontwikkeld samen met het Kreukelcollectief, werd handicap niet gepresenteerd als uitzondering, maar als vanzelfsprekend onderdeel van de samenleving. De maatschappelijke betrokkenheid bestaat volgens Marco Grob uit twee lagen: in de thema's die je als museum durft te agenderen en in de samenwerkingen die je aangaat om de tentoonstellingen te maken.

Toegankelijkheid en verjonging van het publiek vormden een belangrijk aandachtspunt in 2025. Met de start van Collectief Centraal, de klankbordgroep van jonge betrokkenen, werd een diversiteit aan stemmen structureel betrokken bij de positionering van het museum. “Die samenwerking heeft ons echt geholpen scherper te kijken,” zegt Bart. “Naar titels, beeldtaal, inhoud en naar de vraag: voor wie maken we dit eigenlijk?”

Daarnaast werd organisatiebreed ingezet op inclusie en toegankelijkheid, onder meer door de start van een toegewijde rol voor een strategisch adviseur inclusie, diversiteit en gelijkwaardigheid. Ook voor bezoekers werden deze ambities concreet, bijvoorbeeld via prikkelarme ochtenden in het nijntje museum en via speciale aanpassingen en rondleidingen voor blinde en slechthorende bezoekers rond het jubileum van het Rietveld Schröderhuis, dat sinds 2000 op de UNESCO-werelderfgoedlijst staat.

Het groeiende publieksbereik laat zien dat het Centraal Museum steeds duidelijker herkenbaar is als instituut met een eigen signatuur. “Mensen weten wat ze hier kunnen vinden,” zegt Bart Rutten. “Een museum met breedte, met lef, met tentoonstellingen die met aandacht voor vormgeving en een gelaagde inhoud zijn gemaakt.”

Marco Grob vult aan: “Die herkenbaarheid komt niet alleen door wat je laat zien, maar ook door hoe je werkt. In 2025 hebben we echt de vruchten geplukt van projectmatig werken, van het vroeg betrekken van educatie, marketing en inclusie. Dat zie je terug in de scherpheid van tentoonstellingen.”

Achter de schermen is in 2025 intensief gewerkt aan verdere professionalisering van de organisatie. Projectmatig werken werd aangescherpt, processen werden verduidelijkt en samenwerking tussen afdelingen werd eerder en structureler ingericht. Ook werden stappen gezet in de verbetering van ICT en digitale veiligheid, de afronding van meerjarig onderzoek naar een nieuwe mediaguide, de ontwikkeling van een nieuwe website en de voorbereiding van grote bouw- en renovatietrajecten.

Tegelijkertijd bleef er spanning voelbaar. “De grootste uitdaging is steeds weer de balans tussen individuele ambitie en capaciteit,” aldus Bart. “We dromen allemaal groots, maar moeten die dromen ook bedrijfsmatig gezond realiseren.” Marco herkent dat: “De arbeidsmarkt blijft krap en dat legt druk op de organisatie. Tegelijkertijd zie ik hoe professioneel en betrokken het team hiermee omgaat. Dat maakt me trots.” Die trots klinkt door wanneer beiden terugkijken op het jaar. “Tevredenheid,” zegt Bart. Marco vult aan: “In 2024 waren we nog zoekende; in 2025 viel veel op zijn plek. Het draait.”

Vooruitkijkend voelen zij een duidelijke verantwoordelijkheid. “We willen een baken blijven voor reflectie en uitwisseling,” zegt Bart. “Een plek waar dialoog mogelijk is, zonder verheven toon.” Marco besluit: “Onze missie - samen bijdragen aan een leefbare cultuur - voelt urgenter dan ooit.”

Tot slot spreken zij hun dank uit aan alle collega's, makers, partners en supporters. Zonder hun inzet en vertrouwen was 2025 niet geweest wat het was. Met trots en vertrouwen kijken de twee vooruit naar alles wat nog komt.

TERUGBLIK RAAD VAN TOEZICHT

Ook in 2025 bezocht een recordaantal mensen het Centraal Museum, het Rietveld Schröderhuis en het nijntje museum. Het bewijst weliswaar niet direct dat de missie *Samen bouwen aan cultuur*, die het uitgangspunt vormt van de nieuwe beleidsperiode, effectief is. Tegelijkertijd is wel duidelijk dat die missie geen loze belofte inhoudt. Want de blik is meer dan voorheen omgedraaid. Niet meer louter van binnen naar buiten, maar de buitenwereld een stem geven en daar ook naar luisteren. Dat gebeurt nu letterlijk in het Centraal Museum, door bijvoorbeeld het oprichten van de Kennis Centrale en de Stadsredactie. Maar ook indirect. Denk bijvoorbeeld aan de tentoonstelling *Ik ben gewoon hier*, die het museum in co-creatie met het Kreukelcollectief samenstelde. Ook een tentoonstelling als *Good Mom/Bad Mom* en de vaste collectieopstelling getuigen van die perspectiefverandering.

De Raad van Toezicht constateert dat er niet alleen door het publiek positief wordt gereageerd op de (artistieke) koers van het museum. Er is in 2025 veel en waarderend in verschillende media gesproken over de tentoonstellingen.

Daarom spreekt de Raad op deze plek graag zijn waardering uit voor de niet-aflatende inzet en het enthousiasme van alle medewerkers en vrijwilligers van het Centraal Museum, het nijntje museum en het Rietveld Schröderhuis. Zij hebben zich slagvaardig nieuwe werkvormen eigen gemaakt om dit hoopgevende resultaat te bewerkstelligen.

In 2025 vergaderde de Raad van Toezicht vijf keer in aanwezigheid van de Raad van Bestuur. Die vergaderingen bereidt de Raad onder andere voor door een onderling overleg voorafgaand aan de reguliere vergadering.

In toenemende mate gebruikt het die tijd daarnaast om (governance-)onderwerpen met elkaar te verkennen. Zo is er een nieuw beoordelingsmodel voor de directie opgesteld en dit jaar ook al toegepast. Ook de vraag *weten we wat we niet weten* is meermaals aan de orde geweest. Het heeft ertoe geleid dat de raad een aantal onderwerpen heeft geagendeerd. Te denken valt aan personeelsbeleid in heel brede zin in relatie tot sociale veiligheid, maar ook hoe toezicht en bestuur zich tot elkaar verhouden in situaties van spanning. Uiteindelijk hoopt de raad door deze thema's verdiepend met de directie te bespreken meer zicht te krijgen op het reilen en zeilen van de organisatie en een preventief en versterkend effect te bewerkstelligen door elkaars handelingsrepertoire beter te begrijpen.

Het Centraal Museum past de Code Cultural Governance toe. De acht principes die in de Code zijn opgenomen vormen de leidraad. In het bestuursverslag is de governance scan opgenomen. De zelfevaluatie is dit jaar gebeurd aan de hand van de acht thema's die volgens de Raad voor Cultuur in hun recente advies de basis voor goed toezicht vormen.

Belangrijkste conclusie van die evaluatie is dat vaker en kordater het voortouw genomen kan worden bij het opstellen van de agenda.

Drie leden kwamen in 2025 voor herbenoeming in aanmerking. Jane Chin a Fo zag af van een tweede termijn. Het functioneren van Jan Willem Steunenbergh en Maarten Prak is geëvalueerd. Ook de Raad van Bestuur is gevraagd om advies. Dat heeft geleid tot herbenoeming van beide leden. Na een openbare wervingsprocedure kon de Raad Sheraiza Hasanradja in juli benoemen tot nieuw lid van de Raad van Toezicht, tevens voorzitter van de auditcommissie.

De financiële gezondheid van het museum heeft vanzelfsprekend de voortdurende aandacht. Het goedkeuren van de jaarlijkse begroting en de jaarverantwoording behoort tot de verantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht. Voorafgaand aan goedkeuring bespreekt de auditcommissie de begroting met de zakelijk directeur en de controller. Daarnaast staan twee keer per jaar de halfjaarcijfers op de agenda, waardoor de Raad van Toezicht een helder en actueel beeld heeft. De jaarverantwoording wordt in aanwezigheid van de accountant besproken.

In 2025 hadden de financiën extra aandacht. Toenemende bezoekercijfers, en dus hogere publieksinkomsten, houden niet automatisch gelijke tred met de nog steeds stijgende kosten. De Raad constateert met tevredenheid dat de financiële gezondheid van het museum scherp wordt bewaakt door de organisatie en dat die tot op heden geen reden tot zorg geeft.

In april 2025 is de jaarlijkse risico-inventarisatie afgerond en is er net als in 2024 een top-10 van grootste bedrijfsrisico's vastgesteld. Deze lijst is opgesteld op basis van overleg met de Raad van Toezicht, benchmarking met andere musea en een interne analyse door het managementteam.

Dit jaar is er bijzondere aandacht voor het verlies van bedrijfsinformatie door persoonlijke opslag en digitalisering en uitstel van het nieuw te bouwen depot. Andere risico's bleven in de top-10, zoals beveiliging van de IT-omgeving en de geopolitieke situatie. De beheersmaatregelen worden gedurende het jaar proactief gemonitord en geactualiseerd om de continuïteit en kwaliteit van de organisatie te waarborgen.

De jaarlijkse risicoanalyse en de daaruit voortvloeiende top-10 vormen een belangrijk uitgangspunt voor het bepalen van de continuïteitsreserve.

Namens de Raad voerde de renumeratiecommissie met beide leden van de directie het jaarlijkse beoordelingsgesprek. Voorafgaand aan die gesprekken heeft de Raad, in samenspraak met de directie, het beoordelingskader opnieuw vastgesteld. Aan de hand van een aantal vragen, gerelateerd aan de kerncompetenties, zijn het MT en de OR tevoren geraadpleegd. De Raad constateert dat

binnen de organisatie opmerkelijke eensgezindheid bestaat met betrekking tot het functioneren van de directie en dat breed is waargenomen dat hun samenwerking een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt.

De Raad heeft tijdens de jaargesprekken de directie hiervoor gecomplimenteerd en ook zijn waardering voor en vertrouwen in hun functioneren uitgesproken.

Met de voltallige OR spreekt de Raad eens per jaar. Daarnaast houdt de vice-voorzitter ook tussentijds contact met de OR. Er hebben wisselingen plaatsgevonden in de samenstelling van de OR, waardoor die een betere afspiegeling vormt van de organisatie. De Raad merkt op dat de OR zich goed bewust is van de rol die hij heeft binnen de organisatie en daar ook steeds meer naar handelt. Zo vindt de Raad het positief dat het onderwerp werkdruk niet louter wordt gezien als een verantwoordelijkheid van de werkgever, maar dat de OR actief meedenkt over manieren waarop dit onderwerp ter hand kan worden genomen.

Tijdens het jaarlijkse Schenkersdiner kon de Raad met eigen ogen aanschouwen dat het museum in Utrecht en omgeving ook kan rekenen op een trouwe schare particuliere ondersteuners. Zij vormen naast de subsidiërende overheden, verschillende fondsen en sponsors een belangrijke en betekenisvolle bron van inkomsten. De Raad wil ook graag op deze plaats zijn dank uitspreken aan hen allen.

17 februari 2026

Henriëtte Post
Voorzitter Raad van Toezicht

Henriëtte Post door Kevin Kwee

NEVENFUNCTIES RAAD VAN TOEZICHT

Jane Chin-A-Fo, lid tot 28 september 2025

- Hoofd Financiën/plaatsvervangend directeur DAO van het DG Rechtspleging en Rechtshandhaving, ministerie van Justitie en Veiligheid tot 1 maart
- CFO en Hoofd Strategische Bedrijfsvoering & Financiën bij het Nederlandse Rode Kruis vanaf 1 maart
- Lid van de raad van commissarissen van Wooninvest
- Autonoom kunst- en documentaire fotograaf

Sheraiza Hasanradja, lid tot 14 oktober 2029

- Group CFO bij Paynt

Imara Limon, lid tot 23 juni 2028

- Hoofdconservator Amsterdam Museum

Bart Leferink, lid tot 22 januari 2028

- Plaatsvervangend hoofdredacteur NOS Nieuws

Bart van Meegen, lid tot 15 maart 2026

- President rechtbank Amsterdam
- Lid van de raad van toezicht van Wereldmuseum Rotterdam
- Lid van de raad van toezicht van het Nationaal Museum voor Wereldculturen

Henriëtte Post, voorzitter tot 28 oktober 2028

- Lid van de raad van toezicht van NEMO Science Museum
- Lid van de raad van toezicht van Theater Artemis
- Lid van de raad van toezicht van Schouwburg Amstelveen (tot 1 juli)
- Onafhankelijk voorzitter Ketentafel Podiumkunstenfestivals bij Platform ACCT (per 1 mei)
- Lid van de raad van toezicht van Stichting Non Profit Kapitalist (per 1 september)

Maarten Prak, lid tot 1 januari 2030

- Lid van de board van ALLEA (All European Academies) (tot 1 juni)

Jan Willem Steunenberg, lid tot 28 september 2029

- Investor/ Business Owner Essensor
- Founder/ Business Owner Smaakonderzoek.nl
- Founder/ Business Owner Lekkerste Huismark van Nederland

Beeld: Raad van Toezicht door Wessel Spoelder

ROOSTER VAN AFTREDEN

Naam	Benoemd	Herbenoemd	Maximale zittingsduur tot
J. Chin-a-Fo	2021	nee	-
S. Hasanradja	2025	-	2033
B.J. Leferink	2020	-	2028
I.A. Limon	2020	-	2028
H.J.H. van Meegen	2022	-	2030
H.I. Post	2020	-	2028
M.R. Prak	2022	-	2030
J.W. Steunenber	2021	2025	2029

VERGADERSHEMA OVER 2025

21 januari 2025	Managementletter/RvT-reglement/zelfevaluatie RvT
8 mei 2025	Jaarrekening 2024/Accountantsverslag
8 juli 2025	Depot/ICT situatie
14 oktober 2025	Fin. Rapportage afwijkingen 1e halfjaar
2 december 2025	Begroting 2026/Risicodocument

Overdracht
DRIE ONTWERPEN VOOR HET GROENE KRUIS,
DICK BRUNA (1927–2017), CA. 1961–1962

Deze drie ontwerpen van Dick Bruna voor het Groene Kruis, waaronder een inschrijfkaart, een kaart en het boek Kruispunten, dateren uit het begin van de jaren zestig en behoren tot zijn vroege werk als zelfstandig vormgever in Utrecht. De ontwerpen maakten deel uit van promotiemateriaal voor activiteiten van het Groene Kruis, zoals moederschapskursussen en gezinsverzorging. Ze laten zien hoe Bruna al vroeg zijn kenmerkende heldere beeldtaal en toegankelijke vormtaal inzette voor maatschappelijke communicatie.

Het Centraal Museum beheert vrijwel het volledige oeuvre van Bruna in langdurige bruikleen. Deze drie objecten ontbraken nog in de reeks en vormen daarmee een waardevolle aanvulling. Ze zijn als dubbel overgedragen uit de collectie van het Museum voor Verpleegkunde, waar ze onderdeel waren van de archieven van de Kruisvereniging.

Beeld: Adriaan van Dam

DEVELOPMENT

Het Centraal Museum spreekt grote waardering uit voor de betrokkenheid en ondersteuning van zijn partners. Ook in 2025 konden we rekenen op de essentiële bijdragen van de gemeente Utrecht, Mercis B.V., de VriendenLoterij, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Van Baaren Stichting en vele andere begunstigers.

De bijdragen van partners, fondsen, bedrijven en particuliere schenkers stellen het museum in staat zich blijvend te vernieuwen. Dankzij hun steun kunnen we tentoonstellingen van hoge kwaliteit realiseren, de collectie verrijken en een breed scala aan activiteiten ontwikkelen. Daarbij spreken wij ook onze waardering uit voor donateurs die ervoor kiezen anoniem te blijven. De betrokkenheid van al deze partijen is van groot belang voor het voortbestaan en de ontwikkeling van het museum.

Het Centraal Museum investeert daarnaast steeds nadrukkelijker in samenwerkingen binnen de stad Utrecht. In het afgelopen jaar verbonden diverse organisaties uit de regio zich aan ons. Zo commiteerde Rabobank Utrecht en omstreken zich voor meerdere jaren aan *Centraal Laat*. Ook organisaties van buiten de regio werken met ons samen, waaronder horecagroothandel Sligro en Norday, dat het museum begeleidt bij de ontwikkeling van een nieuwe website en het digitale museum.

PARTNERS

Partners

- Gemeente Utrecht
- Mercis B.V.
- VriendenLoterij
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Van Baaren Stichting
- Fonds 21 Extra

Centraal partners

- JDE Koffie
- Norday
- Rabobank
- Sligro

Centraal members

- Awareways
- Bakers Architecten
- BSCMP
- Bee Improve
- Creative Valley
- Heyligers Architects
- Hoog Catharijne
- Jaarbeurs
- KAAAN Architecten
- Pastoe
- Ploeg Advocatenkantoor
- Rietmeesters Advocaten

Fondsen

- Hartwig Art Foundation
- John & Marine van Vlissingen Art Foundation
- Mondriaan Fonds
- Boellaardfonds
- Cultuurfonds
- Elise Mathilde Fonds
- Fonds 21
- Gilles Hondius Stichting
- Gravin van Bylandt Stichting
- Kees Eijrond Fonds
- K.F. Hein Fonds
- St. Niemeijer Fonds / Fonds Peggy
- Ridderschap van Utrecht
- Turing Foundation
- Van Baaren Stichting
- Vereniging Rembrandt
- Stichting Zabawas

Ambassadeurs Centraal Museum

- Peter Coffeng
- Ronald van der Giessen
- Michiel Groenland
- Michaël Kortbeek
- Lonneke Leijnse
- Trude Maas – de Brouwer
- Willem Noyons
- Peter Pennekamp
- Cuno van Steenhoven
- Geertje Veenbergen
- Astrid de Waal

Cirkel Centraal

- Rob Defares
- Thomas Leysen
- Echtbaar van Marle-Crommelin
- Jaap en Anne Sleper
- Anonieme schenkers

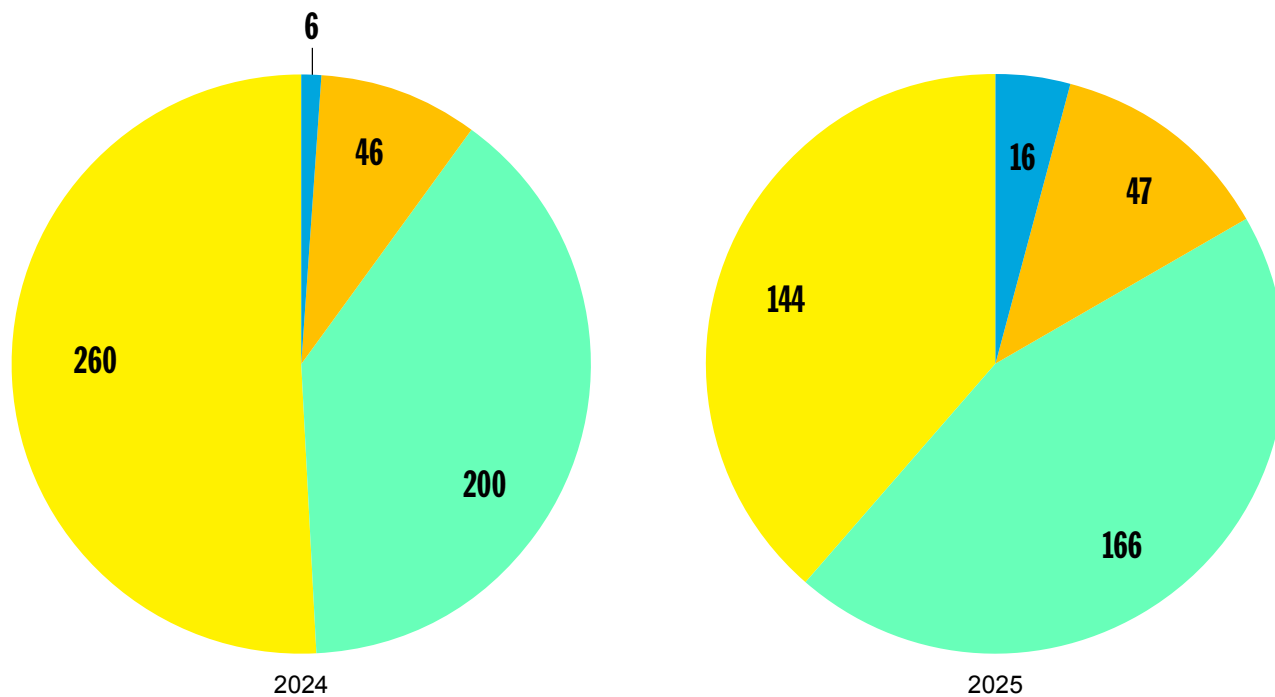
Club Centraal

- M.C. Boon
- Familie Broekman
- Riekje Brokking
- Harry van Dam
- Titus Darley
- Ari Doeser
- Nadine en Michiel Groenland-Ramondt
- Xandra Gruys en Patrick Vierveijzer
- Roel Jonker
- Familie Joosen
- Familie van Lanschot & Wijnbergen
- Jan en Trude Maas
- Otto Nelemans
- Atelier Willem Noyons
- Jan Pinckaers
- Ariane de Ranitz en Jan Willem Maas
- Familie Rikze-Momberg
- PolarReal
- Broos Schnetz
- Albert Schuitemaker
- Cuno van Steenhoven
- Geertje Veenbergen
- Echtbaar de Vries - Lukszo
- Astrid de Waal
- Eva de Waal
- Cherie Wetto
- WONDERS interiors
- Anonieme schenkers

Beeld: Bart Rutten door Emiro Smolders

Development

Aantallen relaties

Relaties zakelijk

Relaties particulier vanaf 100 euro

Relaties particulier vanaf 50 euro

Enmalige donaties in het museum

Aankoop met steun van de John & Marine van Vlissingen Art Foundation

DE EXTASE VAN MARIA MAGDALENA, GERARD VAN HONTHORST (1592–1656), CA. 1618-1620

Het schilderij De extase van Maria Magdalena (ca. 1618-1620) werd lange tijd toegeschreven aan een Italiaanse schilder, maar wordt inmiddels overtuigend verbonden aan de Utrechtse caravaggist Gerard van Honthorst.

Het werk ontstond vermoedelijk in Rome, waar Honthorst zich liet inspireren door Caravaggio en zijn navolgers. Juist deze vroege, Italiaanse periode is zelden vertegenwoordigd op de kunstmarkt.

Voor het Centraal Museum is de aankoop daarom van groot belang. Hoewel Honthorst een sleutelrol speelt binnen de Utrechtse schilderkunst, ontbrak tot nu toe een vroeg werk in de collectie. Met deze aanwinst wordt dat gemis aangevuld en vormt het werk een belangrijke pijler voor de overzichtstentoonstelling in 2026.

Beeld: Margareta Svensson

PROGRAMMA

Het Centraal Museum speelde in 2025 opnieuw een prominente rol als culturele ontmoetingsplek in Utrecht en daarbuiten. De collecties kunst, vormgeving, mode en stadsgeschiedenis vormden de basis voor een veelzijdig tentoonstellingsprogramma, met bijzondere aandacht voor de kracht van de verschillende zalen in het museum.

De Stallen fungeren als hoofdpodium voor grote, vernieuwende tentoonstellingen. In de Annex bieden kunstenaars hierop verdiepende reflecties. De Verdieping brengt kunstenaars in directe dialoog met de museumcollectie, terwijl het Utrecht Lokaal ruimte geeft aan Utrechtse makers en actuele thema's uit de stad. De Column presenteert in samenwerking met de Stadsredactie actuele exposities die direct aansluiten bij wat er in Utrecht leeft.

Ook buiten het hoofdgebouw was het museum zichtbaar: in Landhuis Oud Amelisweerd krijgen presentaties een eigen, historische context, en Kunst op het Plein en Raamwerk brengen kunst letterlijk naar buiten.

Zo bleef het museum in 2025 midden in de samenleving staan en wist het, met een gelaagd programma binnen en buiten de muren, zowel vaste bezoekers als nieuw publiek te verbinden.

Beeld: Getekend, de Natuur door Mike Bink

MODA

DE STALLEN

De Stallen zijn de grootste tentoonstellingsruimte van het museum. De voormalige paardenstallen van het Agnietenklooster vormden in 2025 opnieuw het podium voor grote, toonaangevende tentoonstellingen met (inter)nationale uitstraling. Dit jaar lag de focus op hedendaagse kunst, stadsgeschiedenis en mode, waarmee uiteenlopende publieksgroepen werden aangesproken.

Beeld: MODA door Almicheal Fraay

MODA

MOROCCAN FASHION STATEMENTS

3 oktober 2024 - 2 maart 2025

Gecureerd door Ninke Bloemberg en Zineb Seghrouchni (DAR Cultural Agency)

In 2025 begon het jaar met *MODA – Moroccan Fashion Statements*, een sprankelende tentoonstelling waarin Marokkaanse makers en Nederlandse makers met Marokkaanse roots hun creativiteit en persoonlijke verhalen deelden rond thema's als identiteit, erfgoed en vriendschap. Ontwerpen van Utrechtse talenten stonden naast werk van ontwerpers en modehuizen als Maison Sara Chraïbi, BENCHELLAL, Daily Paper, New Tangier en Tamy Tazi. Ook regionale ambachten en symboliek kregen een prominente plek.

De tentoonstelling kwam tot stand in samenwerking met DAR Cultural Agency. Mede-curator Zineb Seghrouchni werkte samen met conservator Ninke Bloemberg aan een rijk geïllustreerde publicatie met essays en gesprekken, verschenen in het Nederlands, Engels en Arabisch.

Beeld: MODA door Almicheal Fraay

GOOD MOM/BAD MOM

DE MOEDERMYTHE ONTRAFELD

29 maart - 14 september 2025 | De Stallen

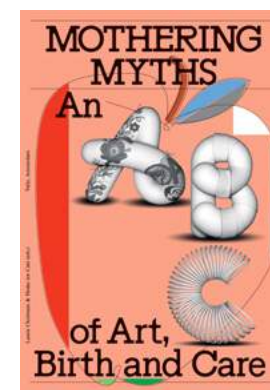
Geconfigureerd door Laurie Cluitmans en Heske ten Cate (Nest)

Good Mom/Bad Mom - De moedermythe ontrafeld legde bloot hoe hardnekkig en eenzijdig beelden van moederschap zijn en wat er gebeurt als andere stemmen het woord krijgen. Het was de eerste grootschalige tentoonstelling in Nederland die het thema moederschap vanuit een breed kunsthistorisch en hedendaags perspectief onderzocht. Oude, moderne en hedendaagse kunst werden samengebracht om hardnekkige beelden en normen rond moederschap, zorg en zelfbeschikking kritisch te bevragen.

De tentoonstelling toonde werk van internationale kunstenaars als Artemisia Gentileschi, Louise Bourgeois, Tracey Emin, Camille Henrot en Miriam Cahn, aangevuld met nieuwe opdrachten van onder anderen Britt Dorenbosch, Emma Talbot en Hend Samir. Historische Maria-voorstellingen werden naast hedendaagse reflecties geplaatst, waardoor zichtbaar werd hoe het archetype van de 'goede moeder' doorwerkt tot in het heden.

Good Mom/Bad Mom besteedde expliciet aandacht aan lichamelijke ervaringen zoals zwangerschap en geboorte, maar ook aan thema's als emancipatie, reproductieve rechten en het kunstenaarschap in relatie tot zorg. Met thematische kabinetten, publieksinterventies en een uitgebreid activiteitenprogramma bood de tentoonstelling ruimte aan stemmen die lange tijd onderbelicht bleven in de kunstgeschiedenis. De bijbehorende publicatie *Mothering Myths: An ABC on Art, Birth and Care* verdiepte dit onderzoek en positioneerde het project nadrukkelijk binnen een internationaal debat.

Good Mom/Bad Mom ontving lovende recensies in verschillende Nederlandse kwaliteitskranten en werd door zowel NRC als de Volkskrant verkozen tot beste tentoonstelling van 2025. Daarnaast werd de expositie genomineerd voor de Museumtijdschrift Tentoonstellingsprijs.

Beelden: *Good Mom/Bad Mom* door Natascha Libbert en Almicheal Fraay

Beelden: *Getekend, de Natuur* door Mike Bink

GETEKEND, DE NATUUR

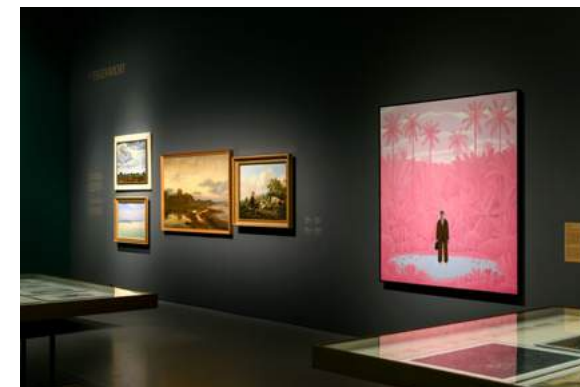
EEN LEVENDE GESCHIEDENIS

11 oktober 2025 - 29 maart 2026 | De Stallen

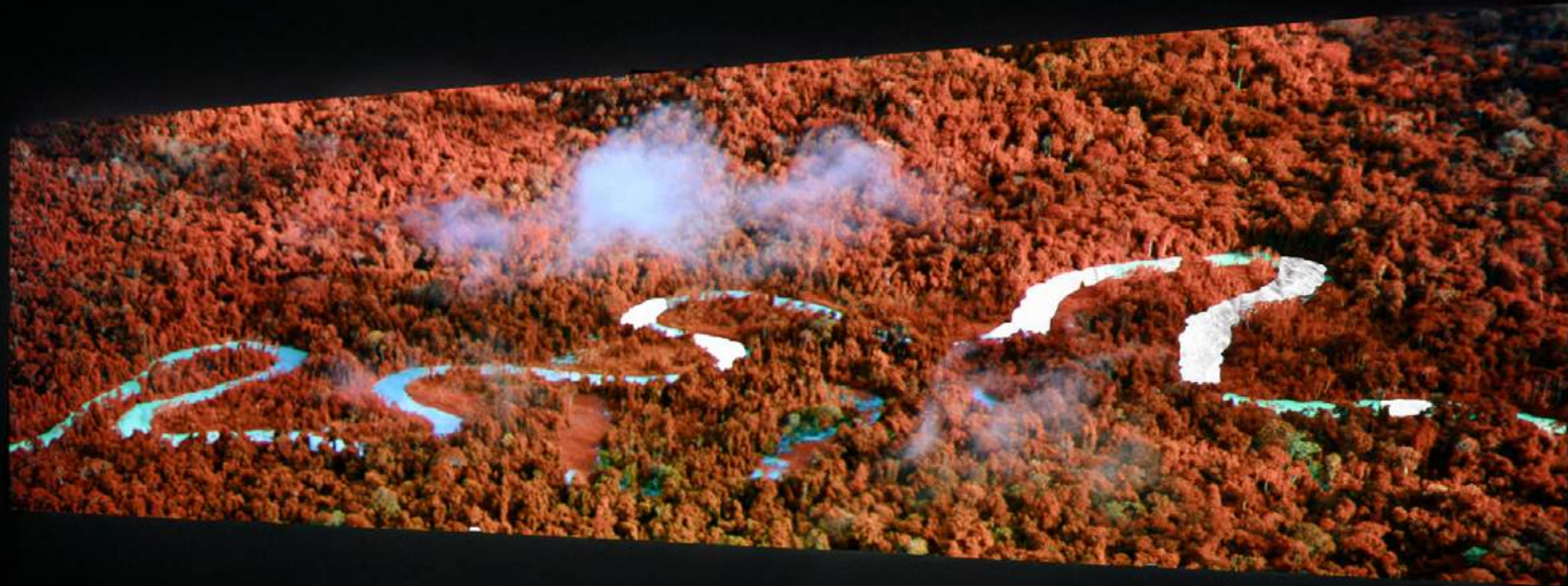
Gecureerd door Geertje Dekkers

Aan de hand van zeldzame landschapstekeningen en hedendaagse kunst maakte de omvangrijke transhistorische tentoonstelling *Getekend, de Natuur - Een levende geschiedenis* zichtbaar hoe onze verhouding tot natuur voortdurend verschuift. De Atlas Munnicks van Cleeff - een zelden getoonde collectie van circa 1500 Utrechtse landschapstekeningen uit de zeventiende en achttiende eeuw - vormde de rode draad in de tentoonstelling, waarmee zichtbaar werd hoe natuur door de eeuwen heen werd gevreesd, beheerst en opnieuw begrepen.

De historische tekeningen werden in dialoog gebracht met oude, moderne en hedendaagse kunstwerken van onder anderen Pieter Saenredam, Charley Toorop, Piet Mondriaan, Katherine Bradford en Abel Rodríguez. Zo ontstond een gelaagd verhaal waarin drie centrale thema's samenkwamen: angst voor natuurgeweld, de menselijke drang tot beheersing en de herwaardering van de mens als onderdeel van een groter ecosysteem.

De tentoonstelling was mede aanleiding om ook buiten de museumzalen verbinding te zoeken met actuele vraagstukken, onder meer via een uitgebreid publieksprogramma met natuurwerkdagen, workshops en samenwerkingen met Natuurmonumenten Utrecht. *Getekend, de Natuur* markeerde daarnaast het jubileum van 650 jaar provincie Utrecht en onderstreepte de rol van het museum als plek voor historische reflectie én maatschappelijk gesprek.

DE ANNEX

In De Annex, de laatste zaal van De Stallen, reflecteren hedendaagse kunstenaars op de thema's uit de hoofdtentoonstellingen. Met hun persoonlijke perspectief op actuele ontwikkelingen bieden zij bezoekers een frisse blik. Dankzij regionale BIS-subsidie konden we ook dit jaar hedendaagse kunst toegankelijk maken voor een breder en jonger publiek.

Beeld: Richard Mosse door Mike Bink

MODA: MERIEM BENNANI – SIHAM AND HAFIDA

3 oktober 2024 - 2 maart 2025 | Annex

In haar video-installaties onderzoekt Meriem Bennani met humor en scherpte complexe thema's. Voor *MODA* werkte zij samen met het team van Miuccia Prada aan een speciaal videoproject waarin het surreële, het virtuele en het echte samenvloeien – een spiegel van een tijd waarin sociale media de grenzen van de realiteit vervagen.

Beeld: Siham and Hafida door Gert Jan van Rooij

GOOD MOM/BAD MOM: EMMA TALBOT – MOTHER EARTH

29 maart - 14 september 2025 | Annex

Emma Talbot creëerde speciaal voor de tentoonstelling *Good Mom/Bad Mom* de monumentale installatie *Mother Earth*, bestaande uit met de hand beschilderde zijden doeken en animaties. De doeken waren groot en kleurrijk, met expressieve afbeeldingen van natuur, dieren en vrouwelijke figuren, die samen een weelderige, bijna spirituele omgeving vormden. Het werk was te zien in de laatste zaal van de tentoonstelling en stelde bezoekers de vraag hoe wij zorgdragen voor onze moeders. Talbot verwees hierbij niet alleen naar onze eigen ouders, maar ook naar Moeder Aarde. Door de combinatie van beeld en beweging nodigde *Mother Earth* uit tot een contemplatieve ervaring, waarbij bezoekers werden meegenomen in een dialoog over zorg, verantwoordelijkheid en de relatie tussen mens en natuur.

Beeld: *Mother Earth* door Natascha Libbert

Mother Earth is in 2025 aangekocht

GETEKEND, DE NATUUR: RICHARD MOSSE — BROKEN SPECTRE

11 oktober 2025 - 29 maart 2026 | Annex

In de Annex vormde *Broken Spectre* (2022) van Richard Mosse een overdonderend slotstuk binnen *Getekend, de Natuur*. In deze monumentale video-installatie onderzoekt Mosse de vernietiging van het Amazonewoud met militaire en wetenschappelijke beeldtechnologie, waaronder drones en multispectrale camera's. Zwart-wit close-ups van het leven in het regenwoud worden afgewisseld met grafische infraroodbeelden van illegale mijnbouw en houtkap, terwijl kleurrijke satellietbeelden de schaal van ontbossing zichtbaar maken. De intense soundtrack van Ben Frost versterkte de ervaring, waarin schoonheid en vernietiging voortdurend naast elkaar bestaan. De presentatie bood bezoekers bovendien handelingsperspectief via een donatiemogelijkheid voor natuurbehoud.

Beeld: Broken Spectre door Mike Bink

DE VERDIEPING

Op de tweede etage van het collectiegebouw presenteren kunstenaars, collectieven en vormgevers werk dat in dialoog staat met de museumcollectie. Dankzij samenwerkingen met lokale, nationale en internationale partners en mede dankzij regionale BIS-subsidie konden we in De Verdieping dit jaar nieuwe verhalen uit de collectie laten zien die voorheen nauwelijks bekend waren.

Beeld: Valkenburg door Jens Ziehe

ANNA AAGAARD JENSEN – WELKOM THUIS, LIEVERD

19 oktober 2024 - 30 maart 2025 | De Verdieping

In de eerste maanden van 2025 toonde Anna Aagaard Jensen (1990, Esbjerg, Denemarken) haar eerste grote solotentoonstelling in Nederland. In een als woonruimte ingerichte zaal, bewoond door vrouwen, werden werken uit de afgelopen vijf jaar gepresenteerd naast collectiestukken van het museum, zoals schilderijen van Audrey Flack, Helen Verhoeven en Marlene Dumas en keramiek van Rhonda Zwillinger. Haar vaak pastelkleurige ontwerpen vormen een kritische reactie op de beeldvorming en ondervertegenwoordiging van vrouwen in de samenleving en museumcollecties, waaronder de lamp *Laid-back Lure* (2020) en de chaise longue *Her Dive* (2020).

Beeld: Welkom thuis, lieverd door Billie-Jo Krul

IK BEN GEWOON HIER

18 april - 24 augustus 2025 | De Verdieping

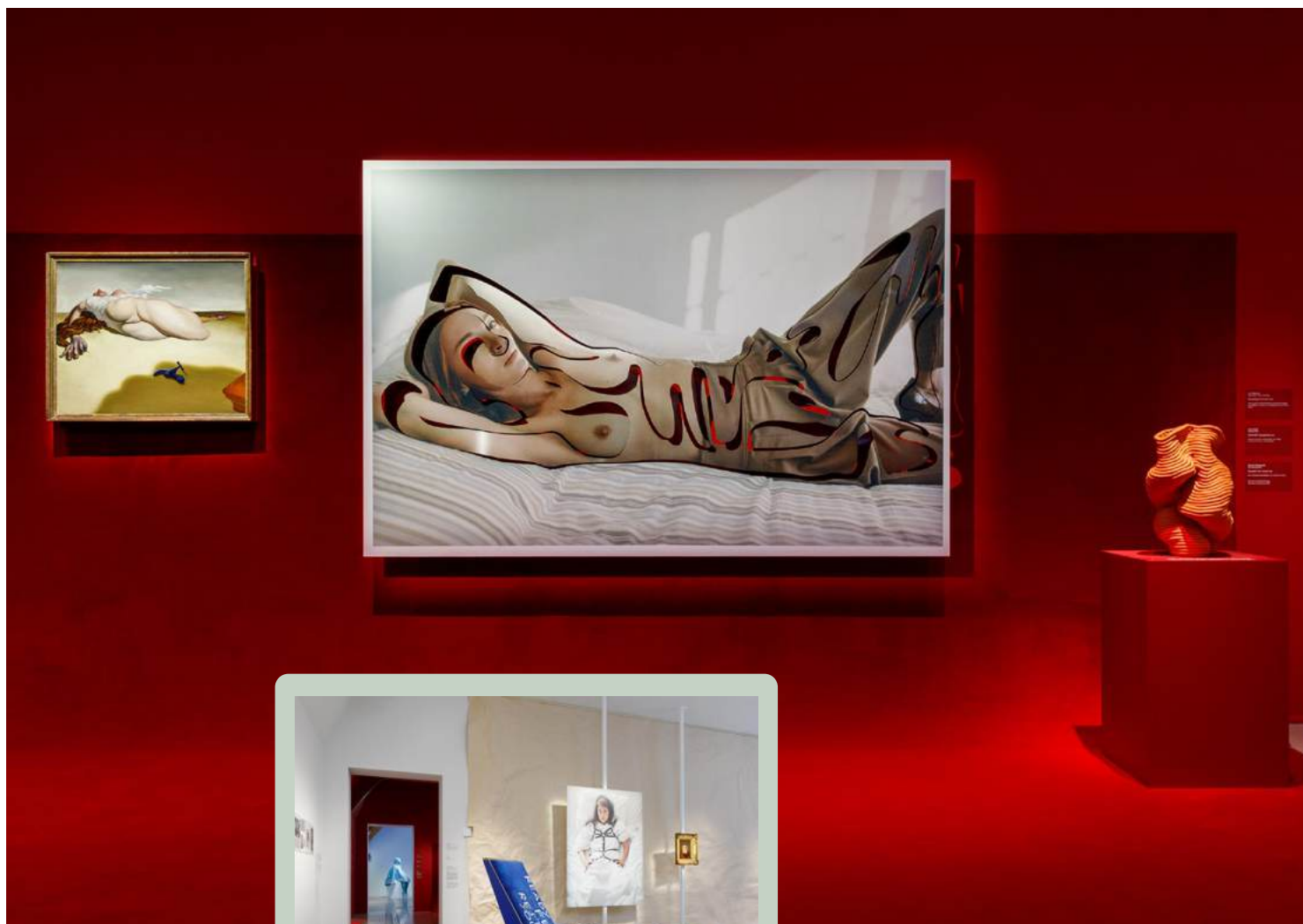
In samenwerking met het Kreukelcollectief

In *Ik ben gewoon hier* onderzocht het Centraal Museum samen met het Kreukelcollectief - een groep gehandicapte makers, onderzoekers en activisten - handicap als integraal onderdeel van kunst, geschiedenis en samenleving. De tentoonstelling benaderde handicap niet als uitzondering of tekort, maar als een veelzijdige en betekenisvolle identiteit. Zo bood het een fundamenteel ander perspectief op de collectie van het museum.

Aan de hand van vijf thematische zalen werden onderwerpen als representatie, vooroordelen, activisme, lichamelijkheid en identiteit verkend. Historische werken werden gecombineerd met hedendaagse kunst en speciaal voor de tentoonstelling gemaakte installaties. Multisensorische elementen - waaronder tastbare sculpturen, geur, geluid en trilling - maakten de tentoonstelling toegankelijk voor een breed publiek en doorbraken conventionele museale presentatiemodellen.

Ik ben gewoon hier was niet alleen een inhoudelijke herlezing van de collectie, maar ook een leerproces voor het museum zelf. De samenwerking met het Kreukelcollectief leidde tot nieuwe inzichten in toegankelijkheid, co-creatie en inclusieve publieksbenadering. Parallel aan de tentoonstelling streek *No Limits! Art Castle* neer in de museumtuin, waarmee de dialoog over inclusiviteit en artistieke vrijheid ook buiten het museum werd voortgezet.

Beeld: *Ik ben gewoon hier* door Django van Ardenne

Do you want us here or not (MMK) - Chaise lounge 2 (2021) van Finnegan Shannon is in 2025 aangekocht met steun van het Mondriaan Fonds.

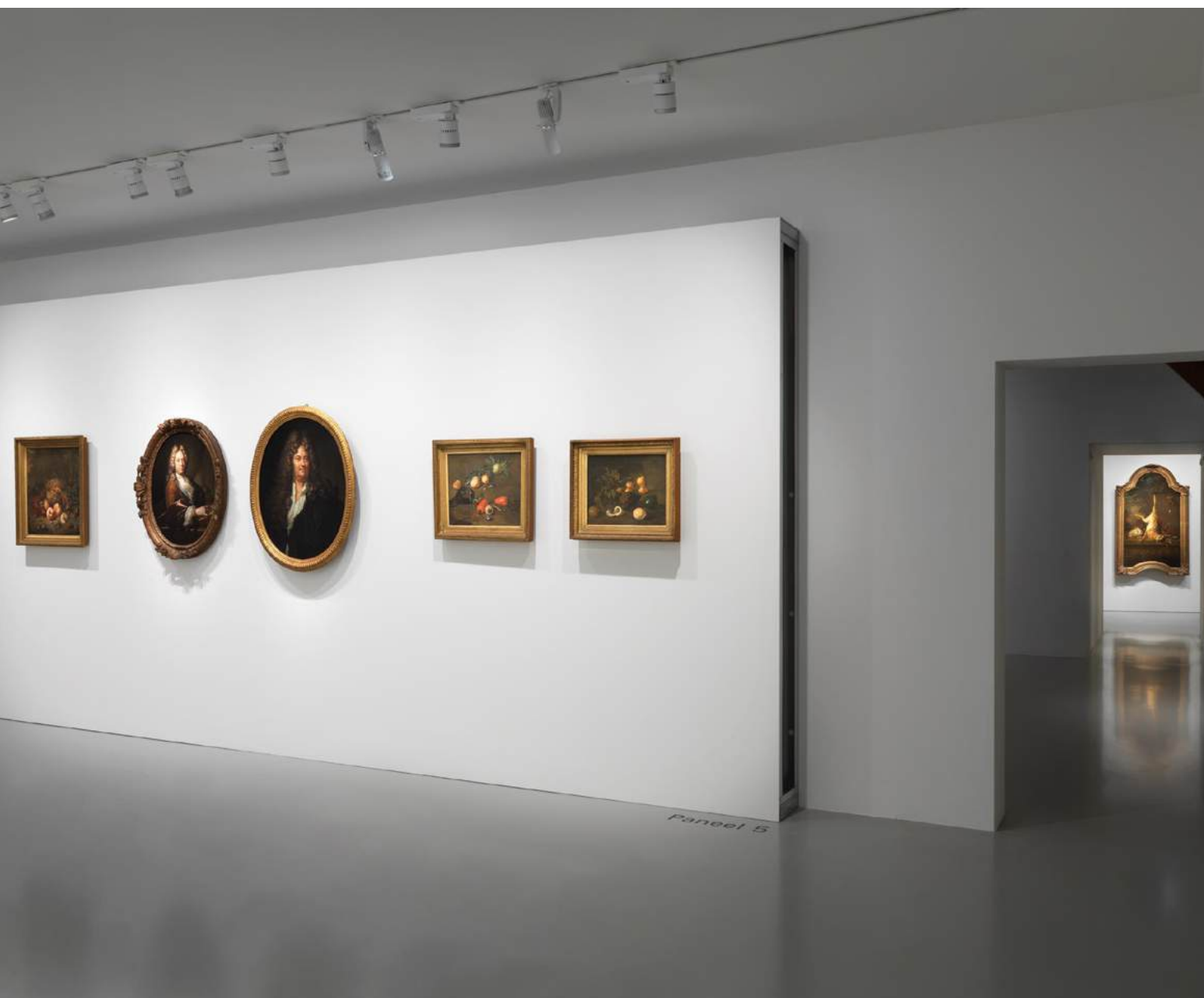
WILLEM DE ROOIJ – VALKENBURG

13 september 2025 - 25 januari 2026 |
De Verdieping

In *Valkenburg* onderzocht Willem de Rooij de politiek van representatie via het werk van de achttiende-eeuwse schilder Dirk Valkenburg. Voor het eerst werden dertig werken van Valkenburg gezamenlijk getoond in een ruimtelijke installatie, waarin De Rooij de manier blootlegt waarop beelden functioneerden binnen koloniale machtsstructuren. Portretten van vermogende opdrachtgevers, plantagegezichten, jachtaferelen en stillevens werden zorgvuldig gehegroepeerd, waardoor vragen over status, de 'witte blik' en het weggefallen geweld van het plantagesysteem scherp naar voren kwamen. Deze tentoonstelling kon op grote internationale belangstelling rekenen in de pers.

De tentoonstelling maakte zichtbaar hoe beeldcultuur koloniale ideologie kon ondersteunen en legitimeren en hoe die mechanismen doorwerken. Bij het project verscheen bovendien een omvangrijke publicatie met daarin een eerste oevrecatalogus (catalogue raisonné) over Dirk Valkenburg, ontwikkeld met het RKD en samengesteld door De Rooij en Karwan Fatah-Black. Dit project kwam tot stand in partnership met de Hartwig Art Foundation.

Beeld: Valkenburg door Jens Ziehe

UTRECHT LOKAAL

In de door Krijn de Koning ontworpen ruimte van Utrecht Lokaal presenteert het Centraal Museum recent werk en speciaal voor de zaal gemaakt werk van kunstenaars en vormgevers met een sterke Utrechtse binding. Dankzij regionale BIS-subsidie konden we ook dit jaar een zeer gevarieerd programma aanbieden.

Beeld: *These People Could Be Anyone* door Billie-Jo Krul

'I want to go home, but home is the mouth of a shark. Home is the barrel of a gun. No one would leave home until home is a voice saying leave, run, now I don't know what I've become.'

KOŠTANA BANOVIĆ – AMONG HOUSES AND THE COSMOS

23 november 2024 - 23 februari 2025 | Utrecht Lokaal

In de eerste maanden van het jaar presenteerde Koštana Banović, winnaar van de Boellaardprijs 2023, een selectie uit haar gehele oeuvre in het Utrecht Lokaal. Haar werk onderzoekt wereldwijd gemeenschappen, gebruiken, rituelen en esthetische uitingen. De tentoonstelling toonde onder meer twee videowerken die nog niet eerder te zien waren: *The Forest of Saint Roch* (2020) en *The Cave of Our Lady of Calvary* (2024).

Beeld: *Among Houses and the Cosmos* door Billie-Jo Krul

Weaving, Telling (2018-2020) van Koštana Banović is in 2025 aangekocht.

CAREL BLOTKAMP — BLING

1 maart - 4 mei 2025 | Utrecht Lokaal

In *Bling* presenteerde het Centraal Museum recent werk van Carel Blotkamp, kunstenaar, emeritus hoogleraar moderne kunst en inwoner van Utrecht. Hij zette pailletten in als schilderkundig materiaal en creëerde zo met licht, kleur en reflectie composities die voortdurend veranderde, een effect dat in de tentoonstelling aanzienlijk werd versterkt door de glazen wanden en natuurlijke lichtinval in het Utrecht Lokaal, zoals ontworpen door kunstenaar Krijn de Koning.

De kunst zelf vormde het onderwerp van Blotkamps werk. Hij verwees naar kunsthistorische iconen, theorieën en clichés en combineerde deze met alledaagse beelden, muziek en decoratieve patronen. Daarmee balanceerde *Bling* tussen eerbetoon en ironisch commentaar op bestaande opvattingen over kunst en schoonheid. De tentoonstelling markeerde een bekroning van Blotkamps langdurige band met het Centraal Museum, waar zijn werk zowel als kunstenaar als kunsthistoricus al decennialang mee verweven is.

Beeld: Bling door Peter Cox

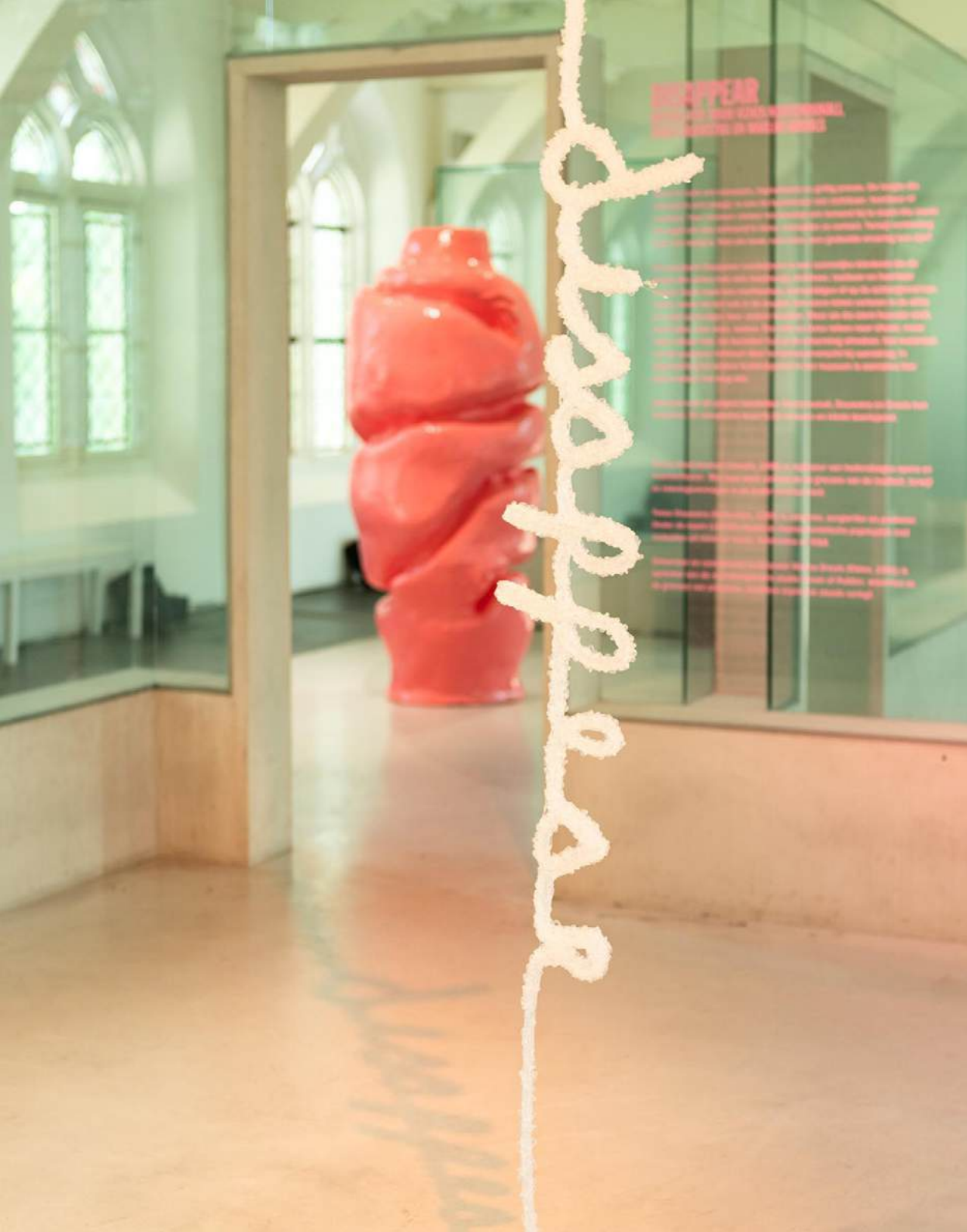
RAAFAT BALLAN — THESE PEOPLE COULD BE ANYONE

10 mei - 31 augustus 2025 | Utrecht Lokaal

In *These People Could Be Anyone* stond het mensbeeld centraal: indringend, open en herkenbaar zonder ooit letterlijk te worden. Raafat Ballan toonde een twintigtal schilderijen, waarvan de helft nieuw werk, met figuren die vaak ten voeten uit zijn afgebeeld maar zelden te 'plaatsen' zijn. Ballan vertrekt steevast vanuit een zwart doek en bouwt zijn voorstellingen op uit krijt en lagen verf, waardoor personen als het ware het licht in stappen. Het was de eerste museale tentoonstelling voor deze kunstenaar wiens ster snel reizende is.

De tentoonstelling liet zien hoe herinnering, poëzie en kunstgeschiedenis samenkomen in zijn werk: van de Utrechtse caravaggisten tot teksten van Bakr al Jaber en Warsan Shire, en verwijzingen naar Syrische kunstenaars zoals Marwan Kassab-Bachi. Zo werd het persoonlijke vertrekpunt steeds weer een universeel verhaal over menselijkheid, aanwezigheid en onzekerheid.

Beeld: These People Could Be Anyone door Billie-Jo Krul

DISAPPEAR

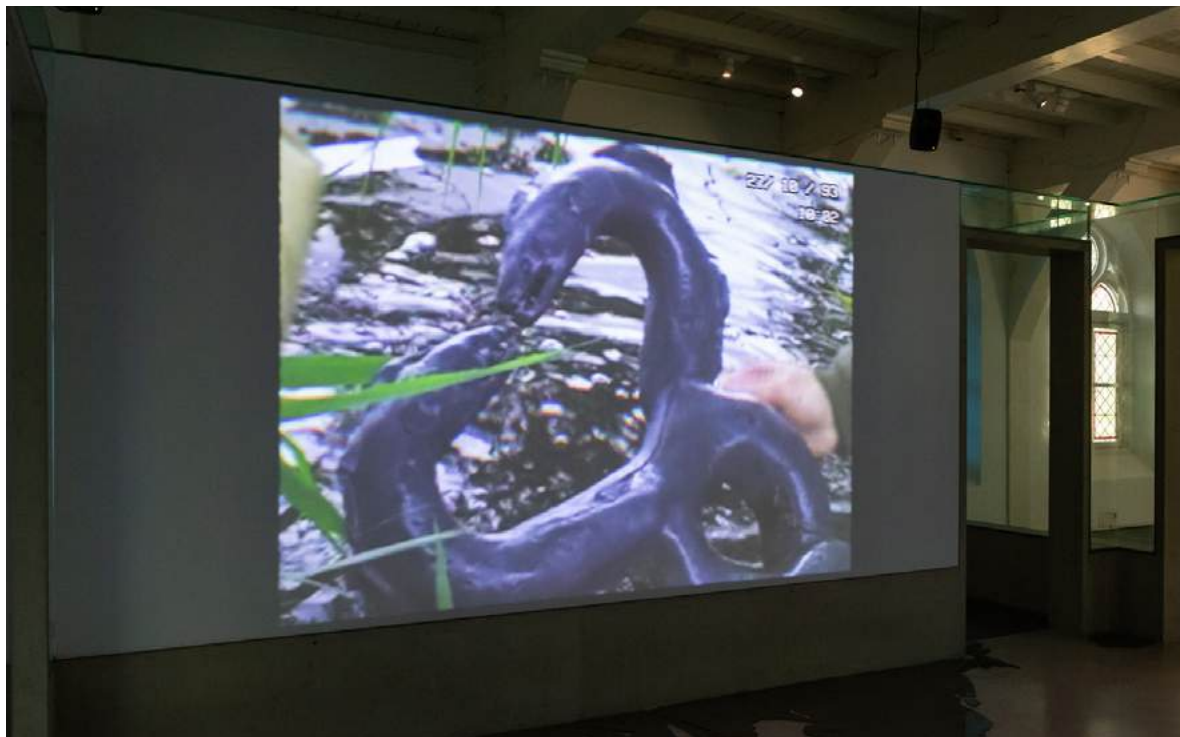
11 september - 16 november 2025 |
Utrecht Lokaal

Met *Disappear* brachten het Centraal Museum en Gaudeamus een interdisciplinaire installatie waarin rouw centraal stond als een vaak eenzaam, maar universeel proces. Het project was een samenwerking tussen regisseur Kenza Koutchoukali, muzikant LUWTEN (Tessa Douwstra) en ontwerper Marlou Breuls (House of Rubber), en maakte rouw invoelbaar via sculptuur, tekst en geluid.

Disappear maakte de leegte van verlies zichtbaar, hoorbaar en tastbaar en benadrukte de rol van het museum als plek voor experiment en samenwerking tussen kunst, muziek en maatschappelijke thema's. De tentoonstelling werd geopend met live performances tijdens het Gaudeamus Festival en was daar nauw mee verbonden.

In de ruimte stonden twee monumentale, tactiele sculpturen die bezoekers uitnodigden tot aanraking en deelname. Door temperatuur en beweging veranderde het materiaal, waardoor het publiek letterlijk onderdeel werd van de installatie. Een speciaal gecomponeerde geluidslaag vulde de ruimte continu, terwijl tekstfragmenten over verlies en afwezigheid op de glazen wanden verschenen. Samen vormden deze elementen een zintuiglijke omgeving waarin rouw niet werd uitgelegd of afgerond, maar gedeeld.

Beeld: Disappear door Billie-Jo Krul

HELEEN MINEUR – FOLLY

22 november 2025 - 15 februari 2026 | Utrecht Lokaal

In *FOLLY - Een speculatieve hervertelling* onderzoekt kunstenaar Heleen Mineur de geschiedenis en beeldvorming van mentale gezondheid. De solotentoonstelling, ontwikkeld in het kader van het K.F. Hein Stipendium 2024, bestond uit een speciaal voor de tentoonstelling gemaakte docu-fictiefilm, een wandkleed en een sculptuur. Mineur vertrok vanuit historisch onderzoek naar psychiatrische praktijken, maar koos nadrukkelijk voor het perspectief van mensen met een psychische aandoening; een stem die in archieven vaak ontbreekt.

Door feiten, fictie en symboliek te verweven creëerde Mineur een alternatieve geschiedschrijving waarin ruimte was voor twijfel, humor en subjectieve ervaring. De tentoonstelling stelde vragen over wie geschiedenis schrijft en welke perspectieven worden gemist. *FOLLY* maakte zichtbaar hoe medische, maatschappelijke en culturele opvattingen over mentale gezondheid door de tijd heen veranderden en nodigde bezoekers uit om eigen aannames kritisch te bevragen.

Beeld: FOLLY door Billie-Jo Kru

RAAMWERK EN KUNST OP HET PLEIN

Aan de gevel van het museum zijn zes schermen geplaatst waarop videokunst wordt getoond, als onderdeel van de ambitie om buiten de muren zichtbaar te zijn. De schermen zitten achter de vensters van het neogotische gebouw, als knipoog naar glas-in-loodramen. Voor elk werk nodigt het museum een kunstenaar of collectief uit om nieuw werk te maken of bestaand werk aan te passen, altijd in aansluiting op de lopende hoofdtentoonstelling.

Op het Nicolaaskerkhof staat een wisselsokkel met kunst, die altijd toegankelijk is voor voorbijgangers. Ook voor Kunst op het plein nodigt het museum kunstenaars uit om nieuw werk te maken of bestaand werk aan te passen.

PIPILOTTI RIST – EXPECTING WINDOW VERSION

Met *Expecting Window Version* bracht Pipilotti Rist een iconisch werk terug naar Utrecht, ditmaal in de openbare ruimte. De kunstenaar paste *Expecting* (2001), gemaakt tijdens haar zwangerschap, aan voor de ramen (led-schermen) aan de gevel van het museum. De videobeelden van een zwevend lichaam, een nachtelijke hemel en vlamcirkels vormden een ritmische, zintuiglijke ervaring die 24 uur per dag gratis te zien was.

Door de plaatsing buiten de museumzalen sloot het werk direct aan op de ambitie om zichtbaar te zijn buiten de eigen muren en vormde het een publieksgerichte inleiding op de thematiek van *Good Mom/Bad Mom*. Deze bewerking werd door Rist geschonken aan het Centraal Museum.

Tijdens *Getekend, de Natuur* was de installatie *Fix the Variable, Exclude the Accidental, Eliminate the Impure, Unravel the Tangled, Discover the Unknown* (2021) van Persijn Broersen & Margit Lukács te zien, die eerder speciaal voor de tentoonstelling *De Botanische Revolutie* is gemaakt.

Beeld: *Expecting Window Version* door Django van Ardenne

Deze bewerking werd door Pipilotti Rist geschonken aan het Centraal Museum.

KATJA NOVITSKOVA – PATTERN OF ACTIVATION (MUTANTS)

Heel 2025 | Kunst op het plein

Pattern of Activation (Mutants) van Katja Novitskova activeert de aandacht van voorbijgangers met sculpturale installaties van dieren en natuurelementen, geprint op aluminium platen en rechtop geplaatst, waardoor ze zowel sculpturen als filmset-achtige scènes vormen. Voor de editie voor Kunst op het plein onderzocht Novitskova veranderingen in het ecosysteem en vergrootte ze wormeneitjes uit tot groteske vormen, die lijken op de eieren van een futuristische mutant – passend bij de thema's van *Good Mom/Bad Mom* en *Getekend de Natuur*.

Beeld: Pattern of Activation (Mutants) door Robert Oosterbroek

LANDHUIS OUD AMELISWEERD

Ook in 2025 organiseerde het Centraal Museum, met steun van de Hartwig Art Foundation, een tentoonstelling in het 18e-eeuwse rijksmonument Landhuis Oud Amelisweerd. Dit jaar stond het werk van de Nederlandse kunstenaars Evi Vingerling en Katja Mater centraal, waarmee bezoekers een bijzondere ontmoeting kregen met hun hedendaagse praktijk.

Beeld: Landhuis Oud Amelisweerd door Gert Jan van Rooij

LIGHT ON THINGS

12 april - 26 oktober 2025 | In Landhuis Oud Amelisweerd

In *Light on Things* gingen schilderkunst en installatie een poëtische dialoog aan met het historische Landhuis Oud Amelisweerd. De tentoonstelling maakte het verstrijken van tijd voelbaar, zowel in de kamers als in de persoonlijke lagen van het werk.

Evi Vingerling toonde tientallen nieuwe, kleurrijke schilderijen - abstract en intuïtief - waarin ze momenten vangt waarop kleur en vorm haar "uit haar gedachten trekken".

Katja Mater installeerde in vijf kamers camera obscura's die het omliggende landschap letterlijk naar binnen halen, waardoor natuur en interieur in elkaar overvloeien. In nieuw werk, waaronder de film *DEDICATION (2024)*, verweeft Mater thema's als rouw, herinnering en auteurschap. Teksten en gedichten van Omar Kholeif fungeerden als interpunctie door de ruimtes heen en verdiepten de ervaring.

Beeld: *Light on Things* door Gert Jan van Rooij

DEDICATION (2024) van Katja Mater is in 2025 aangekocht.

NIJNTJE MUSEUM

Het nijntje museum werd ook in 2025 zeer goed bezocht. Met regelmaat waren tickets uitverkocht en in weekenden en schoolvakanties werd het bezoekersaantal van duizend per dag vaak bereikt. Dit is mede het resultaat van de grootschalige uitbreiding en vernieuwing die in 2023 werd afgerond, gecombineerd met de aanhoudende populariteit van nijntje bij jonge kinderen en hun (groot)ouders en verzorgers.

Uit doorlopend publieksonderzoek blijkt dat het nijntje museum vooral nieuwe bezoekers ontvangt en in beperkte mate herhaalbezoek kent. Om de leer- en speelbeleving optimaal te houden, is het museum ook in 2025 intensief gemonitord en waar nodig aangepast. De hoge bezoekersaantallen leggen namelijk een grote druk op de presentaties. Daarom is, na twee jaar intensief gebruik, een brede vernieuwingsslag doorgevoerd met aanpassingen gericht op duurzaamheid en onderhoud. Er is een onderhoudsniveau vastgesteld, op basis waarvan het onderhoud is geïntensiveerd en anders georganiseerd.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid staat hoog in het vaandel. In 2025 is er verder gewerkt aan de uitvoering van de aanbevelingen uit het adviesrapport Toegankelijkheid (2024), onder meer in het kader van het behoud van een hoge Green Key-score. In samenwerking met Make-A-Wish Nederland en Stichting Wensambulance konden opnieuw ernstig zieke kinderen genieten van een onbezorgd museumbezoek. Daarnaast maakten veel U-pashouders gebruik van de mogelijkheid tot gratis entree.

Beeld: nijntje museum door Marleen Kuipers

EXPERTISE

Het nijntje museum ontving ook in 2025 veel positieve reacties op de kindvriendelijkheid van het museum, het educatief-pedagogische karakter van de inrichting en de geïntegreerde inclusieve toepassingen. Niet alleen van bezoekers, maar ook van collega-instellingen die het museum bezochten om kennis en inspiratie op te doen.

In 2025 verwelkomden we onder andere medewerkers van het Maritiem Museum, het Zuiderzeemuseum, het Literatuurmuseum-Kinderboekmuseum en het Joods Cultureel Kwartier in het kader van presentatievernieuwingen. Daarnaast ontvingen we een internationaal gezelschap van dertig senior pedagogisch professionals via IGO International Idea. Ook de Master Interior Design van de HKU bezocht het museum opnieuw voor de masterclass Het kindermuseum, een samenwerking die in 2026 wordt voortgezet.

Het nijntje museum droeg bij aan drie online cursussen voor E-WISE, een bijscholingsplatform voor circa 16.000 pedagogisch professionals. Op museumcongressen in Polen en Engeland werden presentaties verzorgd door conservator Yolanda van den Berg over de route naar een inclusief museum, wat ook nieuwe internationale contacten opleverde. Intern werden een junior educator en een junior marketeer opgeleid, faciliteerde het museum diverse HBO-onderzoeken en bood het vrijwilligers een betekenisvolle leer- en werkplek. Daarnaast was de conservator als extern adviseur en redacteur betrokken bij de ontwikkeling van de kindertentoonstelling Spoordieren in het Spoorwegmuseum.

EDUCATIE

Ook in 2025 bood het nijntje museum een breed en gevarieerd educatief programma. *Het Kunstlokaal* organiseerde wekelijks en tijdens schoolvakanties beeldende workshops voor kinderen en hun begeleiders. Elke zondag werd er voorgelezen uit de prentenboeken van Dick Bruna, zowel interactief als met behulp van een Japans verteltheater.

Op 21 juni werd nijntjes zeventigste verjaardag gevierd met een feestelijk programma vol activiteiten, waarbij nijntje en haar vrienden nina, boris en barbara aanwezig waren. Inclusieve programma's zoals *Lezen op rolletjes* en de meertalige voorleessessies werden opnieuw goed bezocht. De jaarlijkse prikkelarme ochtenden, sinds 2023 onderdeel van het programma, werden in 2025 vanwege het grote succes uitgebreid van twee naar drie edities.

Het familieprogramma in Nederlandse Gebarentaal kon na het vertrek van een vaste gebarentolk vanaf oktober weer worden opgepakt met drie edities. Verder organiseerde het museum voor het eerst twee muziek- en dansworkshops samen met de Muziekfabriek, passend binnen de pijlers 'spelenderwijs leren door beweging' en 'spelenderwijs leren met taal'.

Ook (voor)scholen wisten het museum goed te vinden, met name op maandagochtenden wanneer het museum voor regulier publiek gesloten is. In totaal waren er zeven lesprogramma's beschikbaar, voor doelgroepen variërend van voorschoolse educatie tot HBO-studenten. Het programma *Land & Lucht*, dat bezoekers meeneemt langs zowel het nijntje museum als het Centraal Museum, werd in 2025 voor het tweede jaar uitgevoerd. Het programma was beschikbaar voor scholen en vond daarnaast acht keer plaats als familieprogramma.

Voor het tiende opeenvolgende jaar werd in de winterperiode de publieksfavoriet *nijntje woont hier* op de buitengevel van het museum geprojecteerd, wat elke avond zorgde voor levendigheid in de Agnietenstraat.

Cijfers educatie nijntje museum

- 140 dagen begeleiding in het Kunstlokaal
- 50 Nederlandstalige voorleessessies
- 23 meertalige voorleessessies
- 8 keer Land & Lucht als familieprogramma
- 3 prikkelarme ochtenden (312 bezoekers)
- 2 edities Lezen op rolletjes
- 3 rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal (najaar)
- 2 muziek- en dansworkshops (nieuw in 2025)

Beeld: nijntje door Gert Jan van Rooij

RIETVELD SCHRÖDERHUIS

Het afgelopen jaar stond voor het Rietveld Schröderhuis in het teken van bijzondere ontmoetingen, grote internationale zichtbaarheid, een feestelijke mijlpaal en belangrijke stappen richting de toekomst.

Beeld: Rietveld Schröderhuis door Stijn Poelstra

Beeld: huis door Stijn Poelstra

INTERNATIONALE AANDACHT EN BIJZONDERE ONTMOETINGEN

In februari ontving het Rietveld Schröderhuis de Amerikaanse rockmuzikant Jack White, een groot liefhebber van het werk van Gerrit Rietveld en De Stijl. Na een bezoek aan de Rietveldcollectie in het museumdepot en het Rietveld Schröderhuis zelf, verraste White publiek en pers. Tijdens zijn tweede concert in TivoliVredenburg speelde hij vijf nummers van zijn album *De Stijl* en een gitaarsolo op de iconische Roodblauwe stoel.

Jack White: "This 2nd show in Utrecht is dedicated to Gerrit Rietveld"

Het eerbetoon aan Gerrit Rietveld genereerde veel media-aandacht, onder andere bij 3voor12 en de Volkskrant. White deelde zijn ervaring ook met zijn ruim 1,1 miljoen Instagramvolgers. Eind december reflecteerde artistiek directeur Bart Rutten in het televisieprogramma *Top 2000 a gogo* op deze ontmoeting en de invloed ervan op White's setlist.

LANDELIJKE ZICHTBAARHEID

Op 18 maart stond het Rietveld Schröderhuis centraal in een uitzending van *Eva* (NPO1). Splinter Chabot verzorgde een uitgebreid kunstcollege van 10 minuten waarin hij zijn fascinatie uitsprak voor het huis en voor de relatie tussen Gerrit Rietveld en Truus Schröder. De uitzending leidde tot een duidelijke toename in bezoekersaantallen en een piek in de verkoop van de publicatie 'Rietveld Schröderhuis: een biografie van het huis'.

RIETVELDDAG

Op zondag 22 juni werd de 137e verjaardag van Gerrit Rietveld gevierd met een speciaal publieksprogramma. Bezoekers konden onder meer deelnemen aan een gratis lezing van Natalie Dubois en Jessica van Geel, een mini pop-up expo in de studeerkamer bezoeken en op de foto gaan met een T-Ford uit 1925, het jaar waarin Truus Schröder het huis betrok. De aanwezigheid van de klassieke auto bij het hypermoderne huis benadrukte hoe vooruitstrevend het ontwerp van Rietveld en Schröder was en nog altijd is.

ONDERZOEK EN BEHOUD

In de studeerkamer, de meest originele ruimte van het huis en daarom ideaal om de overschilderingen sinds de bouw in kaart te brengen, werd in 2025 kleuronderzoek uitgevoerd. Zeven studenten van de master Conservation and Restoration of Cultural Heritage aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) onderzochten in samenwerking met het Centraal Museum, Stichting Rietveld Schröderhuis en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) de verschillende overschilderingen sinds de bouw. Dit zogeheten Architectural Finishes Research vormt een belangrijke basis voor toekomstige restauratiebeslissingen. Het onderzoeksrapport wordt op een later moment gepubliceerd en gedeeld met het publiek.

25 JAAR UNESCO WERELDERFGOED

Op 30 november vierden we dat het Rietveld Schröderhuis al 25 jaar de UNESCO Werelderfgoedstatus draagt. Deze status, toegekend in 2000, blijft zorgen voor internationale zichtbaarheid en een blijvend besef van het belang van het huis binnen de moderne architectuur. Rond het jubileum verschenen diverse publicaties in de media.

Beeld: Jack White door David James Swanson

Beeld: Rietvelddag door Nique Euwe

Bezoekcijfers

Centraal Museum

nijntje museum

Rietveld Schröderhuis

Evenementen

2025

TOTAAL: 416.824

2024

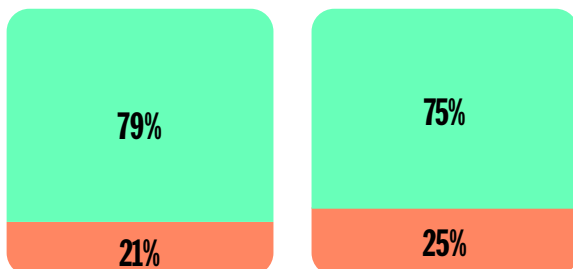

TOTAAL: 411.019

Herkomst bezoekers

Buiten Utrecht

Utrecht

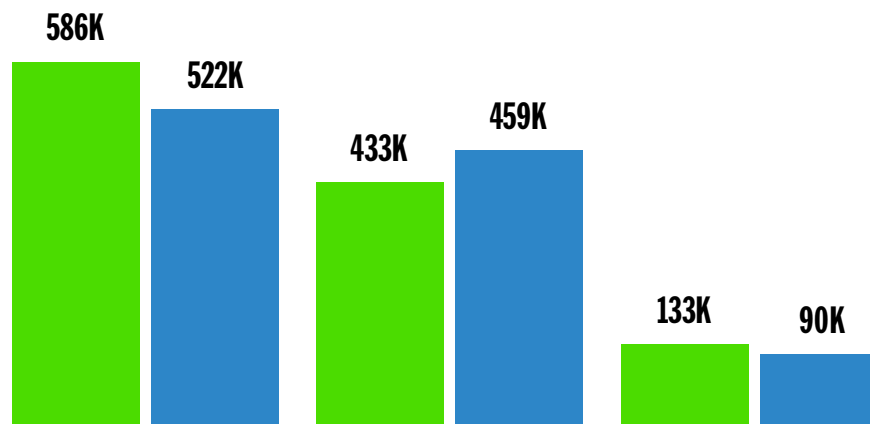
2024

2025

Unieke bezoekers

2024

2025

Centraal Museum

nijntje museum

Rietveld Schröderhuis

Aankoop met steun van het Mondriaan Fonds
LIVELY DAISY #1, ANNA AAGAARD JENSEN (1990), 2022

Het sculpturale werk Lively Daisy #1 van Anna Aagaard Jensen bevindt zich op het snijvlak van beeldende kunst en vormgeving. De organische vorm, die doet denken aan een bloem op hakken, is kenmerkend voor haar recente werk waarin lichaam, object en ruimte samenkomen. Het werk werd ontwikkeld voor een tentoonstelling in Kopenhagen, waarin Aagaard Jensen speelde met sociale conventies en gedragsregels. Door alledaagse situaties te vervormen en uit te vergroten, ontstaat een speelse maar kritische blik op hoe we ons tot elkaar en onze omgeving verhouden.

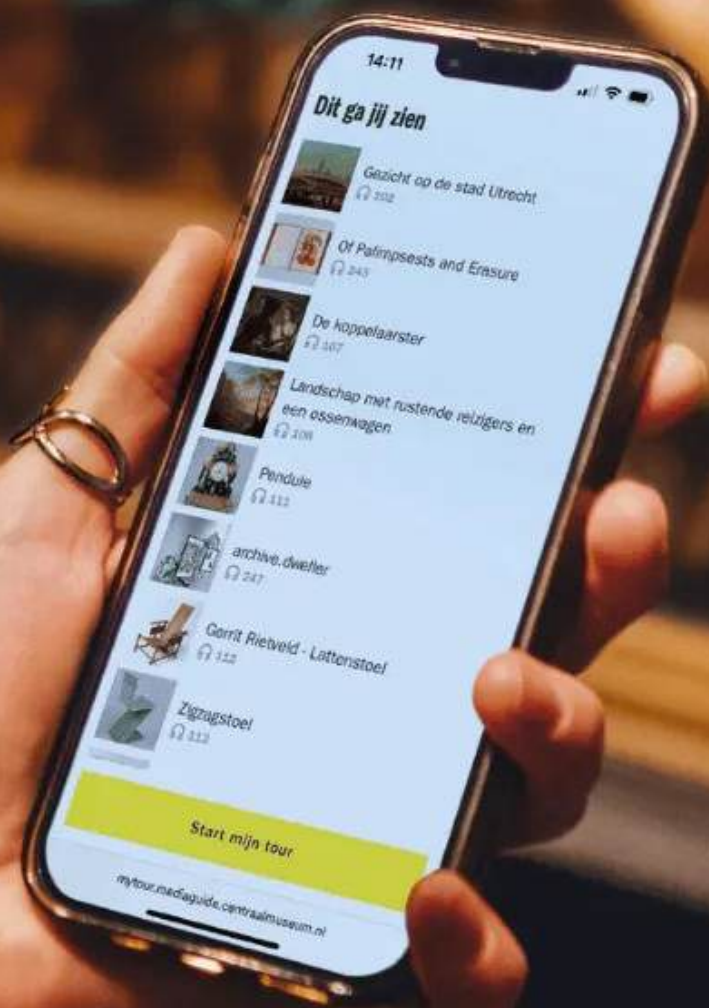
Voor het Centraal Museum vormt dit werk een waardevolle aanvulling. Het sluit aan bij de surrealistische lijn in de collectie en versterkt de positie van hedendaagse makers binnen het museum. Het Centraal Museum is bovendien het eerste en voornamelijk enige museum in Nederland met werk van Aagaard Jensen in de collectie.

Beeld: Adriaan van Dam

DIGITALE VERNIEUWING

In 2025 stond Online & Digitaal in het teken van afronden, vernieuwen en toekomstbestendig werken. Innovatie-projecten werden succesvol afgesloten, terwijl tegelijkertijd de basis is gelegd voor nieuwe digitale ontwikkelingen die in 2026 verder vorm krijgen.

Beeld: Eigen Wijzer door Jelle Draper

ONLINE EN DIGITAAL

Een belangrijke mijlpaal was de afronding van het project Digitale Innovatie voor Publiek (DIP) en de oplevering van Eigen Wijzer. Met deze digitale tool kunnen bezoekers een persoonlijke route door het museum samenstellen op basis van hun interesses. De tool maakt het mogelijk om het museum op eigen tempo en vanuit een persoonlijke invalshoek te verkennen. De afronding werd gemarkeerd met de kennisbijeenkomst *Tech zonder Tunnelvisie*, waarin met DEN en Fonds 21 werd gereflecteerd op de rol van technologie in musea: niet als doel op zich, maar als middel om betekenisvolle ervaringen te ondersteunen.

In hetzelfde jaar is het aanbestedingstraject voor een nieuwe website afgerond. De gunning ging naar bureau Norday, met wie een kernteam is ingericht dat in sprints samenwerkt aan de ontwikkeling van de nieuwe online omgeving. De eerste sprints vonden plaats in 2025; in 2026 wordt het traject afgerond. Norday is daarbij als strategisch digitale partner aan het museum verbonden.

Ook de samenwerking met TapArt, digitale partner voor het mediagids- en contentplatform, kreeg in 2025 een volgende stap. In oktober werd het platform succesvol gemigreerd naar een nieuw contentmanagementsysteem. Deze migratie werd zorgvuldig voorbereid en getest, waarna documentatie en handleidingen zijn geactualiseerd.

Daarnaast is de website van het Rietveld Schröderhuis in 2025 vernieuwd door Studio Aardig. Ook de digitale 360-graden tour werd tweetalig gemaakt. Daarmee is het Rietveld Schröderhuis digitaal beter toegankelijk en voorbereid op een internationaal publiek. Ook kunnen bezoekers die het huis niet fysiek kunnen bezoeken zo het huis virtueel ervaren.

Voor de website van het nijntje museum zijn diverse functionele updates doorgevoerd, gericht op gebruiksvriendelijkheid en stabiliteit.

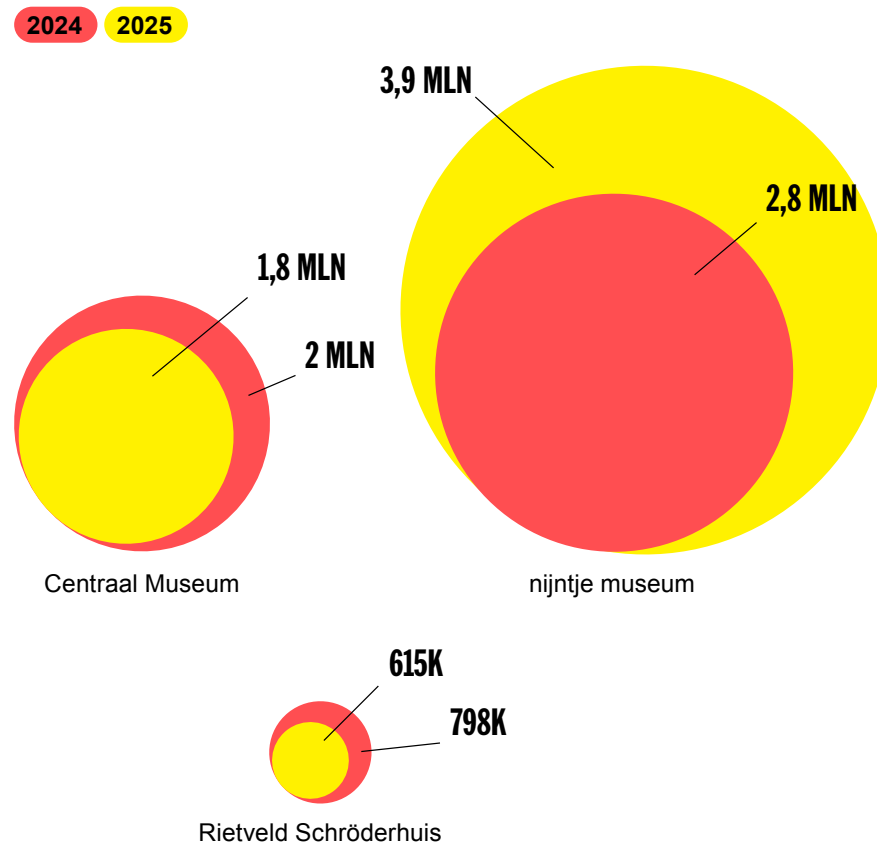
SOCIALE MEDIA

In 2025 is bewust ingezet op meer variatie en experiment in onze sociale mediakanalen. We werkten met meer short-form video, introduceerden nieuwe rubrieken en lieten vaker de gezichten zien van de mensen in en om het museum. Daarmee verschoven we van puur zenden naar meer herkenbare, menselijke en dynamische content.

Instagram bleef voor alle drie de musea het primaire kanaal. Facebook vervult een meer secundaire rol; dat is ook zichtbaar in de ontwikkeling van het aantal volgers. LinkedIn kreeg in 2025 nadrukkelijk meer aandacht als platform voor peers en professionals.

Een goede aansluiting op de algoritmes hebben geleid tot substantiële groei in bereik en zichtbaarheid.

Aantal views

Centraal Museum

Op Instagram groeide het aantal volgers met ruim 15 procent. Het bereik nam sterk toe het aantal impressies steeg met 187 procent. De verhoogde postfrequentie (inclusief stories) droeg hier zichtbaar aan bij.

Op Facebook bleef het aantal volgers stabiel, maar het bereik nam fors toe.

LinkedIn liet een duidelijke groei zien in zowel volgers als impressies, wat bevestigt dat het kanaal steeds relevanter wordt voor onze professionele positionering.

nijntje museum

Het nijntje museum realiseerde een sterke groei op Instagram, zowel in volgers (+20 procent) als in bereik (+469 procent). De hogere frequentie en speelse, visuele content sloot goed aan bij het publiek. Ook op Facebook nam het bereik aanzienlijk toe, ondanks een stabiele postfrequentie.

Rietveld Schröderhuis

Het Instagramaccount van het Rietveld Schröderhuis groeide relatief het sterkst, met een toename van ruim 50 procent in volgers en een verdrievoudiging van het bereik. De verhoogde zichtbaarheid en consistentere contentstrategie droegen hieraan bij.

Viral posts

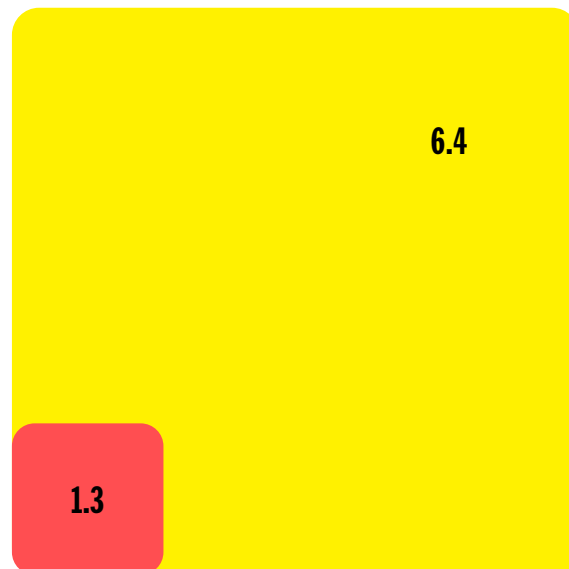
In 2025 waren meerdere berichten opvallend succesvol in termen van interactie en deelgedrag.

- 6 posts op Instagram van het Centraal Museum
- 2 posts op LinkedIn van het Centraal Museum
- 3 posts van het nijntje museum

Deze posts lieten zien dat inhoudelijke verdieping, actualiteit en herkenbare publieksmomenten leiden tot hoge betrokkenheid.

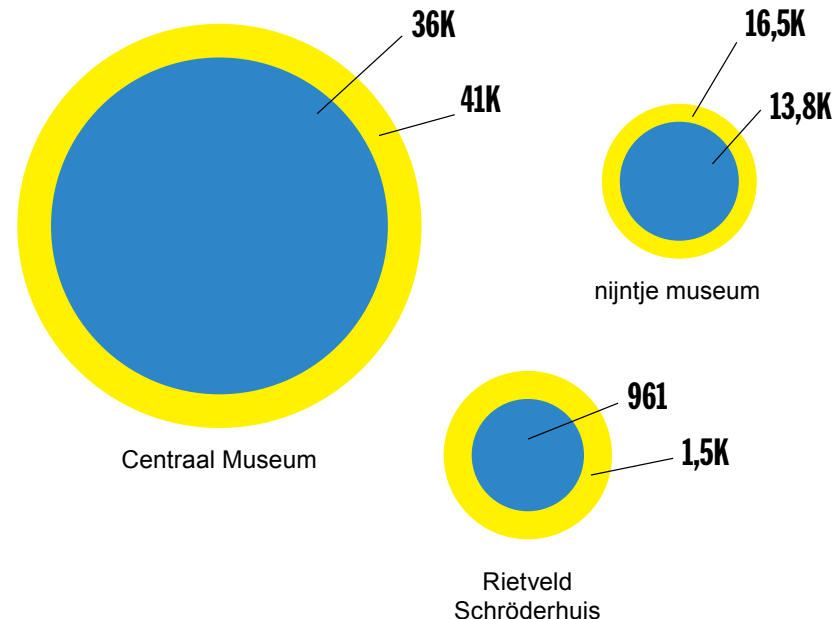
Mediawaarde

2024 2025

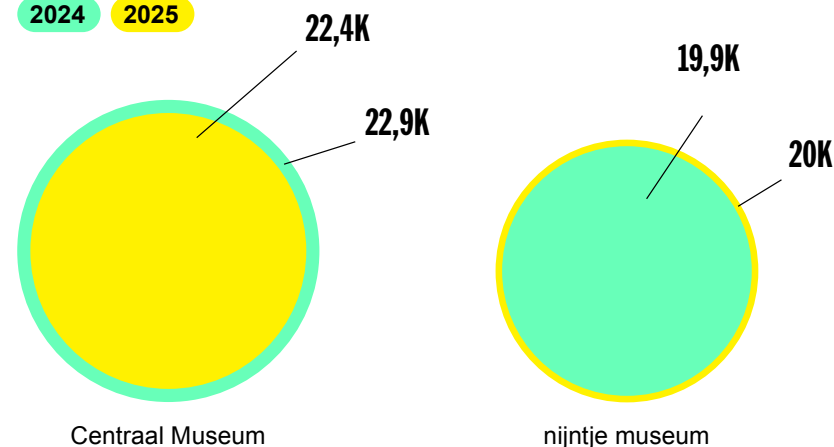
Groei Instagram

2024 2025

Groei Facebook

2024 2025

COLLECTIEF CENTRAAL

Sinds maart 2025 is het Centraal Museum actief met Collectief Centraal, een klankbordgroep van zestig leden die een afspiegeling vormt van onze focusgroep: vooral inwoners van Utrecht met een sterke culturele interesse, in de leeftijd van 25 tot en met 45 jaar. Het collectief heeft een adviserende rol en werd dit jaar betrokken bij uiteenlopende projecten, waaronder de ontwikkeling van de nieuwe website, de gepersonaliseerde route binnen de mediaguide, de tentoonstellingen *Graffiti*, *Move*, *You Fool en Getekend*, *de Natuur*, de inrichting van de Refter en de selectie van podcastafleveringen. Ook in het komende jaar willen we de expertise en feedback van het collectief actief blijven inzetten.

Beeld: bezoekers Centraal Museum door Jelle Draper

PUBLIEKSONDERZOEK

In 2025 voerden we uitgebreid publieksonderzoek uit in onze musea. Onderzoek helpt ons inzicht te krijgen in wie ons bezoekt, wie ons nog niet weet te vinden, wat bezoekers waarderen en in welke mate tentoonstellingen en activiteiten impact hebben. Dankzij de verzamelde data over 2025 kunnen representatieve uitspraken worden gedaan.

Beeld: bezoeker Centraal Museum door Jelle Draper

Naast de structurele (impact)onderzoeken die na elk museumbezoek kunnen worden ingevuld, vonden in 2025 onder meer de volgende onderzoeken plaats:

IMPACTONDERZOEK MOBIELE MUSEUM

Begin 2025 startte een intensief traject met ActOn!, gespecialiseerd in impactonderzoek, gericht op het Mobiele Museum (onderdeel van De Wijk Centraal). In samenspraak met stakeholders zijn doelstellingen aangescherpt en is gedurende ruim een half jaar onderzoek uitgevoerd via observaties, vragenlijsten en interviews. De uitkomsten zijn gezamenlijk geanalyseerd en vormen input voor toekomstig impactonderzoek.

NIJTJE MET DE DIEREN

De impact van dit programma is onderzocht door een student van BUAS. Op basis van gesprekken met stakeholders zijn aanbevelingen gedaan voor verdere doorontwikkeling.

IMPACTMETING ALS VASTE WERKWIJZE

Alle projecten dragen bij aan onze missie: Samen bouwen aan een leefbare cultuur. Voorafgaand aan A-tentoonstellingen worden daarom heldere impactdoelstellingen geformuleerd. Aan bezoekers in het museum worden bijbehorende impactvragen gesteld. Deze werkwijze is structureel opgenomen in het projectmatig werken rondom tentoonstellingen.

REPRESENTATIVITEIT EN PROFIELONDERZOEK

In 2025 is het profielonderzoek geïntensiveerd, waarbij elke vijfde bezoeker wordt bevroegd over onder meer leeftijd, herkomst, herhaalbezoek en gezelschap. Hierdoor kunnen resultaten worden gewogen en zijn conclusies betrouwbaarder.

De data laten onder meer zien dat het aandeel bezoekers uit de focusdoelgroep (25-45 jaar) is gestegen van 25 procent naar 29,2 procent in 2025.

POSTCODEONDERZOEK

In samenwerking met Utrecht & Partners wordt jaarlijks postcodeonderzoek uitgevoerd, waarmee inzicht ontstaat in de herkomst van bezoekers en de culturele doelgroepen die worden bereikt.

Aankoop
KAST, GERRIT RIETVELD (1888–1964), 1911

Deze kast werd in 1911 door Gerrit Rietveld ontworpen ter gelegenheid van zijn huwelijk en behoort tot zijn vroegste meubelontwerpen. Het meubel maakt deel uit van een ameublement en laat zien hoe Rietveld al vroeg experimenteerde met vorm, constructie en maatvoering.

Het ontwerp ontstond in een periode waarin Rietveld werd beïnvloed door architect J.P. Klarhammer. Die invloed is zichtbaar in de heldere opbouw en het gebruik van maatverhoudingen, die later ook bepalend zouden worden in zijn werk als ontwerper en architect.

Voor het Centraal Museum is de aankoop van groot belang. Als beheerder van de grootste Rietveld-collectie in Nederland voelen we de verantwoordelijkheid deze verder te verdiepen. De kast vormt een relevant onderdeel van zowel zijn vroege ontwikkeling als zijn persoonlijke verhaal.

Foto door Adriaan van Dam

ONDERWIJS

In 2025 bood Stichting Centraal Museum binnen de vaste collectie-opstellingen opnieuw een breed educatief aanbod, met in totaal 25 programma's voor doelgroepen van voorscholen tot en met het hoger onderwijs.

Het nijntje museum verzorgde zes lesprogramma's voor voorscholen, bso's, kinderdagverblijven en het primair onderwijs. Daarnaast werd een verdiepend programma aangeboden voor mbo- en hbo-studenten pedagogiek en pabo-opleidingen, gericht op de educatieve visie van het museum. Het programma *Land en lucht* voor groep 1 en 2 werd gecontinueerd, met een combinatiebezoek aan zowel het nijntje museum als het Centraal Museum. De familievariant hiervan werd in alle schoolvakanties minimaal twee keer per regio aangeboden.

Het Centraal Museum bood vijftien curriculumgerichte programma's aan, onder meer voor CKV en Kunst Algemeen. Deze worden structureel geactualiseerd op basis van nieuwe examenonderwerpen – zoals Romantiek & Realisme – en halfjaarlijkse wisselingen in de vaste collectie-opstelling.

In samenwerking met Ithaka ISK is in 2025 een nieuw programma ontwikkeld voor leerlingen in internationale schakelklassen, met aandacht voor taalontwikkeling en het versterken van het gevoel van welkom zijn in Utrecht. Daarnaast werd bij de tentoonstelling *Getekend, de natuur* een educatief programma ontwikkeld voor zowel primair als voortgezet onderwijs.

Het Rietveld Schröderhuis zette het bestaande educatieve aanbod voort, met programma's voor primair, voortgezet en hoger onderwijs.

Stichting Centraal Museum dankt alle partners die betrokken waren bij het onderwijsbezoek in 2025: Kunst Centraal, Cultuur & School Utrecht, Utrecht Natuurlijk, UMC Utrecht, Ithaka ISK, U-Decide, School aan de Singel, Stap op de rode loper!, HKU, Nimeto en Kind & Co Ludens.

Beeld: bezoeker Centraal Museum door Nique Euwe

Begeleid onderwijsbezoek

Centraal Museum

nijntje museum

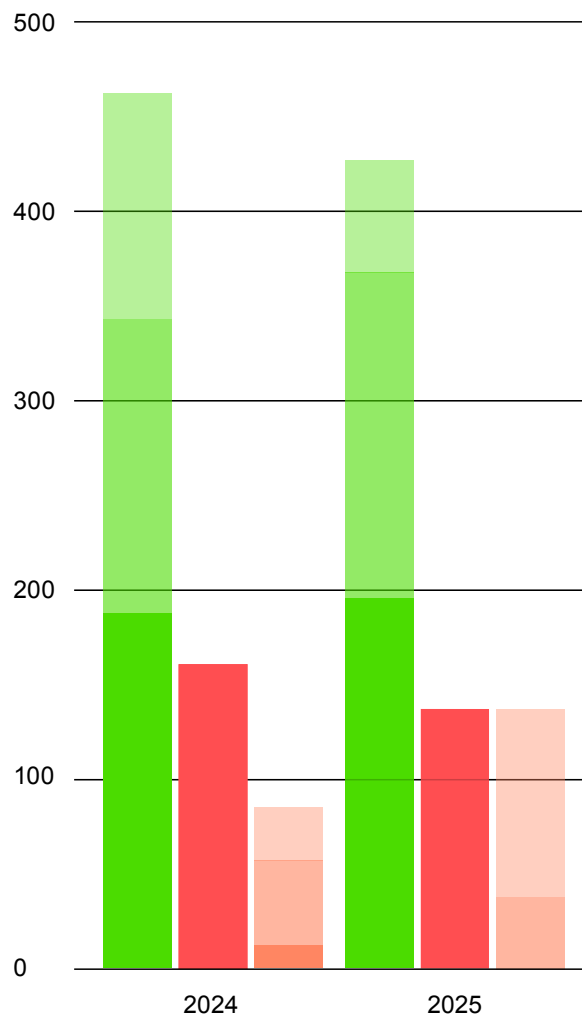
Rietveld Schröderhuis

PO

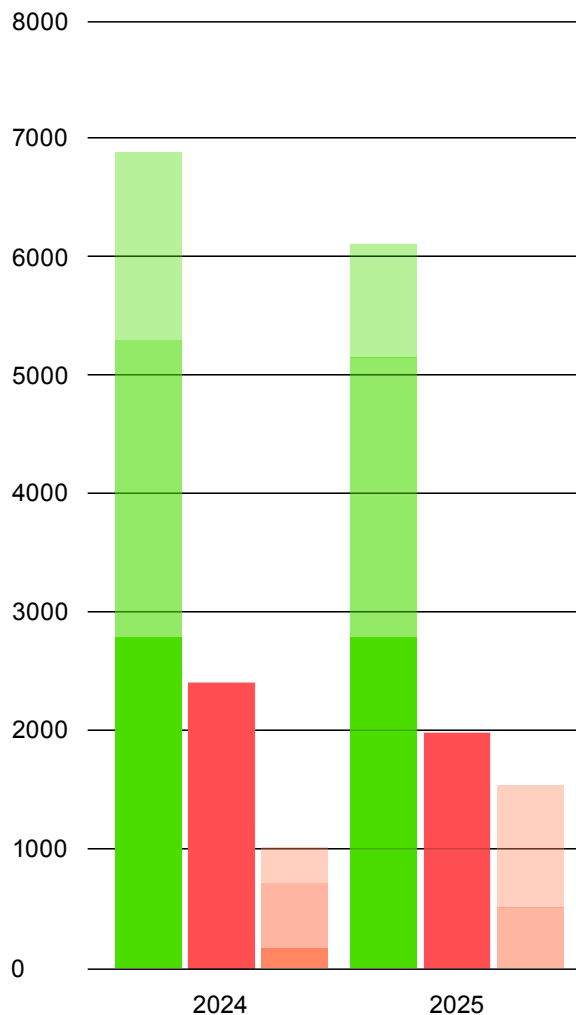
VO

MBO/HBO/VWO

Groepen

Leerlingen

Aankoop met steun van het Mondriaan Fonds
ROSE, CARNATION AND OTHER FLOWERS...,
ANH TRÀN, 2024

Geboren in Vietnam en opgeleid in Nieuw-Zeeland en Nederland, eigent Anh Tràn zich bewust een schildertraditie toe die historisch niet de hare was. Haar werk balanceert tussen performance, schilderkunst en persoonlijke geschiedenis en onderzoekt wat er gebeurt wanneer abstract expressionisme wordt benaderd vanuit een nieuw perspectief.

Deze aanwinst vormt een belangrijke aanvulling op de collectie moderne en hedendaagse kunst. Het werk biedt een tegenstem binnen de bestaande abstracte tradities en versterkt de aandacht van het museum voor kunstenaars met diverse culturele achtergronden.

Aankoop met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds, haar Robert en Marijcke Willink-de Langen Fonds en haar Themafonds Naoorlogse en Hedendaagse kunst), het Mondriaan Fonds en de Hartwig Art Foundation

Beeld: Adriaan van Dam

DIVERSITEIT, INCLUSIE EN GELIJKWAARDIGHEID

VAN AMBITIE NAAR PRAKTIJK

Het Centraal Museum werkt al meerdere jaren bewust aan diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid (IDG). In 2025 is deze inzet verder verdiept met de aanstelling van een strategisch adviseur IDG. Samen werken aan een leefbare cultuur veronderstelt dat we weten wat er leeft onder onze doelgroepen en collega's. Om daar beter mee om te gaan, werken we vanuit vier samenhangende pijlers - publiek, programma, personeel en partners - die samen het fundament vormen van een inclusieve werkwijze. De focus ligt op het verbinden van visie en uitvoering, met de erkenning dat IDG geen eindbestemming kent, maar een gezamenlijke en doorlopende ontwikkeling is.

Het museum werkt vanuit vier samenhangende pijlers - publiek, programma, personeel en partners - die samen het fundament vormen van een inclusieve werkwijze.

PUBLIEK: MEERSTEMMIGHEID ALS UITGANGSPUNT

Het Centraal Museum bedient een steeds diverser publiek. Inclusie betekent daarbij niet alleen het bereiken van nieuwe doelgroepen, maar ook het erkennen dat bezoekers het museum binnenkomen met uiteenlopende perspectieven, ervaringen en verwachtingen. In 2025 is gewerkt aan het aanscherpen van de publieksbenadering. Daarbij is explicieter gekeken naar welke verhalen worden verteld, voor wie en vanuit welke invalshoek en welke aannames daarin meespelen.

Daarnaast is gewerkt aan een helderder kader voor publieksduiding en positionering, zodat medewerkers beter zijn toegerust om te handelen wanneer maatschappelijke thema's in het museum voelbaar worden. Publiek wordt daarbij niet gezien als eindpunt, maar als actieve gesprekspartner in het bepalen van relevantie, betekenis en toegankelijkheid.

Beeld: bezoekers MODA door Nique Euwe

PROGRAMMA: REPRESENTATIE EN SAMENHANG

In de programmering wordt zichtbaar welke stemmen het museum ruimte geeft. Daarom is in 2025 nadrukkelijk gekeken naar representatie in samenhang: niet per tentoonstelling, maar over meerdere projecten heen en wie ontbreken daarin? En hoe verhouden deze keuzes zich tot de maatschappelijke rol van het museum?

Binnen het programmeerproces is gestart met het explicieter maken van afwegingen in de ontwikkelfase: waarom dit verhaal, waarom nu, en vanuit welk perspectief? Deze gesprekken – die vaak ook met externe experts werden gevoerd – vergroten het bewustzijn van patronen in representatie en nodigen uit om verschillende perspectieven vroegtijdig mee te wegen. Meerstemmige toetsing is hiermee versterkt, waardoor programmeren steeds meer een gedeelde verantwoordelijkheid wordt waarin inhoud, representatie en maatschappelijke context gelijkwaardig meewegen.

Beeld: Ik ben gewoon hier door Django van Ardenne

PERSONEEL: PSYCHOSOCIALE VEILIGHEID EN INCLUSIEF LEIDERSCHAP

Een inclusieve organisatiecultuur vraagt om psychologische en sociale veiligheid. Dat betekent aandacht voor transparantie, duidelijke verwachtingen en zorgvuldige communicatie. In 2025 lag de nadruk op bewustwording rondom deze thema's: ieders eigen verantwoordelijkheid, het creëren van een veilige aanspreekcultuur en de rol van inclusief leiderschap.

Met teams en leidinggevendenden zijn gesprekken gevoerd over hoe verschillen bespreekbaar blijven, ongemak niet wordt vermeden en verantwoordelijkheden helder worden belegd. Daarnaast is een reactiekader ontwikkeld dat richting geeft bij gevoelige maatschappelijke situaties. In een tijd waarin 'niets doen' vaak ook een betekenis heeft, zet het museum stappen naar een actievere en bewustere manier van reageren: als instituut, als werkgever en als samenwerkingspartner. IDG wordt daarmee steeds nadrukkelijker gezien als een gezamenlijke opdracht binnen de organisatie.

PARTNERS: SAMENWERKINGEN MET BETEKENIS

Het Centraal Museum werkt samen met makers, culturele instellingen, maatschappelijke organisaties en gemeenschappen. In 2025 is bewuster gekeken naar hoe deze samenwerkingen tot stand komen: wie bepaalt de agenda, welke waarden zijn leidend en in hoeverre is er sprake van wederkerigheid?

Daarnaast is gestart met het ontwikkelen van criteria voor deelname aan sectorbrede initiatieven en symbolische acties. Deze worden getoetst aan de missie en kernwaarden van het museum, zodat het museum betrouwbaar, professioneel en transparant blijft in zijn rol als partner. Partnerschap wordt daarmee gezien als een relationeel proces dat voortdurende afstemming vraagt, en niet als een optelsom van gezamenlijke activiteiten.

Beeld: bezoekers Centraal Laat door Nique Euwe

VOORUITBLIK: IDG ALS DOORLOPENDE VERANDEROPGAVE

2025 markeert een overgang naar een meer samenhangende IDG-praktijk, waarin bewustzijn, structuur en professionele helderheid samenkomen. In de komende jaren ligt de focus op verdere borging: van bewustwording naar kennisontwikkeling en heldere kaders en van toepassing naar verankering in de dagelijkse praktijk. Dit vraagt om blijvend leren en bijstellen waar nodig.

Het Centraal Museum kiest er bewust voor dit werk structureel voort te zetten. Als stadsmuseum met een maatschappelijke rol wil het proactief handelen en tegelijkertijd kritisch naar zichzelf blijven kijken. Juist in die houding ontstaat ruimte voor groei, relevantie en duurzame verbinding.

EDUCATIE

Onze educatieve programma's zijn mede mogelijk gemaakt door regionale BIS-subsidie.

DE WIJK CENTRAAL

Het Mobiele Museum en wijkprogramma's

Met het Mobiele Museum, een speciale bakfiets, bezochten we in 2025 buurthuizen, wijkcultuurhuizen, festivals en informele welzijnsinitiatieven om zo kunst in te zetten voor ontmoeting en dialoog. Replica's uit onze collectie vormden het startpunt voor gesprekken. Waar mogelijk nodigden we deelnemers uit voor een bezoek aan het museum.

Naast reguliere bezoeken waren er speciale edities, waaronder samenwerkingen tijdens de Buurtcamping Utrecht en de ZIMIHC Kunstroute. Bij de reguliere kunstroute kwamen 1.326 bezoekers en er waren 25 deelnemers bij de twee Mobiele Museum-activiteiten.

Ook ontwikkelden we wijkworkshops rondom tijdelijke tentoonstellingen. In samenwerking met vaste partners zoals de Tussenvoorziening, Blauwlicht en DOCK werkten deelnemers vanuit hun eigen perspectief aan creatieve opdrachten. Deze werkwijze is tweerichtingsverkeer: we brengen kunst de wijk in, en leren tegelijkertijd van de verhalen en invalshoeken van bewoners.

VERHALEN VAN LICHT - ST. MAARTEN PARADE X ARMOEDECOALITIE

Verhalen van Licht stond in het teken van het delen van persoonlijke verhalen centraal met als thema 'thuisgevoel'. In de tentoonstelling waren een maand lang lichtsculpturen uit de vorige Sint Maarten Parades te zien, aangevuld met verhalen, foto's en schilderijen en drie historische objecten. De tentoonstelling was een samenwerking van Sharing Arts Society, de Domkerk, Armoedecoalitie Utrecht, het Centraal Museum en de Universiteit Utrecht (faculteit REBO).

Beeld: Verhalen van Licht door Peter de Bie

WIJKWORKSHOPS BIJ TENTOONSTELLINGEN

Naast het Mobiele Museum ontwikkelden we wijkworkshops die direct aansloten op tijdelijke tentoonstellingen. In samenwerking met partners als de Tussenvoorziening, Blauwlicht, Atelier Spat en DOCK werkten deelnemers vanuit hun eigen perspectief aan creatieve opdrachten. De wijkworkshops zijn een volgende stap in onze betrokkenheid met Utrechtse bewoners. De werkwijze is tweerichtingsverkeer: het museum deelt technieken, werkvoeken en perspectieven van een kunstenaar, terwijl deelnemers hun eigen ervaringen en blik toevoegen. Zo ontstaat uitwisseling van kennis én perspectief.

GESPREKSDINERS X RESTO VANHARTE

In samenwerking met Resto VanHarte organiseerden we gespreksdiners rond de tentoonstellingen *Good Mom/Bad Mom* en *Getekend, de Natuur*. Kunstenaars gingen met bezoekers in gesprek, waarbij gesprekskaarten hielpen om thema's uit de tentoonstelling te verbinden aan persoonlijke ervaringen. De avonden onderstreepten hoe kunst kan functioneren als startpunt voor dialoog.

GESPREKSDINER MET MAGNUS MONFELDT - GOOD MOM/BAD MOM

1 diner - 61 deelnemers.

Kunstenaar Magnus Monfeldt, wiens werk in de tentoonstelling *Good Mom/Bad Mom* te zien was, sprak met gasten over zijn kunstenaarschap en zijn rol als vader. Tussen de gangen door stimuleerden gesprekskaarten het dialoog aan tafel.

GESPREKSDINER MET TRIX BERENDSEN (I.S.M. FAAM) - GETEKEND, DE NATUUR

1 diner - 48 deelnemers.

Kunstenaar Trix Berendsen liet zich voor haar werk inspireren door de Utrechtse natuur. Tijdens het diner nam zij bezoekers mee in haar wereld en ging ze in gesprek over de verhoudingen tussen mens en natuur - vroeger en nu.

DECENTRAAL

Keti Koti festival (Griftpark, Utrecht):

In 2024-2026 realiseert Stichting Villa Maecenatis met lokale inwoners in iedere Nederlandse provincie een monumentaal wandkleed over provinciale geschiedenis in relatie tot het slavernijverleden.

Tijdens Keti Koti op 1 juli 2025 was in het Griftpark het 35 meter lange Utrechtse wandkleed te zien, onderdeel van dit landelijke project. Utrechtse bewoners werkten hieraan samen en volgden het ontwerp dat is gemaakt door ontwerpen en beeldend kunstenaar Munir de Vries. Het gezamenlijke maakproces stond centraal en stimuleerde reflectie en gesprek. Het wandkleed is opgenomen in de collectie van het Centraal Museum.

QUEER FILM FESTIVAL (I.S.M. CINEMA CENTRAAL, QFFU EN NO LIMITS! ART CASTLE)

In samenwerking met Cinema Centraal, Queer Film Festival Utrecht (QFFU) en No Limits! Art Castle organiseerden we op 11 augustus een speciale filmvertoning van de Franse instant-klassieker *Portrait of a Lady on Fire* (Céline Sciamma, 2019, *Portrait de la jeune fille en feu*). De avond werd omlijst met een inhoudelijke inleiding en een aanvullend artistiek programma, waarmee film, performance en beeldende kunst samenkwamen.

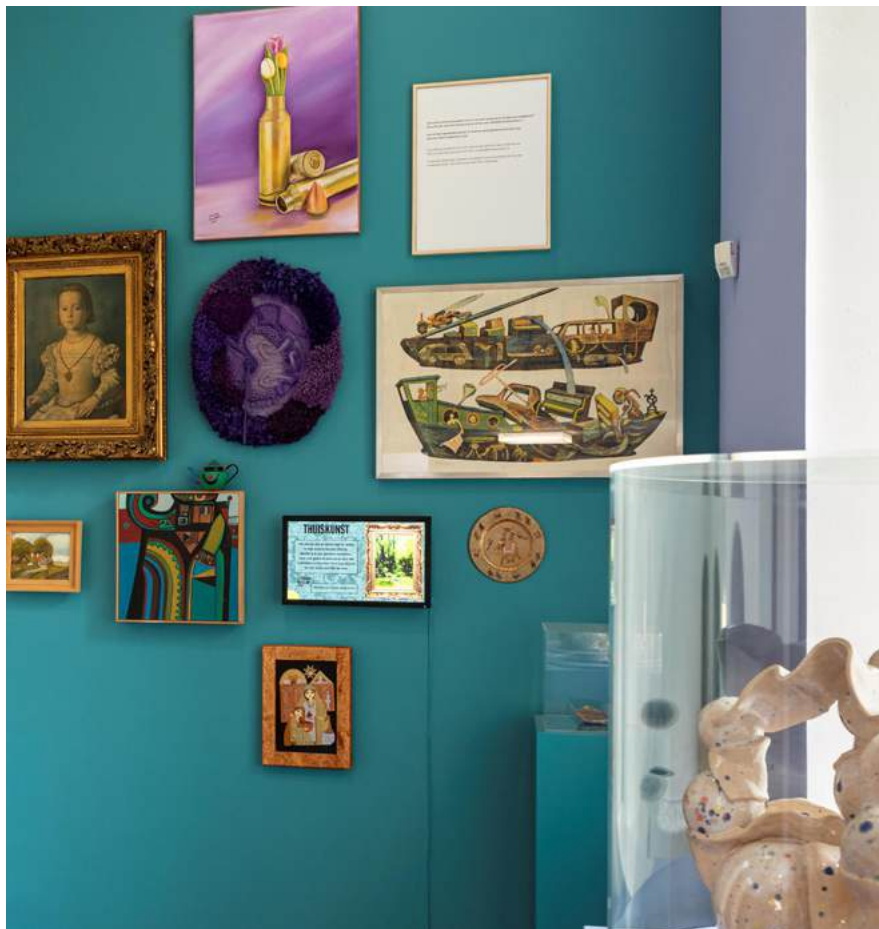
LE GUESS WHO?

Doorlopend programma - 1.538 bezoekers.

Sinds 2019 werkt het Centraal Museum samen met Le Guess Who? Tijdens het festivalweekend transformeerde het museum opnieuw tot een avontuurlijke festivallocatie op het snijvlak van beeldende kunst en muziek. In 2025 realiseerden we twee programmaonderdelen in samenwerking met het festival, waarmee we nieuwe publieksgroepen bereikten:

- Le Guess Who? Wael Shawky - Drama 1882
- Le Guess Who? Richard Mosse - Broken Spectre

Tijdens het festivalweekend transformeerde ook het museum in een unieke, avontuurlijke festivallocatie op het snijvlak van beeldende kunst en muziek. Het programma is gratis toegankelijk op vertoon van een LGW-polsbandje of museumticket.

Beeld: Thuiskunst door Billie-Jo Krul

TAALCAFÉ (I.S.M. WELKOM IN UTRECHT)

20 bezoeken aan Centraal Museum / Rietveld Schröderhuis - 258 bezoekers.

Samen met Welkom in Utrecht organiseerden we twintig museumbezoeken voor nieuwkomers (258 deelnemers). Kunstwerken vormden aanleiding om taal te oefenen en in gesprek te gaan. De bezoeken leverden niet alleen deelnemers nieuwe inzichten op, maar verrijkten ook het museum met andere perspectieven.

STADSREDACTIE EN THUISKUNST: VAN MUUR NAAR MEESTERWERK

Met *Thuiskunst: Van muur naar meesterwerk* brachten we kunst uit Utrechtse woonkamers naar het museum. Ruim twintig werken, samengesteld via de Stadsredactie, werden gepresenteerd met persoonlijke verhalen van de eigenaren. De Stadsredactie – zeven Utrechtse uit wijken waar het museum minder zichtbaar is – adviseert het museum en verbindt het met de stad. Hun inbreng en lokale netwerk leverde een grote diversiteit aan werken op: van schilderijen tot keramieken beelden en van houten voorwerpen tot zilveren objecten. Een selectie van twintig werken is gefotografeerd in de originele setting - veelal in woonkamers, maar ook in de slaapkamer of in de gang - om naast het werk te hangen. Quotes van eigenaren legden vervolgens uit wat de kunst voor hen betekende.

Bart Rutten, artistiek directeur Centraal Museum: "Als stadsmuseum willen wij er graag zijn voor alle inwoners van Utrecht. Dit doen we door Utrechtse actief bij het museum te betrekken en een podium te bieden aan hun persoonlijke verhalen. De Stadsredactie is hierbij onmisbaar: deze groep Utrechtse vormt de kritische stem uit de wijken en houdt ons scherp om er voor een breed en gevarieerd publiek te zijn."

THUISKUNST IN DE BUURT

- Samen met Restaurant De Hondekop en buurtcafé Achter de Koekoek realiseerden we twee lokale Thuiskunst-presentaties op de muren van beide locaties.
- In Achter de Koekoek werd het initiatief gekoppeld aan het idee van het café als 'tweede woonkamer' voor de buurt. Wijkbewoners werden uitgenodigd om kunst die bij hen thuis hangt tijdelijk te exposeren, met een kort verhaal op een 'museumlabel', net als in het Centraal Museum.

EDUCATIEVE TOEGANKELIJKHEID

RIETVELD SCHRÖDERHUIS

Blinde en slechtziende bezoekers:

In 2025 vonden twee tastrondleidingen plaats voor bezoekers met een visuele beperking. Daarnaast is onderzocht of individueel bezoek met een beschrijvende audiotour mogelijk is. Tests met ervaringsdeskundigen toonden aan dat dit binnen de praktische situatie van het huis geen volwaardig bezoek oplevert. Daarom blijven tastrondleidingen het vaste aanbod; individueel bezoek wordt niet actief gefaciliteerd.

DOVE EN SLECHTHORENDE BEZOEKERS

Dove en slechthorende bezoekers:

Ook in 2025 konden bezoekers gebruikmaken van een videotour in Nederlandse Gebarentaal.

CENTRAAL MUSEUM

Dove en slechthorende bezoekers

Bij de tentoonstellingen *Moda* en *Good Mom/Bad Mom* werden vier rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal georganiseerd, verzorgd door een dove museumdocent. De belangstelling voor *Good Mom/Bad Mom* was groot; er is een extra datum toegevoegd.

Daarnaast is in Collectie Centraal een permanente, gratis videotour in Nederlandse Gebarentaal gelanceerd in samenwerking met IN Gebaren.

Blinde en slechtziende bezoekers

In 2025 is nieuw, permanent aanbod geïntroduceerd in de vorm van multizintuiglijke rondleidingen in Collectie Centraal. Deze zijn ontwikkeld en getest met ervaringsdeskundigen en bieden meerdere thema's om herhaalbezoek te stimuleren. Twee rondleidingen vonden dit jaar plaats.

Daarnaast zijn er grote stappen gezicht richting een beschrijvende audiotour met multizintuiglijke materialen. Samen met digitale partner Tapart is de toegankelijkheid van de mediaguide verbeterd. De lancering staat gepland voor in het voorjaar van 2026.

Mensen met dementie

In september startte een nieuwe samenwerking met de BelevensTafel (Onwijs) binnen het programma *Onvergetelijk Museum*, ontwikkeld met onder andere het Stedelijk Museum Amsterdam en het Van Abbemuseum. Tien collectiestukken fungeerden als gespreksstarter voor mensen met dementie (waaronder nijntje, het Rietveld Schröderhuis en het poppenhuis van Petronella de la Court).

Bezoekers met een mobiliteitsbeperking

Bij tentoonstellingen met entresols werd een video-alternatief aangeboden voor bezoekers die geen trap kunnen gebruiken.

Ouderen

Het museum nam deel aan Vrijdag Museumdag (SUM) en verzorgde rondleidingen voor ouderen van AxionContinu. Ook reisde een reproductie van *Landschap met rustende reizigers en een ossenwagen* (Jan Both) langs zorglocaties in het kader van 'Museum voor 1 dag'.

Kennisdeling

Inzichten uit de ontwikkeling van multizintuiglijke rondleidingen en de beschrijvende audiotour zijn gedeeld binnen en buiten de organisatie, onder meer bij *Ik ben gewoon hier* (in samenwerking met het Kreukelcollectief). Voelbare prints zijn uitgeleend aan Museum Catharijneconvent en het Van Abbemuseum. Daarnaast organiseerde het museum een tweedaagse training in het najaar over kunst- en cultuurbeleving voor blinden en slechtzienden.

PODCAST KUNST CENTRAAL

Podcastproducties dragen bij aan de toegankelijkheid van onze programmering door inhoud beschikbaar te maken in een auditieve en flexibele vorm, waarmee we drempels verlagen voor diverse doelgroepen.

Beeld: voelmaquette Rietveld Schröderhuis door Tessa de Geus

CENTRAAL LAAT

In 2025 vond Centraal Laat zeven keer plaats: op 6 februari, 20 maart, 1 mei, 19 juni, 11 september, 13 november en 18 december. Tijdens deze avonden nam steeds een andere maker, organisatie of collectief het museum over en werd het Centraal Museum getransformeerd tot een plek voor ontmoeting, experiment en uitwisseling.

Centraal Laat is een structureel programma waarin het museum samenwerkt met een breed netwerk van partners, met een sterke Utrechtse basis. In 2025 werkten we samen met meer dan tien partners, variërend van individuele kunstenaars en lokale initiatieven tot (inter)nationale artiesten, muziekcollectieven en educatieve instellingen. Die mix van groot en klein, lokaal en internationaal, vormt de kern van Centraal Laat.

Tot de samenwerkingen behoorden onder meer internationale kunstenaars zoals Yara Saïd, lokale makers en collectieven als Kapitaal Records, House of Hip Hop en kunsthal kloof, en educatieve partners zoals HKU en FAAM. Ook werd samengewerkt met culturele organisaties en initiatieven als Kaboom Animation Festival, De Utrechtse Boekenbar, House of Extinction, KLUIS, ZORA, Was., Get To It en Dabke Night. Daarnaast boden de avonden ruimte aan kunstenaars waarmee het Centraal Museum ook inhoudelijk samenwerkt, zoals Anna Aagaard Jensen.

De programmering bestond uit performances, talks, workshops, muziek, film en interactieve interventies, vaak in directe relatie tot lopende tentoonstellingen of actuele maatschappelijke thema's. Door het innovatieve gebruik van museumruimtes en het samenbrengen van uiteenlopende publieken wist Centraal Laat ook dit jaar een diverse doelgroep te bereiken, met name jongvolwassenen en culturele alleseters die het museum op een andere manier willen ervaren.

Met Centraal Laat versterkt het Centraal Museum zijn rol als open, eigentijdse culturele ontmoetingsplek in de stad, waar ruimte is voor nieuwe stemmen, samenwerking en experiment.

Beelden: Centraal Laat door Nique Euwe

COLLECTIEBEHEER

BRUIKLENEN

Ook in 2025 was de collectie van het Centraal Museum wereldwijd zichtbaar. Er gingen bruiklenen naar onder meer Singapore, Japan, de Verenigde Staten (twee keer), België, Italië (twee keer), Duitsland, Oostenrijk, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland. Daarnaast waren werken te zien in veertien Nederlandse musea, waaronder het Rijksmuseum, Van Abbemuseum, Van Gogh Museum, Singer Laren, Stedelijk Museum Schiedam, het Kunstmuseum Den Haag en het Frans Hals Museum.

In totaal betrof het 87 objecten in 34 bruikleen-dossiers, exclusief een grote tournee van Dick Bruna-werken die via Mercis door Japan reisde.

De bruiklenen waren zeer divers: van een schilderij van Van Gogh en een nintje-tekening tot een portret van Joachim Wtewael (1628), een gietijzeren haardplaat, een pratend koffiezetapparaat en een 3D-geprinte jurk.

Twee omvangrijke bruiklenen gingen naar Italië. Het Museo di Arte Moderna e Contemporanea di Trento e Rovereto leende tien schilderijen van Pyke Koch voor een overzichtstentoonstelling. Het MUSEION Museum of Modern and Contemporary Art in Bolzano leende acht belangrijke werken voor een tentoonstelling over graffiti, die in 2026 in aangepaste vorm ook in het Centraal Museum te zien zal zijn.

Een andere bijzondere samenwerking vond plaats met Stichting Utrechtse Aarde in de tentoonstelling *Wakker kussen* in Landhuis Oud Amelisweerd. In januari bezochten keramisten het depot om zich te laten inspireren door collectiestukken.

Hun nieuwe werken werden in de zomer samen met de geselecteerde objecten in Amelisweerd gepresenteerd.

AANWINSTEN

In 2025 groeide de collectie met meer dan 200 aanwinsten: 66 door aankoop en 139 door schenking. De aanwinsten variëren van een stofloodje van 4,3 cm tot een zaalvullende installatie van Emma Talbot. Veel toevoegingen betreffen hedendaagse kunst en zijn verbonden aan tentoonstellingen, met werk van onder anderen Hend Samir, Buhlebezwe Siwani, Raafat Ballan, Evi Vingerling, Ansuya Blom en Koštana Banović. Ook de verzamellijn stoelen werd versterkt met dertien nieuwe aanwinsten.

Bij elke aanwinst is expliciet gekeken naar de vraag hoe het werk bijdraagt aan de diversiteit en inclusiviteit van de collectie. Veel van de toevoegingen uit 2025 verbreden perspectieven en stemmen binnen de collectie.

Het Centraal Museum doet daarnaast regelmatig gezamenlijke aankopen om Collectie Nederland te versterken.

TENTOONSTELLINGEN

Meer dan 300 objecten kwamen in 2025 uit het depot voor presentatie in eigen tentoonstellingen, waaronder *Good Mom/Bad Mom*, *Getekend*, *de Natuur*, *Ik ben gewoon hier* en *Collectie Centraal*.

Beeld: Light on Things door Gert Jan van Rooij

These Days (roses fade and petals fall) (2024) van Evi Vingerling is in 2025 aangekocht.

RESTAURATIES

In 2025 zijn meer dan veertig restauraties uitgevoerd. Deze varieerden van kleine ingrepen, zoals het bijwerken van lijsten, tot een omvangrijke behandeling van *Sous-bois* van Vincent van Gogh, waarbij de oude vernis werd verwijderd. Deze restauratie vond plaats in het CollectieCentrum Nederland (CCNL), dat hiervoor gastvrij onderdak bood.

Ook het Rietveld Schröderhuis kreeg bijzondere aandacht. Het dagelijks beheer en onderhoud werd in 2025 anders georganiseerd: collega's die dagelijks in het huis werken volgden een housekeeping-opleiding. Daarmee is de zorg voor het huis verder geprofessionaliseerd.

CALAMITEITEN, VEILIGHEID EN WEERBAARHEID (CHV)

In 2025 is het CHV-beleid herzien en een nieuw CHV-plan opgesteld. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet richting beleid voor weerbaarheid in tijden van geopolitieke instabiliteit. Samen met de teams Beveiliging en Technische Dienst volgde de afdeling een nieuwe CHV-training. Dit traject wordt in 2026 voortgezet.

BEELDDOCUMENTATIE

Het beeldarchief werd in 2025 uitgebreid met meer dan 5.000 beelden. Een belangrijk deel hiervan betreft foto's van keramiek en porselein, de laatste grote deelcollectie die nog niet volledig was vastgelegd. Ook alle aanwinsten zijn gefotografeerd en er zijn meer dan 700 beelden toegevoegd van tentoonstellingen en activiteiten.

Daarnaast zijn circa 150 externe en 100 interne beeldverzoeken afgehandeld, variërend van enkele beelden van de Rood-blauwe stoel tot een aanvraag van 140 afbeeldingen voor een publicatie over Kunstliefde.

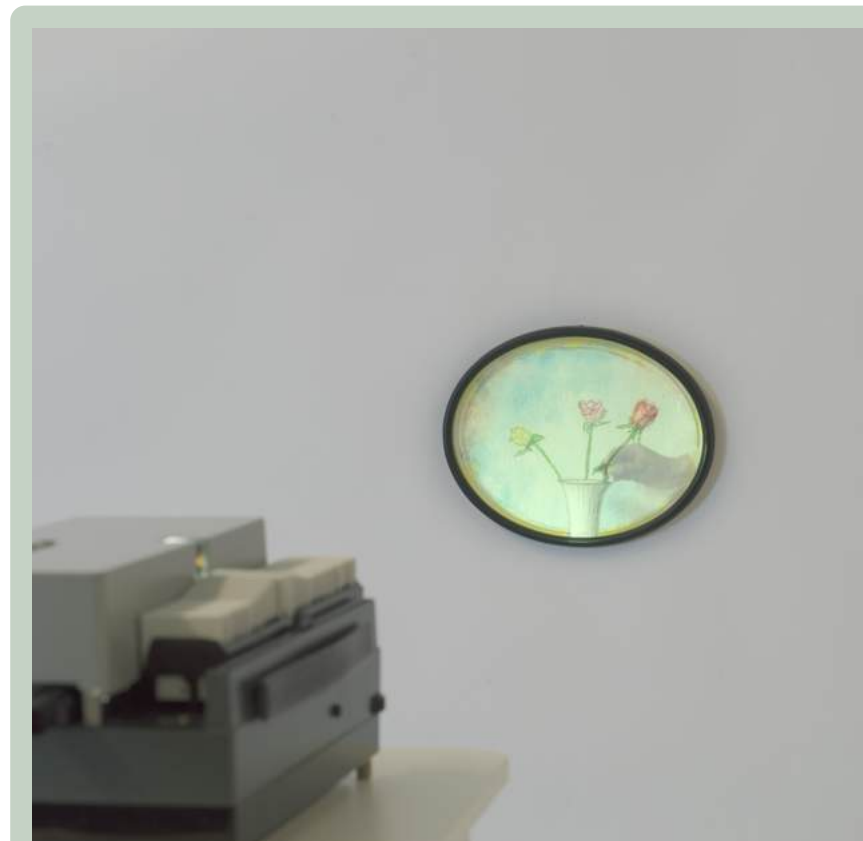
BIBLIOTHEEK

Na de kantoorverhuizing is de bibliotheek in 2025 deels opnieuw ingericht. Projecten rond retrospectieve invoer en het opschonen van de holdings zijn voortgezet. De bibliotheek ondersteunt zowel interne medewerkers als een groeiende groep externe gebruikers, waaronder studenten en onderzoekers.

ONTZAMELEN

De standplaatscontrole en herinventarisatie in het depot leidden tot het voornemen om circa 2.000 objecten te ontzamen die niet passen binnen het verzamelbeleid en geen toegevoegde waarde hebben. Vaak beschikten deze objecten niet over een inventarisnummer.

Het ontzameltraject volgde de Leidraad voor de Afstoting van Museale Objecten. Objecten werden per categorie gepubliceerd op de Afstotingsdatabase van de Museumvereniging. Hoewel er geen beschermwaardigheid werd gemeld, zijn voor veel objecten passende nieuwe bestemmingen gevonden, waaronder de restauratorenopleiding van de Universiteit van Amsterdam, het Culinair Museum, Nimeto en Ontferd Goed. Afronding van dit traject staat gepland voor het eerste kwartaal van 2026.

Aanwinst
THE ROSE MORE BEAUTIFUL THAN ART..., 1972 / LAM GODS I, 1987,
GER VAN ELK (1941-2014)

Met deze twee aankopen versterkt het Centraal Museum zijn positie op het gebied van conceptuele en postmoderne kunst.

Ger van Elk (1941-2014) staat bekend om zijn speelse en kritische omgang met de kunstgeschiedenis. In *The Rose more Beautiful than Art...* verwijst hij naar de traditie van het bloemstilleven, terwijl hij die tegelijkertijd ondergraaft. In *Lam Gods I* gaat hij in dialoog met een van de meest iconische werken uit de schilderkunst.

De werken sluiten aan bij de sterke schilderkunstcollectie van het museum en maken het mogelijk om historische en hedendaagse kunst met elkaar in gesprek te brengen. Precies zoals het museum dat in zijn presentatiepraktijk nastreeft.

Beeld: Adriaan van Dam

ONDERWIJS EN ONDERZOEK

De afdeling Collectiebeheer verricht gericht onderzoek naar de eigen collectie en faciliteert onderzoek door conservatoren en externen. Ook draagt het museum actief bij aan de opleiding van professionals, waaronder meubelmakers, erfgoedprofessionals, restauratoren en kunsthistorici.

Bij aanwinsten van vóór 1945 wordt standaard herkomstonderzoek gedaan; dit gebeurde in 2025 zeven keer. Daarnaast is hernieuwd onderzoek gestart naar oudere verwervingen, mede door de beschikbaarheid van nieuwe bronnen.

Het Centraal Museum is partner in het project PoCo, gericht op de opleiding van specialisten in polychrome sculptuur. Drie junior restauratoren volgen drie jaar praktijkgericht onderwijs in samenwerking met diverse musea, SRAL, het KIK-IRPA in Brussel en het Suermondt Ludwig Museum in Aken. In september bestudeerden experts in het depot gepolychromeerde beelden, wat resulteerde in twee objecten voor vervolgonderzoek bij SRAL.

Studenten van de master Conservation and Restoration of Cultural Heritage (UvA) deden onderzoek naar historische verflagen in de studeerkamer van het Rietveld Schröderhuis. De resultaten werden op 22 mei gepresenteerd in het auditorium van het Centraal Museum. Een vervolg staat gepland voor 2026.

Ook vonden in het kader van de samenwerking met de Universiteit Utrecht meerdere bijeenkomsten plaats, waaronder een sessie over infraroodreflectografie (IRR).

NIEUW DEPOT

In 2025 is intensief doorgewerkt aan de plannen voor het nieuwe depot. Terwijl het ontwerpteam de gevolgen van netcongestie in kaart bracht, is gestart met het uitwerken van samenwerkingsvormen tussen gebruikers en de planning van de collectieverhuizing. Voor de kunstopdracht wordt door een aparte commissie gewerkt aan een vernieuwende digitale toepassing.

Beeld: Portret van een man met een rood fluwelen mantel van Jan Baptist Weenix

ORGANISATIE EN MEDEWERKERS

INTERNE ORGANISATIESTRUCTUUR

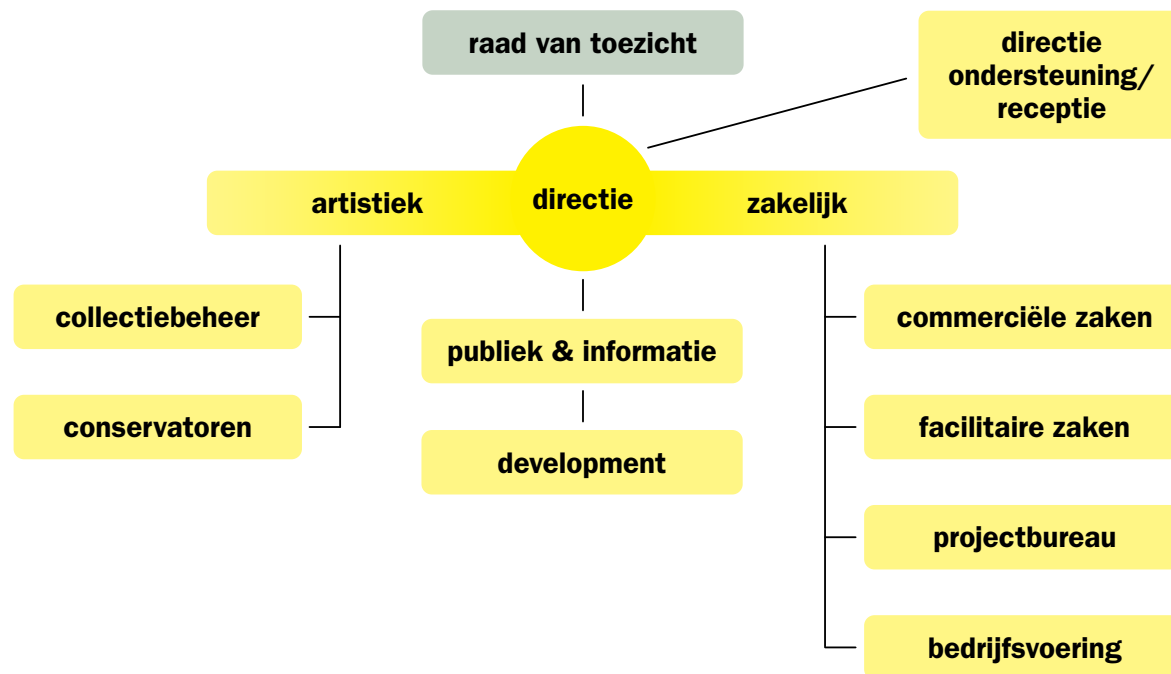
De organisatie wordt geleid door een directie die wordt gevormd door twee directeuren. Het raad van toezicht model is van toepassing. De twee directeuren vormen gezamenlijk de raad van bestuur van de Stichting Centraal Museum. In het verslagjaar zijn omvang en samenstelling van de directie ongewijzigd gebleven.

De directie/raad van bestuur bestaat uit:

1. Artistiek directeur: Bart Rutten (1972, benoemd in 2017)
2. Zakelijk directeur: Marco Grob (1969, benoemd in 2016, daarvoor sinds 2009 zakelijk directeur, maar zonder statutaire bestuurdersbevoegdheid)

Het uitgangspunt bij dit bestuursmodel is gezamenlijke verantwoordelijkheid. De artistiek directeur is verantwoordelijk voor de artistieke leiding, waaronder de programmering, het educatief beleid en het collectiebeleid. De zakelijke leiding, waaronder financiën, marketing, personeel & organisatie, publieksservice, commercie, huisvesting, valt onder de verantwoordelijkheid van de zakelijk directeur. Vooral het beleid van de afdeling publiek & informatie en het team development wordt inhoudelijk door beiden vormgegeven.

De hiërarchische aansturing van het hoofd publiek & informatie en hoofd development valt onder de verantwoordelijkheid van de zakelijk directeur.

DUURZAAMHEID

ONDERHOUD EN RENOVATIE

Met Vastgoed Utrecht (VGU) is bij de verzelfstandiging een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) afgesproken. In lijn met gemeentelijk beleid wordt groot onderhoud gecombineerd met verduurzaming. In 2025 werd het eerste deel van het plan uitgevoerd met de afronding van onderhouds- en verduurzamingswerkzaamheden aan de Kapel, waaronder dakvervangning, gevelonderhoud en dakisolatie.

Voor 2026 staat de renovatie en verduurzaming van het kloostergebouw gepland. In 2025 is hiervoor uitgebreid vooronderzoek gedaan, zijn keuzes gemaakt voor achterzetramen en is het Programma van Eisen vastgesteld voor de klimaatinstallaties.

Alle MJOP's zijn in het najaar van 2025 geactualiseerd. Daarnaast is groot onderhoud aan beveiligingssystemen uitgevoerd.

DUURZAAMHEID

In 2025 zette het Centraal Museum verdere stappen in verduurzaming. Het museum behaalde opnieuw het Green Key Gold-certificaat, met een hogere score dan bij de vorige certificering. Deze stijging is te danken aan onder meer verduurzamingsafspraken met de gebouweigenaar, structurele analyse van gasttevredenheid, maatschappelijke betrokkenheid en verbeteringen in toegankelijkheid en inclusie.

Ook voor het nijntje museum is in 2025 een Green Key-team opgezet. Bij de aanvraag zijn 31 van de 32 verplichte normen behaald, aangevuld met 36 optionele normen. Verwachting is dat de certificering in het eerste kwartaal van 2026 wordt afgerond.

Daarnaast is in 2025 een programma voor Duurzame Tentoonstellingsbouw opgezet. Voor het eerst zijn tentoonstellingswanden extern opgeslagen om hergebruik bij toekomstige tentoonstellingen mogelijk te maken.

Beeld: bezoekers Getekend, de Natuur door Abe Jonker

COMMERCIEËLE ZAKEN

EVENEMENTEN & RONDLEIDINGEN

In 2025 droegen commerciële activiteiten nadrukkelijk bij aan de publieksbeleving van het Centraal Museum, het nijntje museum en het Rietveld Schröderhuis. Evenementen, horeca, winkels en samenwerkingen werden steeds sterker verbonden met de inhoudelijke programmering en de maatschappelijke rol van het museum.

Het afgelopen jaar vonden er uiteenlopende activiteiten plaats, gericht op verschillende doelgroepen. Zo was er een speciale openstelling Stap op de rode loper, gericht op het bevorderen van lezen en schrijven onder vmbo-leerlingen. Ook organiseerden we onder meer Museumnacht Kids, Cinema Centraal, de Utrecht College Tour met Bart Rutten en diverse evenementen rond tentoonstellingen, waaronder schenkersdiners en een jubileumdiner bij *Getekend, de Natuur*. Het Centraal Museum fungeerde daarnaast als podium voor samenwerkingen met maatschappelijke en culturele partners, zoals de ALS Walk, GLUE (opening van de driedaagse designroute) en evenementen in samenwerking met Hoog Catharijne en Le Guess Who?. Ook interne momenten van ontmoeting, zoals de Dag van de Vrijwilliger en het eindejaarsontbijt, droegen bij aan verbondenheid binnen de organisatie.

NIJNTJE CAFÉ

In het nijntje museum werd verder geïnvesteerd in productontwikkeling. In samenwerking met Rose & Vanilla werd een speciaal nijntje-taartje ontwikkeld en samen met Carl Siegert een nieuw nijntje-broodje. Deze producten versterken de herkenbaarheid van het café en sluiten aan bij de beleving van jonge bezoekers en hun begeleiders.

MUSEUMCAFÉ CENTRAAL

Tijdens de tentoonstelling *Getekend, de Natuur* werd het museumcafé volledig vegan ingericht, als verlengstuk van de thematiek. Daarnaast bleef de high tea onverminderd populair.

MUSEUMWINKELS

De museumwinkels ontwikkelden in 2025 diverse nieuwe producten, vaak in samenwerking met lokale makers en ontwerpers. Zo verschenen er nieuwe logo-producten voor het nijntje museum, waaronder een T-shirt voor volwassenen en een badlaken voor kinderen. Andere nieuwe producten waren onder meer poëzie op bloemenpapier van kunstenaar en publieksmedewerker Pam van Maanen en viltten bloemen, gemaakt door vrijwilliger Marja van Markus. Deze samenwerkingen onderstrepen de rol van de museumwinkel als plek waar collectie, hedendaagse makers en duurzaamheid samenkomen.

BIJZONDERE SAMENWERKINGEN

Voor *Getekend, de Natuur* werkte het museum samen met de Utrechtse studio LMNOP en drukkerij Katoenfabriek, die het campagnebeeld vertaalden naar draagbare ontwerpen. Met illustrator Lybrich Wieringa werd een sjaal ontwikkeld die de Art Nouveau-vormtaal van Colenbrander op eigentijdse wijze interpreteert. Daarnaast ontwierp Noest speciaal voor de museumwinkel een schetsboek van Utrechts stadshout, met papier gemaakt van hergebruikte schetsen en lino's van kunstenaars van Reinaerde Ateliers.

De museumcafés, de museumwinkels en de commerciële evenementen hebben substantieel bijgedragen aan de gezonde financiële situatie van de musea.

Beeld: nijntje café door Marleen Kuipers

Beeld: Museumwinkel door Jelle Draper

PERSONEELSZAKEN

In 2025 is vanuit Personeelszaken gewerkt aan een geactualiseerd personeelshandboek, dat begin zomer aan alle medewerkers is gepresenteerd. Daarnaast zijn in februari de voorbereidingen gestart voor de functieherwaardering die voortvloeit uit de geldende cao en vóór zomer 2026 geïmplementeerd moet zijn. De ORBA-methode is daarbij vervangen door de RATO Pro-methode. Met ondersteuning van externe HR-partner Solon zijn alle functieprofielen opnieuw gewaardeerd.

De RATO Pro-methode beoordeelt functies vanuit twee perspectieven: kunnen (het vereiste vermogen voor de functie) en mogen (de bijbehorende bevoegdheden). In mei zijn de functieprofielen ter beoordeling voorgelegd; de meeste medewerkers ontvingen half juli hun waarderingsbrief.

In de zomer is gewerkt aan een vernieuwd meerjarenopleidingsplan. De eerste onderdelen hiervan worden in 2026 uitgevoerd. Aan het einde van het jaar is tevens een nieuw verzuimprotocol opgesteld, dat in 2026 wordt geïmplementeerd.

Beeld: Centraal Museum door Natascha Libbert

MEDEWERKERSTEVREDENHEIDS-ONDERZOEK (MTO)

Met MTO 2025 vindt plaats in januari 2026. De resultaten van het MTO 2024 zijn in 2025 op afdelingsniveau besproken, met specifieke aandacht voor werkdruk en mogelijke maatregelen. Wat blijkt? De verbouwing wordt overwegend positief beoordeeld. Op enkele locaties blijft het binnenklimaat een aandachtspunt; hier wordt, waar mogelijk, naar oplossingen gezocht.

Uit het MTO blijkt daarnaast dat een deel van de medewerkers kritisch is over de feedbackcultuur binnen de organisatie. Tegelijkertijd geven interviews aan dat de ruimte om zaken bespreekbaar te maken als voldoende wordt ervaren. In het meerjarenopleidingsplan is daarom communicatie en samenwerking als één van de zeven hoofdthema's opgenomen, met aandacht voor het versterken van vaardigheden in het geven en ontvangen van feedback.

VERZUIM

Het verzuimpercentage bedroeg in 2025 (t/m november) 5,64 procent, ten opzichte van 5,10 procent in 2024. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurige verzuimtrajecten, waarvan enkele richting de twee jaar liepen. Eind 2025 zijn meerdere trajecten succesvol afgerond via re-integratie in eigen werk. Daarnaast zijn er enkele uitstroomtrajecten richting de WIA, waarvan een deel begin 2026 wordt afgerond.

Naast langdurig verzuim is er sprake van zogenoemd 'pechverzuim', waarop de organisatie beperkte invloed heeft, anders dan via zorgvuldige begeleiding.

ONDERNEMINGSRAAD

In 2025 kende de Ondernemingsraad een wisselende samenstelling. Per 1 januari traden drie nieuwe leden toe, gevolgd door nog twee nieuwe leden per 1 april en 1 juli, na het vertrek van twee zittende collega's. In juli volgde de OR een gezamenlijke training, waarin alle leden een introductie kregen in de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Aan de hand van de OGSM-methodiek zijn tijdens deze training ook de jaardoelen van de OR vastgesteld. De WOR-bestuurder en de adviseur Personeelszaken sloten hierbij deels aan. De OR stemde in 2025 in met een aantal belangrijke beleidsstukken, waaronder het nieuwe vrijwilligersbeleid (inclusief werving en methodiek), de herziening van het functiehuis, de stageregeling en het nieuwe personeelshandboek. Dit laatste omvatte onder meer afspraken over noise-cancelling koptelefoons en de regeling voor het bijkopen van vakantiedagen. In het kader van het vernieuwde functiehuis vond ook afstemming plaats met de andere musea binnen het NOM. Daarnaast is het eigen OR-reglement aangescherpt om de samenwerking met het Vrijwilligersplatform beter te borgen.

Op initiatief van de OR is een werkgroep gevormd voor het opstellen van de vragen voor het medewerkersonderzoek. Deze bestond uit twee MT-leden en de adviseur inclusie, diversiteit en gelijkwaardigheid. Gedurende het jaar sloten verschillende MT-leden aan bij OR-vergaderingen om toelichting te geven op lopende ontwikkelingen binnen hun afdelingen, mede in verband met functiewijzigingen.

In 2025 legde de OR extra nadruk op heldere communicatie richting medewerkers. Omdat niet alle afdelingen in de huidige samenstelling direct

Aanwinst

JURK EN MANTEL, MAISON SARA CHRAÏBI, COLLECTIE S/S 2024

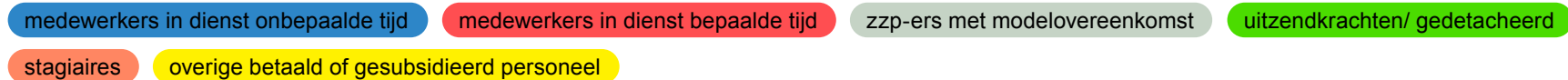
De ontwerpen uit de collectie *La Terre* van de Marokkaanse ontwerper Siham Sara Chraïbi zijn geïnspireerd op de twaalfde-eeuwse Tinmel-moskee in de Hoge Atlas, die zwaar beschadigd raakte bij de aardbeving van 2023. In de aardetinten, goud- en koperaccenten komen zowel kwetsbaarheid als veerkracht samen.

Met deze aankopen brengt het Centraal Museum voor het eerst werk van Siham Sara Chraïbi in een Nederlandse collectie. Chraïbi verbindt architectuur, ambacht en mode tot een gelaagd geheel. Daarmee sluit het werk aan bij de interdisciplinaire benadering van het Centraal Museum en brengt het een nieuw perspectief op de relatie tussen traditie en hedendaags ontwerp.

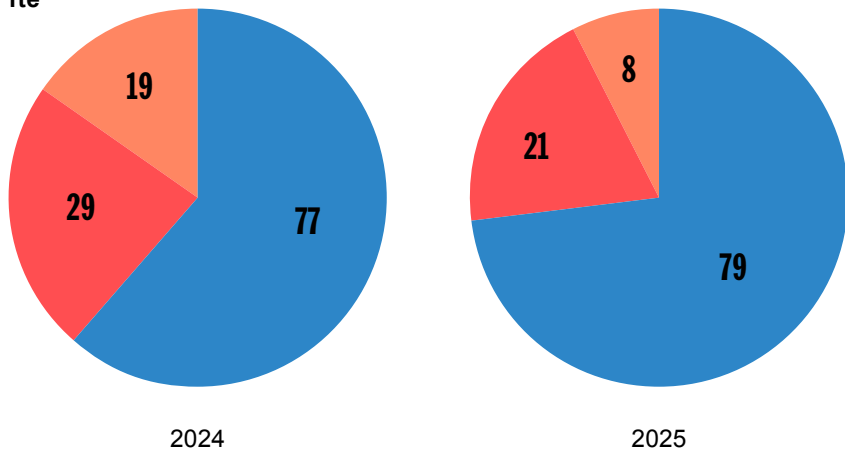
Beeld: Adriaan van Dis

vertegenwoordigd zijn, is de achterban meerdere keren actief geraadpleegd. Deze manier van werken werd positief ontvangen. Ook de Raad van Toezicht wist de OR goed te vinden: er waren verschillende contactmomenten waarbij de OR onder andere input leverde voor de beoordelingsgesprekken van het bestuur.

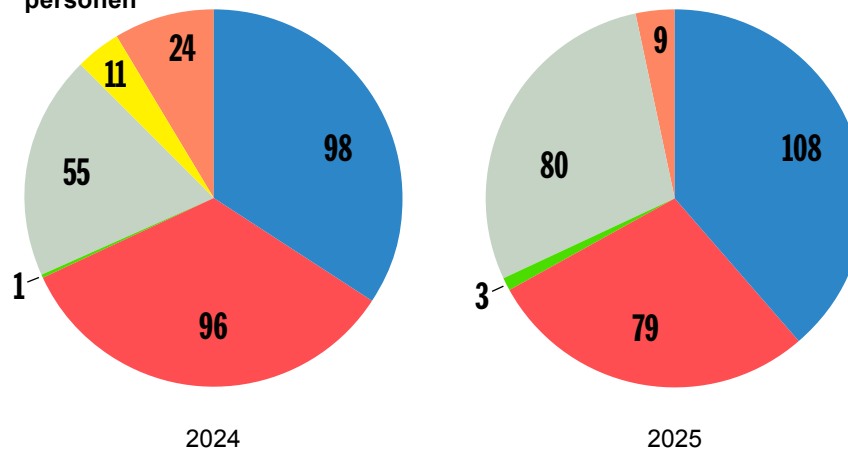
Personeel

fte*

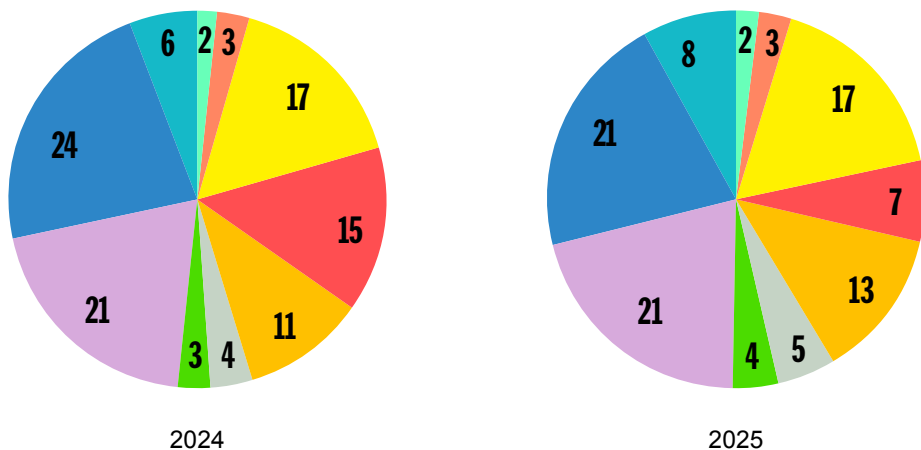
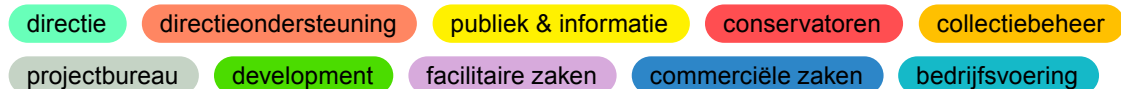

personen*

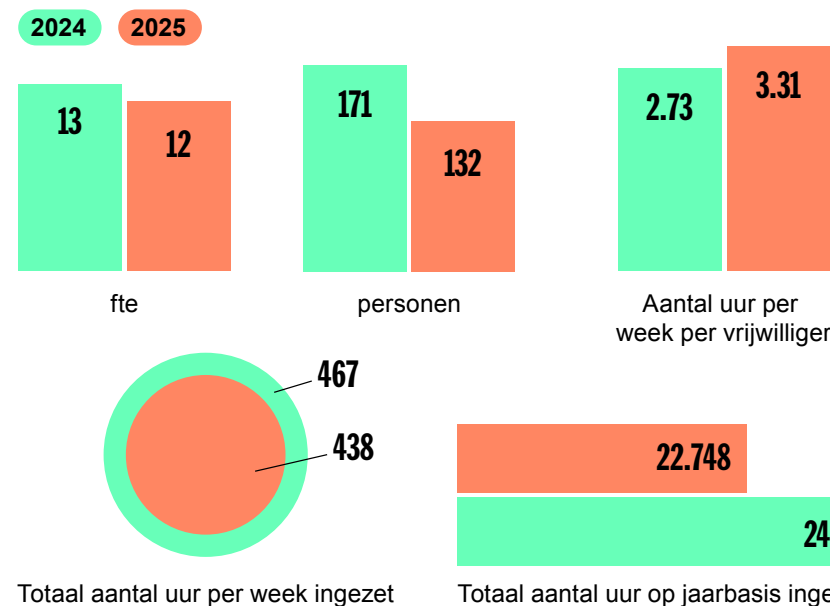

* Afgerond op hele getallen.

Fte naar functie

Vrijwilligers

NEVENFUNCTIES

CONSERVATOREN

Yolanda van den Berg, conservator Dick Bruna en nijtje museum

- Extern adviseur en redacteur kindertentoonstelling 'Spoordieren' voor het Spoorwegmuseum
- Redacteur publicatie '150 jaar Nederlandse Scheepvaartaffiches'
- Gastdocent E-WISE, online nascholing voor professionals in onderwijs en kinderopvang
- Vertrouwenspersoon

Ninke Bloemberg, conservator mode

- Bestuurslid at large (internationale samenwerkingen) van ICOM fashion & costume
- Lid van de raad van toezicht van New Order of Fashion
- Lid van de stuurgroep Modemuze
- Gastdocent UvA/Fashion Minor
- Gastdocent Erasmus Universiteit
- Gastdocent HKU Fashion
- Adviesraad voor Oceanista Scheepvaartmuseum

Laurie Cluitmans, conservator hedendaagse kunst

(tevens lid van het MT)

- Lid van de Adviescommissie Beeldende Kunst gemeente Utrecht
- Lid van de raad van toezicht van Pleasant Place
- Lid van Peggy Fonds, fonds voor aankopen hedendaagse vrouwelijke kunstenaars
- Jurylid Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst
- Redacteur publicatie 40 jaar Galerie Fons Welters, NAI Uitgevers
- Lid Audit commissie Gerrit Rietveld Academie en ARTEZ
- Extern adviseur van het Mondriaan Fonds

Geertje Dekkers, conservator stadsgeschiedenis

- Freelance geschiedenisjournalist, met name voor Historisch Nieuwsblad en de Volkskrant
- Docent aan de Universiteit Utrecht bij het Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis

Natalie Dubois, conservator toegepaste kunst

- Algemeen bestuurslid stichting ICONIC Houses
- Algemeen bestuurslid stichting Mart van Schijndel
- Lid van de raad van advies van VU-MKDA
- Voorzitter bestuur Stichting Truus van Lier

Liesbeth M. Helmus, senior conservator oude kunst

- Extern adviseur van het Mondriaan Fonds
- Lid van de adviescommissie van de restauratie van een schilderij van Jacob Maler uit het Stedelijk Museum Kampen

Catrien Schreuder, conservator moderne kunst en educatie

- Extern adviseur van het Mondriaan Fonds
- Algemeen bestuurslid Fonds Willem van Rede
- Algemeen bestuurslid Wim T. Schippers Stichting
- Algemeen bestuurslid Fonds Fentener van Vlissingen
- Gastcurator tentoonstelling *The Labyrinth that you are. Sophie Steengracht en Raafat Ballan, Galerie Sanaa, Utrecht*

MT-LEDEN

Matthijs Bakker, hoofd P&I a.i.

- Voorzitter Marketingoverleg van de SUM (Samenwerkende Utrechtse Musea)

Willemijn de Boer, hoofd facilitaire zaken

- Geen nevenfuncties

Marco Grob, zakelijk directeur

- Lid raad van toezicht Stichting State of Fashion
- Voorzitter van de SUM (Samenwerkende Utrechtse Musea)
- Voorzitter van het Zakelijk Directeurenoverleg (Musea Nederland)
- Lid van het koepeloverleg Utrechtse cultuurinstellingen
- Lid van de werkgeversdelegatie CAO Museumvereniging
- Lid programmaraad LinC-zakelijke museumdirecteuren

July Ligtenberg, hoofd bedrijfsvoering

- Geen nevenfuncties

Bart Rutten, artistiek directeur

- Voorzitter bestuur W139 Amsterdam
- Voorzitter bestuur SBMK
- Lid van de raad van toezicht van het Stedelijk Museum Alkmaar
- Adviseur van de Vereniging Rembrandt
- Reporter AVRO TROS 'Nu te zien'
- Lid van de redactieraad Museumtijdschrift
- Lid van de commissie K.F. Hein Stipendium
- Adviseur Musea Bekennen Kleur
- Lid raad van toezicht Rijksakademie

Paul Schuiling, hoofd development & filantropie

- Lid van de raad van toezicht van het Fulcotheater

Merel Vens, hoofd commerciële zaken

- Aanjager van het netwerk Commerciële Zaken & Hospitality van de Museumvereniging

Marije Verduijn, hoofd collectiebeheer

- Geen nevenfuncties

VOORUITBLIK 2026

POSITIONERING: REFLECTIE EN VERBINDING IN EEN VERANDERENDE WERELD

In een wereld die steeds complexer en onrustiger wordt, ziet het Centraal Museum het als zijn verantwoordelijkheid om ruimte te blijven bieden voor reflectie en uitwisseling. Als plek waar verschillende perspectieven samenkomen en waar dialoog centraal staat, zodat mensen zelf hun mening kunnen vormen.

“Wij willen een plek zijn waar ruimte is voor reflectie en uitwisseling, zonder dat het gesprek verhardt,” aldus Bart Rutten.

Die rol sluit nauw aan bij de missie van het museum: samen bouwen aan een leefbare cultuur. Het museum wil niet alleen tonen, maar ook bijdragen aan hoe mensen zich tot elkaar en de wereld verhouden. Door verhalen te laten zien die verbinden, schuren en aanzetten tot nadenken.

PROGRAMMERING EN SAMENWERKING: VAN COLLECTIE NAAR ACTUELE BETEKENIS

In het komende jaar blijft het museum werken vanuit de kracht van zijn collectie, in combinatie met actuele maatschappelijke thema's. De geplande tentoonstellingen brengen historische en hedendaagse perspectieven samen en leggen verbanden tussen verschillende tijden en makers.

Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor tentoonstellingen die de collectie verdiepen en opnieuw positioneren, zoals *Gerard van Honthorst – In alles anders dan Rembrandt*. Ook in Collectie Centraal en presentaties rond de Van Baaren Stichting wordt de relatie tussen verleden en heden

zichtbaar gemaakt. Daarnaast wordt de entree en refter opnieuw ingericht, met werk van ontwerper Simone Post, en werkt het museum aan een nieuw digitaal platform waarin de collectie op andere manieren toegankelijk wordt gemaakt.

Door samen te werken met makers, partners en publiek ontstaat ruimte voor meerdere stemmen en invalshoeken: binnen én buiten het museum.

JUBILEA: VERLEDEN ALS VERTREKPOINT

In het komende jaar markeert het museum verschillende bijzondere momenten. Zo wordt stilgestaan bij het 70-jarig jubileum van de Van Baaren Stichting, die al decennialang een belangrijke rol speelt in de ontwikkeling van de collectie.

Dit krijgt onder meer vorm in tentoonstellingen en presentaties waarin werken uit deze verzameling centraal staan. Ook wordt de historische band met kunstenaarsvereniging Kunstliefde zichtbaar gemaakt, onder andere via een nieuw lexicon en presentaties in Collectie Centraal. Dergelijke momenten bieden niet alleen aanleiding tot terugkijken, maar ook tot het opnieuw duiden van de collectie en haar betekenis in het heden.

PUBLIEK EN BETROKKENHEID: NIEUWE GENERATIES, NIEUWE PERSPECTIEVEN

Het museum blijft zich richten op het verbreden en verdiepen van het publiek, met bijzondere aandacht voor jongere generaties en nieuwe doelgroepen.

De ambitie is om bezoekers niet alleen te laten kijken, maar actief te betrekken bij de verhalen die worden verteld en bij de vragen die daarbij horen.

In 2026 wordt daarom Club U gelanceerd: een nieuw initiatief waarin een jonger publiek niet alleen bezoeker is, maar actief onderdeel wordt van het museum en zijn programmering.

Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid van het museum, die recent is beoordeeld met de gradatie zilver, en aan het versterken van inclusie en bewustwording binnen de organisatie.

ORGANISATIE EN ONTWIKKELING

Achter de schermen werkt het museum verder aan de toekomst van de organisatie en het gebouw. Zo start de renovatie en verduurzaming van de middeleeuwse vleugel en wordt gewerkt aan de voorbereiding van een nieuw depot.

Daarnaast wordt het museumcafé uitgebreid met een groter terras, in samenwerking met partners Wonders en Pastoe.

Verder vindt er in juni en juli groot onderhoud plaats aan de buitenzijde van het nijntje museum en de eigen werkplaats.

VOORUITKIJKEN: RUIMTE VOOR NUANCE EN VERBEELDING

Wat het Centraal Museum hoopt mee te geven, is een open en betrokken blik: op kunst, op elkaar en op de samenleving.

Zoals Marco Grob het verwoordt: “Blijven zorgen dat mensen open blijven staan voor elkaar.”

Het Centraal Museum onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie, de Governance Code Cultuur en de Fair Practice Code.

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Het Centraal Museum onderschrijft de code Diversiteit & Inclusie. Als hét kunstmuseum van de stad met nationale en internationale ambities en als dé plek waar in de breedte de verhalen worden verteld over de geschiedenis van de stad, heeft het museum de verantwoordelijkheid een museum te zijn waar mensen zich gerepresenteerd voelen. Een museum dat de blik verruimt en inzet op een grotere betrokkenheid tussen museum en bezoekers, zowel binnen als buiten de muren van het museum.

FAIR PRACTICE CODE

Wij vinden fair practice erg belangrijk, we onderschrijven en werken dan ook volgens de hierop gerichte code. Wij hanteren de geactualiseerde richtlijn kunstenaarshonoraria en passen de code ook toe op de behandeling en beloning van personeel, vrijwilligers, stagiairs en zzp-ers. Wij volgen de CAO van de Museumvereniging, hebben een actieve ondernemingsraad en een vrijwilligersplatform. Samen geven wij vorm aan een sociaal personeelsbeleid dat is vastgelegd in een aantal documenten (handboek P&O; gedragscode; klachtenregeling, beleid voor grensoverschrijdend gedrag) en dat zich uit in de arbocommissie en de werkgroep diversiteit en inclusie. Minimaal één keer per jaar voeren wij een medewerkerstevredenheidsonderzoek uit. De ambities op het gebied van personeelsbeleid zijn opgenomen in het meerjarenbeleidsplan. De Stichting Centraal Museum valt onder de wet normering topinkomens (WNT); in de jaarrekening wordt daarover gerapporteerd. De leden van de raad van toezicht ontvangen een bezoldiging.

GOVERNANCE CODE CULTUUR

- 1 De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.**

Het Centraal Museum wil de blik van de bezoeker verruimen door middel van kunst en cultuur. Utrecht is daarbij onze basis, de wereld ons speelveld. We zetten daarbij nadrukkelijk in op een maatschappelijk georiënteerde programmering - zonder afbreuk te doen aan artistieke ambities en activiteiten waarin de uitdagingen van deze tijd doorklinken. Samen met denkers en doeners van buiten onze organisatie ontwikkelen we tentoonstellingen, educatieve- en digitale projecten. Steeds vormen urgente hedendaagse thema's in combinatie met onze museumcollectie het uitgangspunt. In het niptje museum ontdekt de jongste doelgroep haar wereld met niptje en haar vriendjes. En door een bezoek aan het Rietveld Schröderhuis te brengen maakt de bezoeker kennis met dit architectonische hoogtepunt van De Stijl en icoon van Utrecht. Het Centraal Museum bewaart, beheert, conserveert, restaureert, onderzoekt, bewerkt, verzamelt, publiceert en presenteert

voorwerpen van kunst en geschiedenis, in en buiten de eigen muren. Het Centraal Museum onderschrijft de nieuwe internationale museumdefinitie van de International Council of Museums (ICOM): "Een museum is een permanente instelling zonder winstoogmerk, in dienst van de samenleving, gericht op het onderzoeken, verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen van materieel en immaterieel erfgoed. Musea zijn openbaar, toegankelijk en inclusief en bevorderen diversiteit en duurzaamheid. Ze werken en communiceren ethisch, professioneel en met participatie van gemeenschappen. Musea bieden een verscheidenheid aan ervaringen met het oog op educatie, genoegen, reflectie en kennisuitwisseling." Het Centraal Museum heeft bij de uitvoering van zijn activiteiten en bedrijfsvoering oog voor duurzaamheid en scherp zijn duurzaamheidsbeleid voortdurend aan.

- 2 De organisatie past de principes van de code toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('pas toe én leg uit'). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ('pas toe óf leg uit').**

Het Centraal Museum past de principes van de code toe en licht in dit overzicht toe hoe hieraan invulling wordt gegeven. De aanbevelingen worden toegepast, tenzij in dit overzicht anders wordt vermeld.

3 Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

Dit principe en de aanbevelingen zijn vastgelegd in de statuten en reglementen. In de statuten is een regeling opgenomen voor (goedkeuring van) besluiten waarbij een lid van de directie of de raad van toezicht een tegenstrijdig belang heeft. Deze paragraaf is in 2022 aangescherpt. (Neven) functies worden bij het aangaan besproken in een vergadering van de raad van toezicht en de directeur-bestuurders. Eenmaal per jaar wordt het overzicht van (neven)functies van alle leden van de directie en de raad van toezicht, als onderdeel van het jaarverslag, besproken door de raad van toezicht en de directie. Wanneer zich een mogelijk ongewenste belangenverstrengeling voordoet, wordt dit besproken en wordt er melding van gemaakt in het bericht van de raad van toezicht in het jaarverslag. In het verslagjaar zijn er geen meldingen geweest van (mogelijke) belangenverstrengeling of (potentieel) tegenstrijdige belangen.

5 Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

De directeur-bestuurders zijn belast met de algemene en dagelijkse leiding van de organisatie van het Centraal Museum. Zij zijn verantwoordelijk voor het functioneren en de resultaten van de organisatie en leggen daarover verantwoording af aan de raad van toezicht. De aanbevelingen van dit principe zijn vastgelegd in de statuten, de reglementen en in de overige beleidsrichtlijnen.

4 Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

De governance structuur wordt periodiek besproken om vast te stellen of deze nog passend is. De rollen van de leden van de raad van toezicht en de directeurbestuurders komen daarbij ook aan de orde, evenals de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, en de vraag of dit in de praktijk wordt nagevolgd. Het principe is een onderdeel van de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht. De rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad van toezicht en de directeur-bestuurders zijn in de statuten en reglementen vastgelegd.

6 Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.

Het Centraal Museum wil een goede werkgever zijn en voert een sociaal personeelsbeleid. Het Centraal Museum heeft de uitwerking van dit principe vastgelegd in een aantal documenten (handboek P&O, gedragscode, klachtenregeling en in de organisatie (ondernemingsraad, een arbocommissie, werkgroep diversiteit en inclusie). Het museum hanteert de CAO van de Museumvereniging. Een zorgvuldige omgang met de middelen is uitgangspunt. Het Centraal Museum heeft regels voor inkoop en aanbesteding en legt verantwoording af aan de verschaffers van de middelen: de gemeente Utrecht en het ministerie van OCW (via de jaarlijkse verantwoording); het publiek (via het jaarverslag, dat op de website wordt gepubliceerd); externe financiers, zoals sponsors, fondsen, schenkers (op diverse manieren, afhankelijk van de afspraken met de financiers). Het Centraal Museum heeft goede procedures voor risicobeheersing en controle. Met name op het gebied van risicobeheersing zijn afgelopen jaar aanscherpingen doorgevoerd.

JAAARREKENING 2025

INHOUDSOPGAVE

1 Jaarrekening 2025	72
1.1 Balans per 31 december 2025 na bestemming resultaat	72
1.2 Staat van baten en lasten 2025	74
1.3 Kasstroomoverzicht	77
<hr/>	
2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	78
<hr/>	
3 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2025	84
3.1 Toelichting op de balans	84
3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten	90
3.3 Toelichting bestemming resultaat	98
<hr/>	
4 Ondertekening Jaarrekening	100
<hr/>	
5 Controleverklaring van onafhankelijk accountant	101
<hr/>	

1 JAARREKENING 2025

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2025 NA BESTEMMING RESULTAAT

Alle bedragen EUR x 1.000

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024
Vaste activa		
A] 1. Materiële vaste activa		
Gebouwen / grond	3.352	3.432
Verbouwingen	3.043	3.363
Installaties	1.363	1.280
ICT voorzieningen	568	276
Materiële activa in uitvoering	431	376
	<hr/> 8.757	<hr/> 8.727
2. Immateriële vaste activa		
Immateriële vaste activa	18	27
Immateriële activa in uitvoering	159	
	<hr/> 177	<hr/> 27
	8.934	8.754
B] Financiële vaste activa	1.048	1.154
	1.048	1.154
Vlottende activa		
C] Voorraden	259	238
D] Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	409	274
Omzetbelasting	295	339
Overige vorderingen	1.919	1.956
Overlopende activa	569	277
	<hr/> 3.192	<hr/> 2.846
E] Liquide middelen	58	99
TOTAAL ACTIVA	<hr/> 13.491	<hr/> 13.092

PASSIVA**31-12-2025****31-12-2024**

F]	Continuïteitsreserve				
	Continuïteitsreserve	1.831		1.257	
			1.831		1.257
G]	Bestemmingsreserves				
	Verzelfstandigingskorting	424		484	
	Vorming en opleiding	28		11	
	Tentoonstellingen	1.191		1.046	
	nijntje museum reserve kapitaallasten	1.366		1.439	
	Uitbreiding en instandhouding collectie	369		268	
	Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel	432		461	
			3.810		3.710
H]	Bestemmingsfondsen				
	Voorschot liquiditeit	122		139	
	Bestemmingsfondsen	906		986	
			1.028		1.126
I]	Voorzieningen				
	Jubilea	86		69	
	Langdurig zieken	98		50	
	Onderhoud gebouwen	829		1.042	
			1.013		1.161
J]	Langlopende schulden				
	Leningen	2.416		2.693	
			2.416		2.693
K]	Kortlopende schulden				
	Crediteuren	1.170		997	
	Vooruit ontvangen subsidies	299		307	
	Vooruit ontvangen omzet	101		65	
	Nog te betalen	404		510	
	Krediet faciliteit	538		500	
	Reservering vakantiegeld	282		250	
	Reservering verlofuren	221		174	
	Loonheffing en pensioenpremies	379		343	
			3.393		3.146
TOTAAL PASSIVA			13.491		13.092

1.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2025

Alle bedragen EUR x 1.000

BATEN	Realisatie 2025		Begroting 2025		Realisatie 2024
Directe opbrengsten	6.528	36%	5.337	32%	5.738
Publieksinkomsten	6.415		5.270		5.602
11] Omzet museumbezoek	3.725		3.331		3.309
12] Omzet museumwinkels	1.379		973		1.133
13] Omzet restaurant	1.312		966		1.160
Overige inkomsten	113		67		136
14] Omzet bruiklenen en beeldmateriaal	68		23		56
15] Overige inkomsten	45		44		80
Indirecte opbrengsten	457	2%	318	2%	693
16] Omzet evenementen	374		270		596
17] Overige indirecte opbrengsten	83		48		98
Totaal opbrengsten	6.985	38%	5.655	34%	6.431
Subsidie en bijdragen					
18] Exploitatiesubsidie gemeente Utrecht	9.406	51%	9.406	57%	9.138
19] Subsidie					
OC&W/BIS	325	2%	313	2%	313
Van Baaren	100		100	1%	100
20] Overige					
Bijdragen fondsen	1.369	7%	887	5%	1.614
Development inkomsten/sponsorbijdragen	203	1%	250		178
Totaal subsidie en bijdragen	11.403	62%	10.956	66%	11.344
TOTAAL BATEN	18.388	100%	16.611	100%	17.775

LASTEN	Realisatie 2025		Begroting 2025		Realisatie 2024	
Beheerlasten						
Beheerlasten personeel						
21]	Beheerlasten personeel	3.031	17%	3.195	16%	2.803
Beheerlasten materieel						
22]	Huisvesting	2.033		2.678		2.629
23]	Afschrijvingen	742		750		732
24]	Bedrijfsvoeringskosten beheer	853		894		925
Totaal beheerlasten		3.629	25%	4.321	27%	4.286
Activiteitenlasten						
Activiteitenlasten personeel						
31]	Activiteitenlasten personeel	6.057	30%	5.500	28%	5.650
Activiteitenlasten materieel						
32]	Commerciële activiteiten	1.444		1.131		1.438
33]	Collectiebeheer	443		207		397
34]	Aankopen	613		475		919
35]	Tentoonstellingen	1.489		1.611		2.053
36]	Publiek en informatie	402		453		380
	Development	60		93		55
37]	Bedrijfsvoeringskosten activiteiten	110		135		100
38]	Projectmatige activiteiten	407		-		690
Totaal activiteitenlasten		4.968	28%	4.106	29%	6.032
TOTAAL LASTEN		17.684	100%	17.122	100%	18.770

RESULTAAT	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
TOTAAL BATEN	18.388	16.611	17.775
TOTAAL LASTEN	17.684	17.122	18.770
41] Saldo uit gewone bedrijfsvoering	704	-510	-995
42] Saldo rentelasten	-127	-40	-90
43] Bezuinigingstaakstelling		81	
44] Saldo rentebaten	0	-	1
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (baten - lasten)	577	-469	-1.084

BESTEMMING RESULTAAT	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
43] Mutaties bestemmingsreserves en -fondsen			
Reserves			
Continuïteitsreserve	574		-65
Verzelfstandigingskorting	-60	-60	-60
Tentoonstellingen	145	-186	-470
Vorming en opleiding	17		-50
Aankoopreserve	101		
nijntje museum kapitaallasten reserve	-73	-45	-73
Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel	-29	-115	-29
Bestemmingsfondsen			
Actieplan collectie	-92	-50	-42
Rietveld Schröderhuis	5		5
Collectie Van Baaren	1	4	3
Voorschot liquiditeit	-18	-17	-18
Fonds OC&W/BIS	4		-289
Depot	1		4
MUTATIES (stortingen - onttrekkingen)	577	-469	-1.084
VRIJ TE BESTEMMEN RESULTAAT	0	0	0

1.3 KASSTROOMOVERZICHT

	Ref	2025		2024	
		EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000
Saldo uit gewone bedrijfsvoering			704		-995
Aanpassingen voor:					
Afschrijvingen	A	720		703	
Mutatie voorzieningen	I	-147		295	
			572		998
			1.277		3
Mutatie werkkapitaal					
Mutatie voorraden	C	-20		17	
Mutatie vorderingen	D	-345		794	
Mutatie kortlopende schulden	K	247		-191	
Lening Russell - tekeningen v Honthorst	J2	-77		693	
			-196		1.313
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			1.081		1.317
Rentelasten	42]		-127		-90
Rentebaten	44]		0		1
Kasstroom uit operationele activiteiten			954		1.227
Investering grond		0		0	
Investeringen in materiële vaste activa	A	-741		-655	
Investeringen in immateriële vaste activa		-159		0	
Vordering periodieke uitkering	B2	77		-693	
Financiële vaste activa	B1	29		29	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-794		-1.319
Mutatie langlopende verplichtingen	J1		-200		0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			-200		0
Netto kasstroom			-40		-92
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen			0		0
Mutatie geldmiddelen			-40		-92
Samenstelling geldmiddelen					
			2025		2024
			EUR x 1.000		EUR x 1.000
Geldmiddelen per 1 januari			99		191
Geldmiddelen per 31 december			58		99
Mutatie liquide middelen			-40		-92

2 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De Stichting Centraal Museum ('de stichting'), opgericht op 9 november 2012, gevestigd te Agnietenstraat 3, Utrecht, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister in Utrecht onder nummer 56449399. De stichting heeft ten doel:

- (a) de museale openstelling van hiervoor aan de stichting ter beschikking staande of komende gebouwen, zoals het monumentale museumcomplex aan de Agnietenstraat/Nicolaaskerkhof te Utrecht, het nijntje museum en het Rietveld Schröderhuis, alsmede collecties werken van Dick Bruna, van Gerrit Rietveld en van de Van Baaren Museumstichting;
- (b) het behouden, het beheren, het selectief uitbreiden, het verbeteren en het tentoonstellen van de aan de stichting in bruikleen gegeven verzamelingen;
- (c) voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Uitgangspunten

- (a) De stichting is niet gericht op het behalen van winst, anders dan het behalen van een uitsluitend ten behoeve van de stichting en haar activiteiten te besteden positief saldo voortvloeiend uit de exploitatie van de musea, in de breedste zin van het woord.
- (b) Het vermogen van de stichting dient volledig ter verwezenlijking van het doel van de stichting.
- (c) De jaarrekening is afgerond op duizenden euro's. Schijnbare verschillen zijn niet handmatig gecorrigeerd.
- (d) Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie zich verschillende oordelen en schattingen, die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien noodzakelijk voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor de verslaglegging van gegevens. De stichting hanteert de richtlijn 640 voor organisaties zonder winstoogmerk. Daarnaast volgt de jaarrekening de bepalingen zoals gesteld in de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de gemeente Utrecht. In tegenstelling tot de beleidsperiode 2021-2024 is de bijdrage van OC&W/BIS in een apart activiteiten- & financieel verslag verantwoord zoals voorgeschreven in het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2025-2028.

Er is een controleverklaring opgenomen in hoofdstuk 9 van de jaarrekening.

Activa en passiva worden gewaardeerd op basis van historische kosten, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Indien van toepassing wordt de waarde aangepast met bijzondere waardeverminderingen. Op nieuwe materiële activa wordt afgeschreven vanaf de eerste dag van de maand volgend op de ingebruikname. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Op activa in uitvoering wordt niet afgeschreven.

Kunstcollectie

Het merendeel van de kunstcollectie in beheer van de Stichting Centraal Museum is eigendom van de gemeente Utrecht. Daarnaast zijn er enkele belangrijke en omvangrijke bruiklenen ondergebracht. De waarde van de collectie en bruiklenen wordt niet gewaardeerd op de balans.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de historische inkoopprijs. Producten die niet meer of beperkt verhandelbaar zijn worden op 0 gewaardeerd.

Financiële vaste activa, vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde.

De vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met het risico op oninbaarheid. Indien geen sprake is van een (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Continuïteitsreserve

De stichting beschikt over een continuïteitsreserve. Het doel van deze reserve is het opvangen van incidentele en onverwachte tegenvallers. De continuïteitsreserve is in het eigen vermogen ondergebracht en is het gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde wettelijke of statutaire organen zonder belemmering kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Op basis van kans en financiële impact is de hoogte van de benodigde continuïteitsreserve bepaald en vervolgens vastgesteld door de raad van toezicht. Jaarlijks wordt de hoogte op basis van de dan geldende risico top 10 opnieuw berekend.

Bestemmingsreserves

Het bestuur van de Stichting Centraal Museum heeft een deel van het eigen vermogen afgezonderd, omdat het de bestedingsmogelijkheid daarvan heeft beperkt.

Bestemmingsfondsen

De subsidies, donaties, legaten en andere geldmiddelen die nog niet zijn besteed ten bate van de door derden opgelegde doeleinden, zijn opgenomen in een bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De overige voorzieningen met een verwachte looptijd van maximaal een jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen waarop het effect van tijdswaarde materieel is, worden gewaardeerd tegen de contante waarde. Een mutatie in de voorziening als gevolg van rente toevoeging wordt gepresenteerd als rentelast.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening is gevormd ten bate van langdurig zieke werknemers die op de balansdatum geheel of gedeeltelijk ziek zijn en van wie naar verwachting de ziekte blijvend zal zijn gedurende het dienstverband.

Voorziening onderhoud gebouwen

Voor de kosten van het onderhoud van de gebouwen wordt een voorziening gevormd. Deze is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passief zijde van de balans. Voor uitgaven voor het groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Toevoegingen aan en vrijval van de verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Het Bouwcollectief heeft een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld, waardoor de inschatting van de daarvoor benodigde voorziening is aangepast. In het nieuwe MJOP zijn de uitgangspunten en overwegingen gewijzigd. Hierdoor is er sprake van een schattingswijziging (volgens RJ 145), die in 2025 verwerkt is in de staat van baten en lasten.

Overige voorzieningen

Tenzij anders vermeld worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij de eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Kortlopende schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio onder aftrek van de transactiekosten. Indien geen sprake is van een (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de kortlopende schulden.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Koersverschillen inzake de geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de

leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

OPBRENGSTVERANTWOORDING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven in het betreffende verslagjaar hebben geleid.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden in het verslagjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening. De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen en ook alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Vergelijking met de begroting en het voorgaande jaar

In de staat van baten en lasten zijn de begroting van het verslagjaar en de vergelijkbare cijfers over het voorgaande jaar opgenomen.

Kaartverkoop

De opbrengsten uit kaartverkoop worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. De stichting verantwoordt de kaartverkoop op het moment van verkoop van het toegangsbewijs.

De vergoedingen aan wederpartijen die kaartverkoop namens het museum verrichten worden verwerkt als een vermindering van de transactieprijs en derhalve als een vermindering van de opbrengsten, tenzij de betaling aan de afnemer plaatsvindt in ruil voor een te onderscheiden goed of dienst.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer de belangrijkste risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de goederen.

De overdracht van risico's en voordelen varieert overeenkomstig de voorwaarden van de betreffende verkoopovereenkomst. Voor de producten geldt de ontvangst door de klant als het moment van overdracht.

Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden vastgesteld en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op de verslagdatum.

Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden/de tot dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening/de tot dat moment gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting Centraal Museum de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden direct in mindering gebracht op de investering en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Projectsubsidies zijn gerelateerd aan activiteiten. Deze subsidies worden toegerekend in het jaar van de gerealiseerde (activiteits)kosten. Uitgangspunt is dat subsidies pas verwerkt worden indien er redelijke mate zekerheid is dat voldaan kan worden aan de subsidievoorwaarden van de subsidie, en dat de subsidies ontvangen worden.

BIJDRAGE UIT PRIVATE MIDDELEN

Particulieren

Baten van particulieren worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Baten van particulieren worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Baten uit nalatenschappen worden verwerkt op het moment dat de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is de rekening en verantwoording, in het verslagjaar is ontvangen. Alleen indien de akte van verdeling (of de rekening en verantwoording) vóór balansdatum is ontvangen, wordt de bate uit de nalatenschap in het verslagjaar verwerkt. Bij ontvangst van de akte van verdeling of de rekening en verantwoording na balansdatum, vindt vermelding plaats in de toelichting als niet uit de balans blijkende rechten onder het hoofd 'Baten uit nalatenschappen'. Een voorschot dat wordt ontvangen voordat de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld (dan wel de akte van verdeling of de rekening en verantwoording is ontvangen), wordt verwerkt als een bate uit nalatenschap in het verslagjaar waarin het voorschot wordt ontvangen.

Bedrijven, Private fondsen en Goede doelenloterijen

Naar aard van de overeenkomst of de overeengekomen afspraken worden de baten verantwoord in de exploitatierekening. Private middelen zonder specifieke doelstelling worden verantwoord op basis van het moment of over de duur van de overeenkomst. Voor private middelen zonder terugbetalingsverplichting met een specifieke bestemming die gedurende de periode niet volledig zijn besteed, wordt een bestemmingsfonds gevormd via de resultaatbestemming. Private middelen met een specifieke doelstelling en een terugbetalingsverplichting worden verantwoord in de opbrengsten, zodra de kosten van de dienstverlening zich voordoen die volgens overeenkomst worden gedekt door deze private middelen.

Over het jaar 2025 ontvingen wij een bijdrage van de VriendenLoterij van €403.753,-. Dit bedrag komt in zijn geheel ten goede aan de ontwikkeling van onze Stallen tentoonstellingen. Wij zijn alle deelnemers aan de VriendenLoterij dankbaar voor deze prachtige bijdrage.

Sponsorbijdragen

Sponsorinkomsten worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Sponsorinkomsten worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De verwerking varieert naargelang de voorwaarden van de betreffende sponsorovereenkomst. Sponsorovereenkomsten zonder specifieke doelstellingen worden lineair in de exploitatierekening opgenomen op basis van de duur van de overeenkomst. Sponsorovereenkomsten met specifieke doelstelling en zonder terugbetalingsverplichting worden lineair in de exploitatierekening opgenomen op basis van de duur van de overeenkomsten. Sponsorovereenkomsten met specifieke doelstelling en met terugbetalingsverplichtingen worden opgenomen zodra de kosten van de tegenprestatie betrouwbaar geschat kunnen worden. Voor sponsorinkomsten zonder terugbetalingsverplichting met een specifieke bestemming die gedurende de periode niet volledig zijn besteed, wordt een bestemmingsfonds gevormd via de resultaatbestemming.

Giften

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft.

De niet financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kunstaankopen en bijdragen ten behoeve van kunstaankopen

Schenken, onderdelen van subsidies en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de staat van baten en lasten verantwoord. De bedragen verkregen van derden ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan kunstaankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds. Bij aankoop van kunstvoorwerpen in latere jaren, vallen deze bedragen vrij ten gunste van de staat van baten en lasten. Dit bestemmingsfonds maakt geen deel uit van het eigen vermogen. Indien op jaarbasis meer ontvangen wordt dan uitgegeven neemt de omvang van dit fonds toe.

Pensioenen

De pensioenen zijn ondergebracht bij het ABP-bedrijfstakpensioenfonds. De door dit fonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. De Stichting Centraal Museum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over de periode aan het bedrijfstakpensioenfonds verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde pensioenpremie op de balansdatum niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op de balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen wordt, voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het bedrijfstakpensioenfonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies, een overlopende actiefpost opgenomen.

Belastingen

De belasting op de winst is voor de stichting niet van toepassing.

3 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2025

3.1 TOELICHTING OP DE BALANS

Materiële & immateriële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Verbouwingen	Installaties	ICT voorzieningen	Immateriële vaste activa	Immateriële Vaste Activa in uitvoering	Activa in uitvoering	Totaal
Stand per 1 januari 2025								
Aanschafprijs	3.680	6.575	1.864	446	45	0	376	12.987
Cumulatieve afschrijvingen	-248	-3.212	-584	-171	-18	0		-4.233
Boekwaarde per 1 januari 2025	3.432	3.363	1.280	276	27		376	8.754
Mutaties in 2025								
Investeringen		10	288	388	0	159	361	1206
Ingebruikname activa in uitvoering 1-1-2025							-306	-306
Ontvangen investeringsbijdragen								0
Desinvestering aanschafwaarde		0	0	0				0
Desinvesteringen afschrijving		0	0	0				0
Afschrijvingen	-81	-329	-205	-96				-720
Mutaties 2025	-81	-320	83	293	-9	159	55	180
Cumulatieve aanschafprijs	3.680	6.585	2.152	835	45	159	431	13.887
Cumulatieve afschrijvingen	-329	-3.542	-789	-266	-27	0	0	-4.953
Boekwaarde per 31 december 2025	3.352	3.043	1.363	568	18	159	431	8.934

Bedrijfsgebouwen en terreinen

Dit betreft de afschrijving van de aankoop en uitbreiding van het pand Agnietenstraat 2. Hierin zijn het nijntje museum en de werkplaats van de technische dienst gevestigd. Tegenover de afschrijfflasten van de nieuwbouw, die in 2023 in gebruik is genomen, staat een reserve die gelijk aan de afschrijftermijnen vrijvalt ten bate van gebouw en installaties.

Installaties, machines en inventaris

In 2025 is geïnvesteerd in een nieuw toegangspoortje in het café, keukenapparatuur, nieuwe verlichting in de middeleeuwse vleugel en nieuwe stoelen in de tuinzaal. De kantoorrenovatie startte in 2024, een groot deel van de benodigde investeringen stond op activa in uitvoering eind 2024. Naast het vervangen van de vloerbedekking bestond de renovatie uit het vernieuwen van de verlichting, elektra en de inventaris.

ICT voorzieningen

In 2025 zijn alle switches en accespoints in het museum vervangen en uitgebreid, inclusief de bekabeling en de patchkast. Ook de telefooninstallatie is vervangen. De totale investering bedroeg 388 k€.

Immateriële vaste activa

Dit betreft de nijntje website die in 2024 werd geactiveerd. In de jaarrekening 2024 werd deze nog onder de ICT voorzieningen verantwoord. Vanaf deze jaarrekening wordt deze apart gepresenteerd.

Activa in uitvoering

In het gebouw aan de Agnietenstraat 1 waarin het Centraal Museum is gevestigd, is in 2025 gestart met het vernieuwen van de beveiligingsinstallatie. Dit vervangingsproject loopt tot halverwege 2026 en zal dan worden geactiveerd.

In 2025 is gestart met het ontwikkelen en bouwen van een nieuwe website. De website wordt juni 2026 gelanceerd en vanaf dat moment afgeschreven in vijf jaar.

AJ 1. Materiële vaste activa

	afschrijvingsperiode	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Gebouwen	40 jaar	3.352	-81	3.432
Verbouwingen	10-20 jaar	3.043	-320	3.363
Installaties	5-15 jaar	1.363	83	1.280
ICT voorzieningen	5 jaar	568	292	276
Activa in uitvoering		431	55	376
		8.757	30	8.727

BJ Financiële activa

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Financiële vaste activa	432	-29	461
Vordering periodieke uitkering	616	-77	693
	1.048	-106	1.154

Financiële vaste activa

Bij de verduurzaming van de jaren twintig vleugel heeft de gemeente op verzoek van het Centraal Museum de klimaatinstallatie uitgebreid. De stichting leverde hieraan een totale financiële bijdrage van 489 k€. Vanaf 1 januari 2024 wordt deze bijdrage over een periode van zeventien jaar toegerekend aan het resultaat. Hiertegenover staat een reserve die in gelijke delen vrijvalt.

Vordering periodieke uitkering

In het laatste kwartaal van 2024 ontving het Centraal Museum een schenking bestaande uit twee tekeningen van Gerard van Honthorst. De initiële waardering bij taxatie was 770 k€. Hiertegenover staat een lening en beide vallen in tien jaar vrij. De tekeningen worden na tien termijnen toegevoegd aan de collectie.

CJ Voorraden

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Courante voorraad museumwinkels/restaurant	259	20	239
	259	20	239

Voorraden

Onder voorraden vallen; de horeca voorraad (12 k€), voorraad evenementen (5 k€), voorraad winkels (208 k€) en voorraad museumkaarten (33 k€).

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Debiteuren	409	135	274
Debiteuren	409	135	274
Omzetbelasting	295	-44	339
Omzetbelasting	295	-44	339
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	1.415	100	1.315
Overige bedragen	505	-136	640
Overige vorderingen	1.919	-37	1.956
Vooruitbetaalde kosten	554	292	262
Voorschotten	1	-2	3
Kruisposten	-0	-0	-
Sealbags en creditcard betalingen	14	2	11
Overlopende activa	569	292	277
	3.192	345	2.846

Nog te ontvangen subsidies en bijdragen

Organisatie	31-12-2025
Fonds 21	220
Mondriaan Fonds	70
Gemeente Utrecht laatste termijn exploitatie subsidie	470
Van Baaren Stichting	134
Het Cultuurfonds	25
Niemeijerfonds	25
VriendenLoterij	350
Stichting Utopa	4
Visio foundation	12
Van Vlissingen Art Foundation	64
Ridderschap van Utrecht	5
KF Heinfonds	28
Kostuumvereniging	3
Gravin van Bylandt	5
	1.415

Overige bedragen

Onder overige bedragen vallen kosten die betrekking hebben op 2026, waaronder huur en verzekeringskosten. Daarnaast vallen hieronder de kosten die gemaakt zijn in 2025 voor tentoonstellingen en projecten die plaatsvinden in 2026.

Overige vorderingen

Bestaat uit nog te ontvangen vergoedingen voor gebruik van de Museumkaart en de VriendenLoterij VIP-KAART.

Liquide middelen

E] Liquide middelen

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Kas	12	3	9
Bankrekeningen	45	-44	89
Spaarrekeningen	1	0	1
	58	-40	99

De stichting kan haar liquide middelen zo nodig aanvullen met een extra opname uit de kredietfaciliteit van de gemeente Utrecht.

F] Continuïteitsreserve

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Continuïteitsreserve	1.831	574	1.257
	1.831	574	1.257

De continuïteitsreserve is bedoeld voor de opvang van incidentele en onverwachte tegenvallers. In 2025 is op basis van een risicoanalyse een berekening gemaakt om de hoogte van deze reserve te kunnen bepalen. Hieruit resulteerde een benodigde reserve van 1.831 k€.

G] Bestemmingsreserves

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Verzelfstandigingskorting	424	-60	484
Tentoonstellingen	1.191	145	1.046
Vorming en opleiding	28	17	11
Uitbreiding en instandhouding collectie	369	101	268
nijntje museum reserve kapitaallasten	1.366	-73	1.439
Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel	432	-29	461
	3.810	100	3.710

Verzelfstandigingskorting

Naar aanleiding van de verzelfstandiging van het Centraal Museum is in 2013 een eenmalige suppletiesubsidie verstrekt door de gemeente Utrecht van 2.816 k€. Deze is voor het grootste gedeelte toegewezen aan de continuïteitsreserve. De rest van deze subsidie is bestemd voor incidentele kosten die verband houden met de verzelfstandiging.

Tentoonstellingen

Tentoonstellingen lopen over de jaargrenzen heen. Daardoor treden schommelingen op in de baten en lasten per jaar. Om deze te egaliseren is een reserve tentoonstellingen opgezet. Deze wordt ook gebruikt om reserveringen te vormen voor toekomstige grootschalige tentoonstellingen. Of dit mogelijk is hangt af van het jaarresultaat. In 2025 kon er 145 k€ worden toegevoegd aan deze reserve. Dit is inclusief de jaarlijkse storting vanuit de afdeling development. In 2025 bedroeg deze 143 k€.

In de begroting was rekening gehouden met een onttrekking uit de tentoonstellingsreserve van totaal 186 k€.

Vorming en opleidingsreserve

In 2025 is een opleidingsplan vastgesteld voor de periode 2025 tot en met 2028. De dekking van het vastgestelde opleidingsplan wordt gevormd door het jaarlijkse budget (60k€) en de vorming- en opleidingsreserve. In 2025 is 17 k€ niet besteed en aan de opleidingsreserve toegevoegd.

Aankoopreserve

Deze bestemmingsreserve bestaat uit de nog niet besteedde eigen bijdrage aan aankopen in voorgaande jaren. In 2025 is hieraan 101 k€ toegevoegd.

nijntje museum kapitaallasten reserve

Het nijntje museum was tijdens de verbouwing van zijn gebouw (2021/ juni 2023) niet toegankelijk voor het publiek. Voor de opvang van omzeterderving en de kosten voor een alternatieve locatie werd gedurende de jaren 2018 t/m 2022 geld gereserveerd. Het resterend saldo is overgebracht naar de reserve nijntje museum kapitaallasten, ter dekking van de afschrijflasten. Jaarlijks valt er 73 k€ vrij uit deze reserve, ter dekking van de kapitaallasten.

Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel

Deze reserve is bestemd voor de klimaatinstallatie in de vleugel uit de jaren twintig. De reserve wordt over een periode van zeventien jaar in gelijke delen vrijgegeven. In 2025 wordt het vaste bedrag van 29 k€ uit deze reserve opgenomen en resteren er nog vijftien termijnen.

Bestemmingsfondsen

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Actieplan collectie	600	-92	692
Rietveld Schröderhuis	185	5	179
Collectie Van Baaren	112	1	111
Voorschot liquiditeit	122	-18	140
OC&W/BIS	4	4	-
Depot	6	1	4
	1.028	-97	1.126

Actieplan collectie

In 2015 is door de gemeente Utrecht 1,5 miljoen euro toegekend aan de uitvoering van het zogenaamde Actieplan collectie. Dit plan heeft als doel de collectie die eigendom is van de gemeente Utrecht in optimale staat te brengen. Het niet bestede deel daarvan is als bestemmingsfonds opgenomen op de balans. In het jaarverslag is een verslag van de voortgang van het actieplan opgenomen. In 2025 is 92 k€ uitgegeven aan verbetering van de collectie.

Rietveld Schröderhuis

Door derden is dit bestemmingsfonds ingesteld voor het Rietveld Schröderhuis (RSH). De opbrengst hiervan is bestemd voor onderhoud aan het huis (5 k€ toegevoegd aan het fonds in 2025).

In 2024 is een nieuw managementplan ten bate van het RSH opgesteld. Dit plan is gebruikt voor het opstellen van een nieuw meerjarenonderhoudsplan voor het RSH (opgesteld in 2025). Het fonds is bedoeld voor onderzoek en specialistische renovatie.

Van Baaren Collectie

Door de Van Baaren Museumstichting is een bestemmingsfonds ingesteld voor de Van Baaren collectie. De opbrengst van dit fonds is bestemd voor onderhoud van deze collectie en wordt jaarlijks toegevoegd aan dit fonds. Ten behoeve van het onderhoud kunnen bedragen hieraan worden onttrokken. In 2025 is 1k toegevoegd aan dit fonds na aftrek van restauratiekosten die gemaakt zijn ten bate van de collectie in 2025.

Voorschot liquiditeit

Bij de verzelfstandiging in 2013 heeft de gemeente Utrecht een voorschot van 350 k€ verstrekt in verband met de liquiditeit. Gedurende twintig jaar zal vanuit de resultaatbestemming jaarlijks een vast bedrag worden onttrokken. Het saldo per 31 december 2024 bestaat uit acht termijnen van 17,5 k€.

OC&W/BIS

De nieuwe beleidsperiode startte in 2025. Niet uitgegeven gelden t.b.v. de BIS-programmering zijn opgenomen in dit fonds. Over 2025 is dat 4k.

Depot

De stichting ontvangt van de gemeente Utrecht een vierjarige subsidie voor de dekking van de extra kosten als gevolg van de huisvesting van een deel van de collectie in een tijdelijk depot. Werkelijke kosten en subsidiebaten worden jaarlijks verrekend. In 2024 is een nieuwe aanvraag geplaatst en deze is voor een periode van vier jaar toegekend. Het overgebleven saldo van subsidie en kosten 2025 is in het fonds gestort.

IJ Voorzieningen

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Jubilea	86	18	69
Langdurig zieken	98	49	50
Onderhoud gebouwen	829	-213	1.042
	1.013	-147	1.161

Voorziening jubilea

Er is een berekening gemaakt van de verplichting voor jubileumuitkeringen. Voor die verplichting is een voorziening gevormd.

Jubilea

Beginstand 1-1-2025	69
Toevoeging aan voorziening	24
Vrijval voorziening	6
Eindstand 31-12-2025	86

Voorziening langdurig zieken

De voorziening die getroffen is in 2024, is in 2025 vrijgevallen. In 2025 is een nieuwe voorziening getroffen voor medewerkers die naar alle waarschijnlijkheid ziek uit dienst treden in 2026.

Langdurig ziek

Beginstand 1-1-2025	50
Toevoeging aan voorziening	94
Vrijval voorziening	46
Eindstand 31-12-2025	98

Voorziening egalisatie onderhoud

In 2025 heeft er een herziening plaatsgevonden van het meerjarenonderhoudsplan dat de basis vormt voor de voorziening Groot Onderhoud. De stichting heeft een nieuw bureau gecontracteerd die andere uitgangspunten voor de opstelling heeft gehanteerd dan in 2024. De schatting is gewijzigd; dit wordt hierna per locatie apart toegelicht.

Voorziening egalisatie onderhoud

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Agnietenstraat 1-3	506	24	482
Agnietenstraat 2 - nijntje museum	290	-238	528
Depot	-		-
Rietveld Schröderhuis	31	1	31
Totaal	828	-214	1.042

Agnietenstraat 2 nijntje museum

Beginstand 1-1-2025	528
Effect schattingswijziging	-284
Toevoeging aan voorziening: (MJOP)	46
Uitgaven groot onderhoud:	0
Vrijval a.g.v. verbouwing:	0
	291

Agnietenstraat 1-3

Beginstand 1-1-2025	482
Effect schattingswijziging	-77
Toevoeging aan voorziening: (MJOP)	100
Uitgaven groot onderhoud	0
Vrijval a.g.v.	0
	506

Rietveld Schöderhuis

Beginstand 1-1-2025	31
Effect schattingswijziging	-5
Toevoeging aan voorziening: (MJOP)	5
Uitgaven groot onderhoud	0
Vrijval a.g.v.	0
	31

Agnietenstraat 1-3, Centraal Museum en kantoor

Het saldo dat door de schattingswijziging wordt toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud van de Agnietenstraat 1-3 is 24 k€.

Agnietenstraat 2 nijntje museum

Het geplande groot schilderwerk voor het nijntje museum is met een jaar uitgesteld. Het saldo dat door de schattingswijziging vrijvalt is 238 k€.

Depot

Het college van B&W van Utrecht heeft in december 2020 financiering vrijgemaakt voor een nieuw depot waarvan de ingebruikname voor 2031 gepland staat. Voor het huidige depot is daarom in 2021 een onderhoudsplan opgesteld met een looptijd van vier jaar. Hieruit bleek dat er voor groot onderhoud geen voorziening nodig was. Ook in het nieuwe onderhoudsplan is geen voorziening opgenomen.

Rietveld Schröderhuis

Door de schattingswijziging blijft de omvang van de voorziening gelijk. Naast de voorziening is er ook een fonds t.b.v. het onderhoud van het Rietveld Schröderhuis.

JJ Langlopende schulden

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Kredietfaciliteit gemeente Utrecht	1.800	-200	2.000
Lening t.b.v. kunstcollectie	616	-77	693
	2.416	-277	2.693

Kredietfaciliteit gemeente Utrecht

De maximale kredietruimte van de kredietfaciliteit van de gemeente Utrecht is 4,7 miljoen met een looptijd tot 2027. Vanaf 2027 maakt de stichting nieuwe afspraken over de faciliteit.

Na afronding van de bouwprojecten in 2023 (nijntje museum en jaren twintig vleugel) maakt de stichting weer gebruik van de kredietfaciliteit. In 2025 is 1.800 k€ opgenomen. De rente over 2025 bedraagt 2%.

Lening ten bate van de kunstcollectie

In het laatste kwartaal van 2024 ontving het Centraal Museum een schenking bestaande uit twee tekeningen van Gerard van Honthorst. Deze zijn gewaardeerd tegen de taxatiewaarde. Hiertegenover staat een lening en beide vallen in tien jaar vrij. De tekeningen worden na tien termijnen toegevoegd aan de collectie.

KJ Kortlopende schulden

	31-12-2025	mutaties	31-12-2024
Crediteuren	1.170	173	997
Vooruit ontvangen subsidies	299	-8	307
Vooruit ontvangen omzet	101	37	65
Nog te betalen	404	-106	510
Kredietfaciliteit	538	38	500
Reservering vakantiegeld	282	31	250
Reservering verlofuren	221	46	174
Loonheffing	287	24	263
Pensioenpremie	91	12	80
	3.393	247	3.146

Vooruit ontvangen subsidie

Organisatie

	Omschrijving	31-12-2025
Hartwig Art Foundation	Oud Amelisweerd	265
Van Baaren Stichting	Prentenmeubel	4
Zadelhoff Cultuurfonds	Schip	5
Kees Eijrond Fonds	Publicatie	8
Hartwig Art Foundation	kunstaankoop	15
Leferink	kunstaankoop	2
		299

Nog te betalen

Dit betreft kosten die betrekking hebben op 2025 welke in 2026 gefactureerd zijn.

Reservering vakantiegeld

Dit betreft rechten op vakantiegeld, opgebouwd over de periode juni tot en met december 2025.

Reservering verlofuren

De rechten van medewerkers op verlofuren per ultimo 2025.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Huurovereenkomst

De stichting is per 1 januari 2013 een huurovereenkomst met de gemeente Utrecht aangegaan voor de huur van de gebouwen waarin het Centraal Museum is gevestigd voor een periode van dertig jaar. De totale huur over 2026 bedraagt 622 k€.

Ook voor het depot is er een huurovereenkomst met de gemeente Utrecht die loopt tot het moment dat het nieuw te bouwen depot klaar is voor gebruik. De totale huur over 2026 bedraagt 83 k€.

Daarnaast heeft de stichting een huurovereenkomst met BoEx waarin de ticket office voor het Rietveldschröderhuis is gevestigd. De huurovereenkomst is voor onbepaalde tijd en de totale huur bedraagt 6 k€

Kredietfaciliteit

Bij de verzelfstandiging heeft de stichting een kredietfaciliteit gekregen van de gemeente Utrecht van 4.700 k€ ten bate van investeringen in materiële vaste activa. De hoogte van het krediet kan in 2027 worden herijkt.

3.2 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

In 2025 is gewerkt met een actualisering van de begroting die opgenomen was in de meerjarenbegroting 2025/ 2028. Uitgangspunten die gehanteerd zijn bij de opstelling van de geactualiseerde begroting:

- De verwachting van in totaal 375.000 bezoekers in 2025;
- Het niet bijstellen van het aantal bezoekers naar boven, ondanks de prognose van 400.000 bezoekers in 2024. In 2025 heeft de stichting zich het bereiken en ontvangen van de focusdoelgroep tot doel gesteld. Dit is een jongere doelgroep (25-45) en het is daarom nog te vroeg om bezoekerscijfers bij te stellen;
- De indexatie van lonen vanaf 1 juli 2025 met 3,5%;
- De indexatie van de exploitatiesubsidie met 2,93% voor 2025;
- De Indexatie van de OC&W/BIS subsidie met loon- en prijsbijstelling (resp. 6,078% en 2,915%);
- Het toevoegen van de verhoging van de bijdrage van de VriendenLoterij van 50k aan het tentoonstellingsbudget. Daarnaast is vanaf 2025 het totale bedrag van de VriendenLoterij aan tentoonstellingen toegewezen en wordt er geen bijdrage meer gedaan aan aankopen.
- Om dit te compenseren is de bijdrage aan aankopen uit eigen middelen vanaf 2025 vergroot met 150 k€;
- Indexatie van de huur is een stelpost gelijk aan de indexatie van de subsidie.

11] Omzet museumbezoek

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Tickets	2.269	2.101	2.013
Vergoeding museumkaarten & VriendenLoterij VIP-kaarten	1.367	1.142	1.229
Rondleidingen	89	88	68
Subtotaal	3.725	3.331	3.309

De verwachte omzet over 2025 is 393 k€ meer dan begroot. Het aantal bezoekers in 2025 bedraagt 416.641 in plaats van de 375.000 waar in de begroting vanuit werd gegaan. Het Centraal Museum ontving 140.525 bezoekers, het nijntje museum 253.406 en het Rietveld Schröderhuis 22.710. Zowel het aantal bezoekers als de omzet uit entree is met 12% gestegen ten opzichte van de begroting.

De toegangsprijs voor bezoekers van 7 jaar en ouder in het nijntje museum is aangepast en sluit nu beter aan bij de prijs voor jongere bezoekers. Deze wijziging beïnvloedt ook het gemiddelde ticketbedrag, waarop de bijdrage van de Museumkaart wordt gebaseerd. Bovendien stijgt het uitkeringspercentage van de Museumkaart in 2025 met 1,4% ten opzichte van 2024, en bedraagt daarmee in totaal 64,4%.

De opbrengst van rondleidingen komt overeen met de begroting.

12] Omzet museumwinkels

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Boeken	209	-	167
Kaarten	31	-	30
Overige winkelartikelen	940	773	686
Museumkaartverkoop	199	200	249
Subtotaal	1.379	973	1.133

Het aantal van +/- 45.000 bezoekers meer dan begroot, vertaalt zich ook in de omzet van de museumwinkels. Deze is in totaal 406 k€ hoger. Van de omzet werd 15% aan boeken, 2% aan kaarten en 68% aan overige winkelartikelen besteed. De overige winkelartikelen vertegenwoordigen een steeds groter percentage vergeleken met 2023 en 2024. Dit betreft o.a. alle nijntje producten die in de museumwinkel worden verkocht. Tijdens de tentoonstelling *Good Mom/Bad Mom* nam de verkoop van nijntje artikelen toe.

Waar de omzet uit entree met ongeveer 12% stijgt, nam de omzet uit winkelverkoop met bijna 42% toe ten opzichte van de begroting. Dit komt niet alleen door het hogere aantal bezoekers, maar ook is de gemiddelde besteding per bezoeker hoger dan begroot, namelijk € 2,90 in plaats van € 2,10.

Voor de verkoop van de Museumkaart wordt een stelpost opgenomen in de begroting die direct samenhangt met de inkoop van de Museumkaart. De realisatie is volgens de begroting.

13] Omzet restaurant

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Café Centraal	542	308	465
nijntje café	770	658	694
Subtotaal	1.312	966	1.160

De totale omzet uit de twee cafés steeg met bijna 36% ten opzichte van de begroting. Met name in Café Centraal was de totale omzet veel hoger, namelijk 24%. In het nijntje café is de toename in de omzet rechtstreeks te koppelen aan de toename van het aantal bezoekers met +/- 12%. De gemiddelde besteding in Café Centraal bedroeg € 4,13 (begroot € 3,50) en in het nijntje café € 3,04 (begroot € 2,87).

14] Omzet bruiklenen en beeldmateriaal

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Bruiklenen	68	23	56
Subtotaal	68	23	56

De omzet uit bruiklenen bestaat vooral uit vaste vergoedingen, onder meer van de gemeente en provincie Utrecht. Ook restauraties van bruiklenen en schadevergoedingen leveren inkomsten op, omdat dit wordt betaald door de bruikleennemer. De opbrengst is hoger dan begroot en ook hoger dan in 2024; daardoor zijn de kosten (rubriek 33) eveneens toegenomen.

15] Overige inkomsten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Doorberekende kosten/toeslagen/presentaties/workshops	1	-	15
Presentaties/advies/werkzaamheden conservatoren	43	44	64
Subtotaal	45	44	80

Doorberekende kosten/ presentaties/ workshops

Dit betreffen kosten die doorberekend worden aan derden en die veelal voortkomen uit activiteiten, anders dan bijdragen uit subsidies.

Presentaties/advies/werkzaamheden conservatoren

Deze post omvat de jaarlijkse bijdrage van Mercis BV aan de kosten voor de conservator van de Dick Brunacollectie en het nijntje museum en royalty's voor de publicatie bij de tentoonstelling *De Botanische Revolutie* uit 2021. Daarnaast zijn in deze post inkomsten opgenomen uit presentaties en lezingen door de artistieke directie en conservatoren en de opbrengsten uit een detacheringsovereenkomst voor een medewerker.

16] Omzet evenementen

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Omzet evenementen	374	270	596
Subtotaal	374	270	596

Omzet evenementen

Medio 2024 is de samenwerking met de Nicolaïkerk beëindigd. Om die reden is bij het opstellen van de begroting voor 2025 uitgegaan van een omzetzaling tot circa de helft van het niveau van voorgaande jaren. Desondanks werd in 2025, het eerste jaar zonder deze samenwerking, een omzet gerealiseerd die 104 k€ boven de prognose lag. Voor een deel kwam dit omdat al geboekte evenementen in de Nicolaïkerk in 2025 nog gewoon doorgang konden vinden.

17] Overige indirecte opbrengsten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Schadevergoedingen	24	-	1
Terugontvangen energiebelasting	29	22	66
Doorberekende energie- en servicekosten depot	25	21	23
Verkoop machine, diensten, e.d.	-	-	1
Dienstverlening derden	6	5	7
Subtotaal	83	48	98

Schadevergoeding

In 2025 zijn twee schadegevallen aan kunstwerken vergoed.

Terugontvangen energiebelasting

Als stichting kan energiebelasting teruggevraagd worden bij de belastingdienst. De terugontvangen belasting over 2025 is een stelpost die berekend is op basis van het totale verbruik in 2025.

Doorberekende energie- en servicekosten depot

Een klein deel van het depot wordt gebruikt door derden. Hiervoor vraagt de stichting een vergoeding.

Dienstverlening derden

Dienstverlening derden omvat de doorbelasting van de administratieve ondersteuning aan andere culturele instellingen.

18] Exploitatiesubsidie gemeente Utrecht

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Exploitatiesubsidie gemeente Utrecht	9.406	9.406	9.138
Subtotaal	9.406	9.406	9.138

Bij het opstellen van de begroting 2025 was de inflatiecorrectie voor de exploitatiesubsidie van de gemeente bekend (2,93%), daardoor is de begroting gelijk aan de realisatie.

19] Subsidies en bijdragen

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
OC&W/BIS	325	313	313
Van Baaren Stichting	100	100	100
Subtotaal	425	413	413

OC&W/BIS

In de begroting is gerekend met de niet-geïndexeerde bijdrage van OC&W van 313 k€. In het tweede kwartaal van 2025 werd de definitieve hoogte van de subsidie aangekondigd, een bedrag van 325 k€.

Van Baaren Stichting

De bijdrage van de Van Baaren Stichting is aangewend voor het organiseren van de Centraal Laat avonden.

20] Overige bijdragen en incidentele subsidies

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
T.b.v. tentoonstellingen	818	750	731
T.b.v. aankopen	370	125	527
T.b.v. collectie	119	12	183
T.b.v. overig	62		174
Subtotaal	1.369	887	1.614

Tentoonstellingen

Ieder jaar ontvangt het Centraal Museum een vaste bijdrage van 350 k€ van de VriendenLoterij aan het tentoonstellingsprogramma. Daarnaast kreeg het museum aanvullende subsidies van onder andere het Mondriaanfonds en het Cultuurfonds. In 2025 openden *Good Mom/Bad Mom* en *Getekend, de*

Natuur voor welke tentoonstellingen van verschillende kanten subsidie was toegezegd. Mede dankzij een subsidie van de Hartwig Art Foundation werden de tentoonstelling *Willem de Rooij - Valkenburg* en een presentatie van Evi Vingerling en Katja Mater in Oud Amelisweerd mogelijk gemaakt.

Aankopen

Het aandeel van de stichting hierin bedraagt jaarlijks 350 k€. De overige bijdragen aan aankopen zijn hoger dan begroot door o.a. bijdragen van de Van Vlissingen Art Foundation en de Hartwig Art Foundation. Het resterende bedrag bestaat uit reguliere meerjaren bijdragen van het Mondriaan Fonds (125 k€). Het deel van de eigen bijdrage dat niet besteed wordt, is opgenomen in de bestemmingsreserve ten bate van aankopen.

Collectie

Dankzij subsidie van het Mondriaanfonds heeft de stichting vanaf 2024 een Erfgoedstarter kunnen werven. De functie is voor 20 tot 24 maanden, met een jaarlijkse bijdrage van het Mondriaanfonds van 20 k€. Van de gemeente Utrecht ontvangt de stichting een subsidie voor de extra kosten die moeten worden gemaakt in afwachting van het nieuwe depot. Deze bestaan uit kosten voor externe opslag en hiermee verband houdende extra transportkosten.

Overige

In 2025 is het meerjarenprogramma digitale innovatie project (DIP), gesubsidieerd door Fonds 21, afgerond. Het project startte in 2021 en liep tot en met september 2025. Daarnaast ontving de stichting een bijdrage van de Van Baaren Stichting voor schoolbezoeken.

20] 04 Development

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Development inkomsten	203	250	178
	203	250	178

Development inkomsten/ sponsorbijdragen

De development inkomsten betreffen de opbrengsten uit bijdragen van bedrijven, particulieren en geormerkt werven van de VriendenLoterij. De opbrengst uit bijdragen van de Vrienden Centraal Museum wordt hier ook verantwoord.

De opbrengsten zijn lager omdat de Rabobank-sponsoring is doorgeschoven naar 2026 en pas dan wordt ingezet voor Centraal Laat. De netto-opbrengst na kosten gaat naar het tentoonstellingsbudget; in 2025 is dit 143 k€, 20 k€ meer dan in 2024 dankzij lagere overheadkosten.

Dankzij de inspanningen van de afdeling development is in 2025 ook een waardevolle samenwerking aangegaan met Awareways, hoewel dit niet zichtbaar is in de omzetcijfers.

21] Beheerlasten personeel

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Salariskosten medewerkers	1.730	2.336	1.585
Sociale lasten medewerkers	294	11	283
Pensioenlasten	222	-	209
Reiskosten woon-werk	41	725	38
Inhuur	619	-	558
Materiële personeelskosten	125	123	131
Subtotaal	3.031	3.195	2.803

De huidige CAO loopt tot 1 juli 2026. Vanaf 1 juli 2025 was rekening gehouden met een indexatie van 3,5% en dit percentage is ook toegepast. De personeelskosten vallen 164 k€ lager uit dan begroot, omdat vacatures – bijvoorbeeld voor beveiliging en een adviseur diversiteit, inclusie en gelijkheid – later zijn ingevuld dan verwacht. In 2025 werkten er gemiddeld 198 mensen (inclusief stagiaires) bij de Stichting Centraal Museum, goed voor een totaal van 110,58 fte.

	De heer B. Rutten	De heer M. Grob
Functiegegevens	Artistiek directeur	Zakelijk directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	159.213	159.641
Beloningen betaalbaar op termijn	23.396	23.396
Subtotaal	182.609	183.037
Individuele toepasselijk bezoldigingsmaximum	246.000	246.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totale bezoldiging 2025	182.609	183.037
Gegevens 2024		
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec
Omvang dienstverband in 2024 (in fte)	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	146.862	146.862
Beloningen betaalbaar op termijn	23.477	23.479
Totale bezoldiging 2024	170.339	170.341
Individuele toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000	233.000

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Leden raad van toezicht

2025	0101/3112
Naam	H.I. Post
Functie	voorzitter
bezoldigingsbedrag	€ 2.344
bezoldigingsmaximum	€ 36.900

De vergoedingen van de overige leden van de raad van toezicht zijn onder het niveau van vrijwilligersvergoeding.

Gegevens 2025		
Naam	Functie	Aanvang-Einde 2025
J. (Jane) Chin-A-Fo	Lid raad van toezicht	1 jan - 6 juli
B.J. (Bart) Leferink	Lid raad van toezicht	1 jan - 31 dec
I.A. (Imara) Limon	Lid raad van toezicht	1 jan - 31 dec
J.W. (Jan Willem) Steunenberg	Lid raad van toezicht	1 jan - 31 dec
M. (Maarten) Prak	Lid raad van toezicht	1 jan - 31 dec
B. (Bart) van Meegeen	Lid raad van toezicht	1 jan - 31 dec
S. (Sheraiza) Hasanradja	Lid raad van toezicht	7 juli - 31 dec

Voor de vergaderingen van 1-1-2025 tot en met 31-12-2025 konden bestuursleden € 360,63 per vergadering declareren en de voorzitter € 468,82. Gemaakte reiskosten worden vergoed op basis van openbaar vervoer tweede klasse of een kilometervergoeding van € 0,23 per kilometer. Eventuele overige, aan de taak van de raad van toezicht gerelateerde, out-of-pocketkosten kunnen op basis van de werkelijke kosten in rekening worden gebracht. De voorzitter dient alle declaraties te tekenen voordat deze door de administratie betaalbaar worden gesteld. De stichting volgt hiermee artikel 2 van het Besluit vergoedingen adviescolleges en commissies.

22] Huisvesting

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Huur	656	633	600
Energie	497	619	552
Onderhoud	288	836	949
Overige huisvestingskosten	107	149	118
Schoonmaak	485	440	411
Subtotaal	2.033	2.678	2.629

Huur

De huurverhoging die was afgesproken met de gemeente Utrecht na de renovatie van de jaren twintig vleugel is niet meegenomen in de begroting (36 k€). Doordat de indexatie lager uitvalt dan werd aangenomen, is de overschrijding 23 k€.

Energie

De gemeente Utrecht heeft tot en met 2025 gunstige energiecontracten afgesloten. In de begroting was hier al rekening mee gehouden, maar uiteindelijk valt het resultaat nog positiever uit dan verwacht: het levert een voordeel van 122 k€ op.

Onderhoud

In 2025 is er een nieuw MJOP opgesteld door een andere adviseur dan in voorgaande jaren. De uitgangspunten en overwegingen die aan dit MJOP ten grondslag liggen, wijken af van eerdere plannen. Zo is onder andere de demarcatielijst voor Agnietenstraat 1-3, depot en RSH in het MJOP verwerkt. Hierdoor is de inschatting van de omvang van de voorziening herzien, wat leidt tot een schattingswijziging. Deze is verwerkt in de post onderhoud huisvesting, er valt 238 k€ vrij uit de voorziening voor Agnietenstraat 2/nijntje museum. Door minder onderhoudsuitgaven in 2025, de vrijval uit de voorziening en het vervallen van de begrote dotatie over 2025 dalen de totale onderhoudskosten met 548 k€.

Schoonmaakkosten

De schoonmaakkosten zijn 45 k€ hoger dan begroot doordat meer bezoek ook leidt tot meer schoonmaak. Met name in het nijntje museum is dit het geval.

23] Afschrijvingen

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	714	750	703
Afwaardering financiële vaste activa	29		29
Subtotaal	742	750	732

Afschrijvingen

Het grootste terrasmeubilair wordt pas in 2026 aangeschaft. De afschrijvingskosten materiële vaste activa en financiële vaste activa (ten bate van de klimaatinstallatie in de jaren twintig vleugel) waren samengevoegd in de begrootte afschrijvingslasten voor 2025. In 2025 is de investering in ICT-infrastructuur geactiveerd.

24] Bedrijfsvoeringskosten beheer

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Kantoor- en bedrijfskosten	196	147	84
ARBO / verzekering / heffingen	93	70	63
Contributies en bijdragen	44	70	32
Reis- verblijf- en maaltijdkosten	63	51	41
Kantoorart/kopieerkosten/drukwerk	15	12	13
Telecom / ICT	271	418	469
Advieskosten/accountantskosten	167	126	207
Representatie	5	-	15
Subtotaal	853	894	925

Kantoor en bedrijfskosten

Hierin zijn de kosten opgenomen voor CM.com. Deze partner verzorgt een groot deel van de backoffice rondom ticketing. De toename in het aantal bezoekers zorgt voor een verhoging van deze kosten van 35 k€.

Arbo/ verzekering/ heffing

Door een aantal langdurig zieken zijn de Arbo kosten met 13k€ toegenomen.

Contributies en bijdragen

De stichting betaalt bijdragen aan verschillende organisaties. De grootste bedragen betreffen het Museumkwartier Utrecht (10 k€), de Museumvereniging (14 k€), het Amsterdam Museum (3k€) en het Museumregister (2 k€).

Telecom/ICT

In 2024 ontstond er een geschil met onze IT-partner over een aanzienlijke factuur. Deze factuur werd dat zelfde jaar als kosten geboekt, maar in 2025 weer gecrediteerd. Hierdoor daalden de kosten met 60 k€. Daarnaast is de IT-omgeving binnen het optimalisatieproject opgeruimd en gestructureerd. Dit levert een extra besparing op van de beheerlasten van 80 k€.

Advieskosten/accountantskosten

De advieskosten zijn hoger dan begroot door juridische kosten waar geen rekening mee was gehouden. Daarnaast waren de advieskosten voor het opnieuw wegen van alle functies volgens het nieuwe functiehuis van de Museumvereniging hoger dan begroot. De totale stijging bedraagt 41 k€.

31] Activiteitenlasten personeel

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Salariskosten medewerkers	4.076	4.861	3.519
Sociale lasten medewerkers	773	26	733
Pensioenlasten	519		452
Reiskosten woon-werk	96		76
Vrijwilligers	126	120	133
Uitzendkrachten niet-commerciële activiteiten	402	448	643
Uitzendkrachten commerciële activiteiten	28	26	68
Materiële personeelskosten	37	19	26
Subtotaal	6.057	5.500	5.650

Activiteitenlasten personeel

Dit betreft de personele kosten voor medewerkers van afdelingen die direct activiteiten uitvoeren zoals collectiebeheer, P&I, conservatoren, commerciële zaken. De stijging van 557 k€ ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door vervanging van langdurig zieken en meer inzet in de horeca en entree.

32] Commerciële activiteiten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Museumkaarten	185	190	237
Museumwinkels	41	42	84
Restaurant	449	331	415
Evenementen	152	120	234
Ticketoffice winkels	617	448	468
Subtotaal	1.444	1.131	1.438

De inkoopkosten van de museumwinkels hebben een rechtstreekse relatie met de omzet (rubriek 12). De brutowinstmarge is 48%, gelijk aan de geprognoseerde marge. De kosten voor inventaris, abonnementskosten en gebruiksmaterialen zijn geboekt op Ticketoffice winkels. Provisie voor de online ticketverkoop wordt hier ook op geboekt.

Café Centraal behaalde door efficiënte inkoop, lage verspilling en interne verrekening een brutowinstmarge van 73%, 4% boven de begroting. Het horecateam verzorgt ook catering voor evenementen; deze inkomsten worden

intern geboekt en verhogen de brutowinstmarge. De brutowinstmarge van de twee cafés samen is 67% en daarmee 2% lager dan begroot. Dit komt door de lagere brutowinstmarge in het nijntje café (63%) waar gebruik wordt gemaakt van disposables.

33] Collectiebeheer

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Bruikleenverkeer	40	4	28
Beeldmateriaal	8	9	13
Collectiebeheerkosten	113	124	58
Kunstverzekering	59	70	66
Collectie projecten	223		232
Subtotaal	443	207	397

De kosten voor bruikleenverkeer zijn hoger dan begroot, hier tegenover staan ook hogere opbrengsten (rubriek 14). De kosten voor collectie projecten zijn niet begroot, er tegenover staat gelijke dekking uit de bestemmingsfondsen en -reserve. Hieronder vallen de kosten voor het tijdelijke depot en kosten die gemaakt worden voor het Actieplan collectie en de restauratiekosten ten bate van de Van Baaren collectie. Kosten die gemaakt worden voor wisselingen in de collectieopstelling worden hier ook op geboekt en deze worden gedekt uit de bijdrage van de VriendenLoterij.

34] Aankopen

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Aankopen	529	425	876
Bijkomende kosten aankopen	84	50	43
Subtotaal	613	475	919

Aankopen

Er is meer aangekocht in 2025 dan begroot. Hiertegenover staat een grotere dekking uit bijdragen en schenkingen (zie rubriek 20). Het verschil tussen de voorgenomen eigen bijdrage van de stichting van 350 k€ en de realisatie wordt gesaldeerd in de aankoop reserve. In 2025 is deze 101 k€.

35] Tentoonstellingen

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Productiekosten	1.404	1.536	1.969
Onderhoud vaste opstelling	85	75	84
Subtotaal	1.489	1.611	2.053

Tentoonstellingen

In de Stallen openden de tentoonstellingen *Good Mom/Bad Mom* en *Getekend, de Natuur*, naast kleinere presentaties in Utrecht Lokaal en de Verdieping. De programma's in de laatste twee afdelingen worden mede mogelijk gemaakt door de BIS-subsidie van het ministerie van OC&W. Ook de kosten voor de tentoonstelling in Oud Amelisweerd worden hier verantwoord.

In tegenstelling tot voorgaande jaren worden voor tentoonstellingen die over de jaargrens heen lopen de totale verwachte baten en lasten verdeeld over de looptijd van de tentoonstelling. Eerder werd in het jaar van de opening van de tentoonstelling de totale begroting geboekt. Door deze wijziging in systematiek is er een verschil van 122 k€ ten opzichte van de begroting.

36] Publiek en informatie

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Productie	99	70	187
Verspreiding	112	10	39
Educatiekosten	70	167	67
Overige	122	207	87
Subtotaal	402	453	380

In 2025 is gestart met een betere verdeling van de kosten over de rubrieken productie, verspreiding en overig zodat er een goede vertaling kan worden gemaakt naar deelbegrotingen van de afdeling.

100 k€ die begroot zijn bij educatie worden verantwoord onder projectactiviteiten (rubriek 38), de kosten horen bij de BIS-programmering.

36] 05 Development

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Development	60	93	55
	60	93	55

Development heeft 33 k€ minder uitgegeven vanwege sponsoring van een evenement.

37] Bedrijfsvoeringskosten activiteiten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Kantoor- en bedrijfskosten	78	88	66
Contributies en bijdragen	11	16	10
Reis- verblijf- en maaltijdkosten	20	28	23
Kantoorart/kopieerkosten	0	3	0
Subtotaal	110	135	100

Er is 25 k€ meer begroot voor bedrijfskosten ten bate van activiteiten. Kosten zijn rechtstreeks geboekt op de projecten en activiteiten waar deze betrekking op hebben.

38] Projectmatige activiteiten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
38] Projectmatige activiteiten	407		690
Subtotaal	407	-	690

Onder de projectmatige activiteiten 2025 vallen kosten gemaakt voor het digitale innovatie project (DIP), Kids Museumnacht en wijkprojecten die vallen onder het BIS-programma, maar geen onderdeel uitmaken van een tentoonstelling. Ook de kosten van Centraal Laat dat mede mogelijk gemaakt wordt door de Van Baaren Stichting en de kosten voor de merkcampagne die gedekt worden door een vrijval uit de reserve en bijdrage van de VriendenLoterij zijn hier opgenomen.

42] Saldo rentelasten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Bank- en transactiekosten	55	40	43
Rente lening	38		
Rente lasten	35	-	46
Subtotaal	127	40	90

De transactiekosten stijgen de laatste jaren sterk door toename van het aantal bezoekers en het gebruik van onlinebetalingsdiensten ten bate van ticketing, donaties, kassa-applicaties en pintransacties.

De post rentelening bestaat uit de betaalde rente van de kredietfaciliteit (38 k€). Bij de verzelfstandiging heeft de stichting een kredietfaciliteit voor de financiering van investeringen gekregen van de gemeente Utrecht. Hierover wordt de gemeentelijke interne rekenrente betaald, in 2025 was dit 2%.

De rentelasten betreffen de betaalde rente op de particuliere lening in verband met een geschonken schilderij.

44] Saldo rentebaten

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Rente baten	-0	-	-1
Subtotaal	-0	-	-1
Totaal	577	-550	-1.029

Er worden in 2025 geen rentebaten ontvangen, omdat een overschot aan liquide middelen meteen is gebruikt om het krediet bij de gemeente af te lossen.

3.3 TOELICHTING BESTEMMING RESULTAAT

RESULTAAT	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
TOTAAL BATEN	18.388	16.611	17.775
TOTAAL LASTEN	17.684	17.122	18.770
41] Saldo uit gewone bedrijfsvoering	704	-510	-995
42] Saldo rentelasten	-127	-40	-90
43] Bezuinigingstaakstelling		81	
44] Saldo rentebaten	0	-	1
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (baten - lasten)	577	-469	-1.084
BESTEMMING RESULTAAT	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
43] Mutaties bestemmingsreserves en -fondsen			
Reserves			
Continuïteitsreserve	574		-65
Verzelfstandigingskorting	-60	-60	-60
Tentoonstellingen	145	-186	-470
Vorming en opleiding	17		-50
Aankoopreserve	101		
nijntje museum kapitaallasten reserve	-73	-45	-73
Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel	-29	-115	-29
Bestemmingsfondsen			
Actieplan collectie	-92	-50	-42
Rietveld Schröderhuis	5		5
Collectie Van Baaren	1	4	3
Voorschot liquiditeit	-18	-17	-18
Fonds OC&W/BIS	4		-289
Depot	1		4
MUTATIES (stortingen - onttrekkingen)	577	-469	-1.084
VRIJ TE BESTEMMEN RESULTAAT	0	0	0

MUTATIES IN DE BESTEMMINGSRESERVES EN -FONDSEN

Continuïteitsreserve

De hoogte van de continuïteitsreserve is op basis van de risico top 10 opnieuw berekend met als gevolg een verhoging van 574 k€.

Verzelfstandigingskorting

Ter compensatie van de eenmalige suppletiesubsidie in 2013 wordt de 'structurele' activiteitensubsidie over de periode 2019 tot en met 2032 jaarlijks verminderd met 201 k€ (veertien jaar 201 k€ = 2.816 k€). Om deze vermindering over twintig jaar te egaliseren wordt jaarlijks minimaal 141 k€ (2.816 k€/ 20) aan deze reserve toegevoegd vanuit de resultaatverdeling. Gedurende de periode 2019-2032 zal jaarlijks maximaal 201 k€ worden onttrokken, per saldo een onttrekking van 60 k€.

Tentoonstellingen

De storting ten behoeve van toekomstige tentoonstellingen is gebaseerd op de programmering van 2025-2028, waaronder *Graffiti en Van Honthorst*. Ook de geormerkte opbrengsten van development (VriendenLoterij, bijdragen van particulieren en bedrijven enz.) bedoeld voor toekomstige tentoonstellingen worden hier jaarlijks in gestort en zijn hierin opgenomen. De totale dotatie is 145 k€.

Vorming en opleiding

Het jaarlijkse budget wordt bepaald aan de hand van het tweejaarlijkse opleidingsplan. Het verschil tussen budget en uitgave wordt gereserveerd voor het daaropvolgende jaar. De totale dotatie is 17 k€.

Aankoopreserve

Deze reserve omvat de nog niet besteedde eigen bijdragen ten bate van de aankopen in voorgaande jaren. In 2025 is 101 k€ toegevoegd aan deze reserve.

Uitbreiding nijntje museum kapitaallasten reserve

Het saldo van de nijntje reserve en het nijntje fonds dat tot aan de heropening in 2023 werd gebruikt om inkomstenderiving en de kosten van nieuwbouw te financieren is ondergebracht in een kapitaallastenreserve. Vrijval wordt gebruikt ter dekking van de afschrijflasten, totaal 73 k€ per jaar.

Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel

Dit fonds is opgenomen ten bate van de uitbreiding en vernieuwing van de klimaatinstallatie in de jaren twintig vleugel. Vanaf 2024 zal gedurende zeventien jaar vanuit de resultaatbestemming jaarlijks een vast bedrag worden onttrokken. Het saldo per 31 december 2025 is 29 k€ na vrijval van de tweede termijn.

Actieplan collectie

De onttrekking is gelijk aan de kosten van het project Actieplan collectie, voor zover het de onderdelen betreft die niet door de stichting zelf worden gefinancierd. In 2025 zijn de totale kosten van 92 k€ onttrokken aan dit fonds.

Fonds Rietveld Schröderhuis

In 2025 wordt 5 k€ toegevoegd aan het fonds. Het fonds is bedoeld voor de instandhouding van het Rietveld Schroderhuis voor zover de uitgaven niet gereserveerd zijn in de voorziening groot onderhoud.

Fonds Van Baaren collectie

In 2025 wordt 1 k€ toegevoegd aan het fonds, dat is de vaste dotatie per jaar minus de restauratiekosten van kunstwerken uit de Van Baaren collectie.

Voorschot liquiditeit

Bij de verzelfstandiging in 2013 heeft de gemeente Utrecht een voorschot van 350k€ verstrekt in verband met de liquiditeit. Gedurende twintig jaar zal uit de resultaatbestemming jaarlijks een vast bedrag worden onttrokken. Het saldo per 31 december 2024 bedraagt 140 k€.

Bestemmingsfonds OC&W/BIS

Voor de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 is er wederom subsidie toegekend door het ministerie van OC&W. Niet besteedde subsidie binnen de beleidsperiode wordt gedoteerd aan dit bestemmingsfonds.

Depot

Het museum ontvangt van de gemeente Utrecht subsidie ten bate van de extra kosten die gemaakt worden door het onderbrengen van een deel van de collectie in een tijdelijk depot. Werkelijke kosten en subsidiebaten worden jaarlijks verrekend. In 2025 is 1 k€ gedoteerd aan het fonds.

4 ONDERTEKENING JAARREKENING

DIRECTIE

Bart Rutten

Marco Grob

Datum ondertekening:

RAAD VAN TOEZICHT

Henriëtte Post

Sheraiza Hasanradja

Maarten Prak

Bart van Meegen

Bart Leferink

Imara Limon

Jan Willem Steunenber

Datum ondertekening:

5 **CONTROLEVERKLARING VAN ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT**

De controleverklaring 2025, opgesteld door de accountant is opgenomen op de volgende bladzijden.

BIJLAGE 1: BEGROTING 2026

BATEN	Begroting 2026	Begroting 2025	Prognose op basis 1e halfjaar 2025	Realisatie 2024
Directe opbrengsten	6.125	5.337	6.217	4.701
Publieksinkomsten	6.050	5.270	6.149	4.091
11] Omzet museumbezoek	3.746	3.331	3.503	2.323
12] Omzet museumwinkels	1.130	973	1.281	977
13] Omzet restaurant	1.174	966	1.365	792
Overige inkomsten	75	67	68	609
14] Omzet bruikleen en beeldmateriaal	23	23	23	77
15] Overige inkomsten	52	44	45	532
Indirecte opbrengsten	366	318	368	669
16] Omzet evenementen	320	270	320	497
17] Overige indirecte opbrengsten	46	48	48	172
Totaal opbrengsten	6.491	5.655	6.585	5.370
Bijdragen				
18] Exploitatie subsidie Gemeente Utrecht	9.657	9.406	9.406	8.812
19] Subsidie OC&W / BIS				
OC&W / BIS	336	313	336	428
Subsidie t.b.v. incidentele doelen	-	-	-	-
Noodsteun/ NOW bijdragen	-	-	-	27
Subsidie t.b.v. incidentele doelen	-	-	-	-
Van Baaren	17	100	100	100
20] Overige				
Bijdragen fondsen	1.050	887	887	2464
Development inkomsten/Sponsorbijdragen	270	250	250	237
Totaal Bijdragen	11.331	10.956	10.979	12.068
TOTAAL BATEN	17.822	16.611	17.564	17.438

LASTEN	Begroting 2026	Begroting 2025	Prognose op basis 1e halfjaar 2025	Realisatie 2024
Beheerlasten				
Beheerlasten personeel				
21] Beheerlasten personeel	3.672	3.195	3.283	2.339
Beheerlasten materieel				
22] Huisvesting	2.328	2.678	2.836	2.320
23] Afschrijvingen	797	750	733	556
24] Bedrijfsvoeringskosten beheer	876	855	896	909
Totaal beheerlasten	7.673	7.477	7.748	6.124
Activiteitenlasten				
Activiteitenlasten personeel				
31] Activiteitenlasten personeel	5.860	5.500	5.700	4.774
Activiteitenlasten materieel				
32] Commerciële activiteiten	1.372	1.139	1.236	1.101
33] Collectiebeheer	183	238	393	430
34] Aankopen	475	475	475	958
35] Tentoonstellingen	2.512	1.611	1622	3.970
36] Publiek en informatie	462	547	547	409
37] Bedrijfsvoeringskosten activiteiten	130	135	135	98
38] Projectmatige activiteiten	84	-	110	904
Totaal activiteitenlasten	5.217	4.144	4.518	7.870
TOTAAL LASTEN	18.750	17.121	17.966	18.767

RESULTAAT	Begroting 2026	Begroting 2025	Prognose op basis 1e halfjaar 2025	Realisatie 2024
TOTAAL BATEN	17.822	16.611	17.564	17.438
TOTAAL LASTEN	18.750	17.121	17.966	18.767
41] Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-929	-510	-402	-1.329
42] Saldo rentebaten / - lasten	-45	-40	-40	-36
43] Bezuinigingstaakstelling		81		
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (baten - lasten)	-974	-469	-442	-1.365

RESULTAAT	Begroting 2026	Begroting 2025	Prognose op basis 1e halfjaar 2025	Realisatie 2024
43] Mutaties bestemmingsreserves en -fondsen				
Reserves				
Continuïteitsreserve				
Corona				-460
Verzelfstandigingskorting	-60	-60	-60	-60
Tentoonstellingen	-745	-186	-86	-492
Vorming en opleiding				12
Uitbreiding en instandhouding collectie				-84
nijntje museum kapitaallasten reserve	-45	-45	-45	-921
Uitbreiding nijntje museum	4			722
Klimaatinstallatie jaren twintig vleugel	-115	-115	-115	189
Bestemmingsfondsen				
Actieplan collectie		-50	-100	-144
Rietveld Schröderhuis				5
Collectie Van Baaren	4	4	4	4
Voorschot liquiditeit	-17	-17	-17	-18
Fonds OC&W/BIS				-92
Depot			-50	-27
Mutaties (stortingen-onttrekkingen)	-974	-469	-469	-1.365
Vrij te bestemmen resultaat	0	-0	27	0

CENTRAAL MUSEUM UTRECHT

Centraal Museum door Jelle Draper

COLOFON

Productie

Anouk Evertse en July Ligtenberg

Vormgeving

Carry Brands

Tekst en redactie

Carmen Esselink

Beeldredactie

Anouk Evertse

Beeldrecht

Centraal Museum

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam. © c/o Pictoright Amsterdam 2025

Van werken van Dick Bruna is het auteursrecht geregeld met © Mercis bv

Beeld omslag

Good Mom/Bad Mom door Nique Euwe, met de aanwinst *Zanobungwele* van Buhlebezwe Siwani. Deze aankoop werd mede mogelijk gemaakt door het Peggy Fonds.

Copyright jaarverslag

Stichting Centraal Museum

CENTRAAL MUSEUM UTRECHT

Agnietenstraat 1, 3512 XA Utrecht